

Koncepce rozvoje

Mikroregionu
Němčicko, s. o.

Autoři

Mgr. Martin Dvořák

Bc. Martin Gregor

Ing. Filip Hružá, Ph. D.

Ing. Lucia Hružová

Aneta Vrajová

Mgr. Jan Zvara, Ph. D.

Tým společenství obcí

Tomáš Pavelka, předseda

Kamil Štětař, místopředseda

Zdenka Loučková, manažerka

Matěj Snášel, koordinátor rozvoje

starostky a starostové členských obcí

Rok zpracování

2025

Schválení dokumentu shromážděním starostů

19. 12. 2025, usnesením č. 3

Obsah

Seznam grafů, tabulek a map	5
Úvod.....	8
1 Analytická část.....	9
1.1 Základní informace o Mikroregionu Němčicko	9
1.2 Předmět činnosti mikroregionu	10
1.3 Demografická analýza	10
1.3.1 Analytická východiska.....	11
1.3.2 Demografický vývoj.....	14
1.3.3 Analýza bydlení.....	27
1.3.4 Školská zařízení.....	29
1.3.5 Demografická prognóza.....	30
1.4 Základní popis aktuálního stavu mikroregionu	31
1.5 Související strategické dokumenty a jejich provazba na Mikroregion Němčicko.....	35
1.6 Veřejná správa	35
1.7 Zastupitelstva a rady obcí Mikroregionu Němčicko	38
1.8 Členské obce v jiných DSO, SO či MAS	39
1.9 Občanská vybavenost a soukromé služby	40
1.10 Sociální služby.....	43
1.11 Školství a předškolní vzdělání	46
1.11.1 Mateřské školy.....	46
1.11.2 Základní školy.....	47
1.11.3 Střední školy.....	49
1.12 Kultura	50
1.13 Doprava	51
1.14 Geografie území	55
1.15 Životní prostředí.....	58
2 SWOT analýza.....	63
3 Návrhová část.....	68
3.1 Vize strategie	68
3.2 Cíle strategie.....	69
Seznam použitých zdrojů:	72
Přílohy	74

Seznam grafů, tabulek a map

Seznam tabulek:

Tabulka 1: Členské obce Mikroregionu Němčicko, s.o.	9
Tabulka 2: Zdroje dat vstupující do analýzy.....	13
Tabulka 3: Přehled využívání služeb svazku obcí – agregovaná data	31
Tabulka 4: Vyjádřený zájem ke společnému zajištění vybraných odborných služeb/podpůrných činností – agregovaná data	32
Tabulka 5: Vyjádření spokojenosti s dosavadním rozvojem SO/SDO – agregovaná data	33
Tabulka 6: Vyjádření zájmu o prohloubení dosavadní spolupráce – agregovaná data	33
Tabulka 7: Vyjádření ochoty více participovat na spolupráci v rámci SO – agregovaná data	33
Tabulka 8: Projevený zájem k společné realizaci větších investičních projektů – agregovaná data	34
Tabulka 9: Ochota akceptovat institut kvalifikované většiny v rámci fungování SO	34
Tabulka 10: Služby, které obce zajišťují pro občany v rámci přenesené působnosti	36
Tabulka 11: Agregované výsledky projeveného zájmu o spolupráci ve vybraných oblastech.....	37
Tabulka 12: Agregované výsledky hodnocení dostupnosti/dostatečnosti služeb v sledovaných obcích na škále 1 (vynikající) – 5 (nedostačené)	38
Tabulka 13: Občanská vybavenost v obcích	41
Tabulka 14: Projevený zájem ke sdílení technického vybavení – agregovaná data.....	42
Tabulka 15: Přehled volného prostoru obcí pro uskladnění společného technického vybavení svazku obcí	42
Tabulka 16: Mateřské školy na území Mikroregionu Němčicko	47
Tabulka 17: Základní školy na území Mikroregionu Němčicko	48
Tabulka 18: Vývoj počtu žáků ve vybraných městech mikroregionu	49
Tabulka 19: Vývoj počtu žáků ZUŠ Němčice nad Hanou	49
Tabulka 20: Vyjádření zájmu o počet realizací společných akcí SO v porovnání se stávajícím počtem – agregovaná data	50
Tabulka 21: Projevený zájem k řešení společné správy bezpečností obce.....	52
Tabulka 22: Přehled instalace fotovoltaických panelů na obecních budovách	62
Tabulka 23: SWOT analýza (průřezová).....	63
Tabulka 24: Tematická SWOT analýza (dle oblastí).....	64
Tabulka 25: Navrhované cíle strategie v oblasti veřejných služeb	69
Tabulka 26: Navrhované cíle strategie v oblasti dopravy	70
Tabulka 27: Navrhované cíle strategie v oblasti dopravy	70

Tabulka 28: Navrhované cíle strategie udržitelného rozvoje regionu	70
Tabulka 29: Ostatní navrhované cíle strategie	71
Tabulka 30: Přehled poskytovaných služeb v rámci přenesené působnosti.....	74
Tabulka 31: Vnímání dostupnosti či dostatečnosti vybraných služeb v jednotlivých obcích - 1 (vynikající) - 5 (nedostatečné)	75
Tabulka 32: Projevený zájem k společné realizaci větších investičních projektů	76
Tabulka 33: Projevený zájem ke sdílení technického vybavení.....	76

Seznam grafů:

Graf 1: Rozdělení obcí podle počtu obyvatel	10
Graf 2: Vývoj počtu obyvatel Němčicka.....	15
Graf 3: Vývoj počtu obyvatel Němčic nad Hanou, Nezamyslic a ostatních obcí	15
Graf 4: Vývoj počtu cizinců na Němčicku	16
Graf 5: Vývoj počtu cizinců v Němčicích nad Hanou dle pobytu	16
Graf 6: Vývoj počtu cizinců v Nezamyslicích	17
Graf 7: Počet občanů Ukrajiny v obcích na Němčicku	17
Graf 8: Relativní podíl základních věkových skupin v roce 2015	18
Graf 9: Relativní podíl základních věkových skupin v roce 2024	18
Graf 10: Vývoj průměrného věku vybraných obcí na Němčicku.....	19
Graf 11: Vývoj indexu stáří vybraných obcí na Němčicku	20
Graf 12: Vývoj počtu narozených a zemřelých na Němčicku	20
Graf 13: Vývoj počtu přistěhovačích a vystěhovačích na Němčicku	21
Graf 14: Vývoj celkového přírůstku na Němčicku.....	22
Graf 15: Počet obyvatel dle mobilních dat – Němčicko	23
Graf 16: Porovnání počtu obyvatel obcí dle zdrojů dat	23
Graf 17: Vývoj počtu sňatků a rozvodů na Němčicku.....	27
Graf 18: Vývoj počtu dokončených bytů v Němčicku	28
Graf 19: Vývoj počtu dokončených rodinných domů na Němčicku	28
Graf 20: Vývoj počtu dětí v MŠ na Němčicku.....	29
Graf 21: Vývoj počtu žáků v ZŠ na Němčicku	30
Graf 22: Prognóza počtu obyvatel Němčicka	31
Graf 23: Rozdělení obcí podle počtu zastupitelů.....	39
Graf 24: Rozdělení obcí podle toho, zda mají radu.....	39
Graf 25: Přehled zapojení obcí do dalších uskupení v rámci meziobecní spolupráce	40
Graf 26: Vývoj počtu dětí v MŠ v Mikroregionu Němčicko	47

Graf 27: Vývoj počtu dětí v základních školách v Mikroregionu Němčicko	48
Graf 28: Druhy pozemků na území Mikroregionu Němčicko (Český úřad zeměměřický a katastrální)..	57

Seznam obrázků:

Obrázek 1: Mapa řešeného území	12
Obrázek 2: Dojíždka za prací do Němčic (SLDB 2021)	24
Obrázek 3: Vyjíždka za prací z Němčic (SLDB 2021)	25
Obrázek 4: Dojíždka za prací do Nezamyslic (SLDB 2021)	25
Obrázek 5: Vyjíždka za prací z Nezamyslic (SLDB 2021)	26
Obrázek 6: Mapa silnic na území Mikroregionu Němčicko (<i>Geoportál silniční a dálniční sítě ČR</i>)	51
Obrázek 7: Plán regionálních linek a tarifních zón k 31. 8. 2025 (<i>Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje</i>)	52
Obrázek 8: Rychlé spojení Brno – Přerov (<i>Stavební správa vysokorychlostních tratí</i>)	53
Obrázek 9: Mapa cyklostezek a cyklotras v území (ArcČR 500)	55
Obrázek 10: Mapa znečištění vod na území ČR (<i>Hydroekologický informační systém VÚV TGM</i>)	60
Obrázek 11: Mapa hlukového znečištění na území SO Němčicko (<i>Geoportál Ministerstva zdravotnictví ČR</i>)	60
Obrázek 12: Farma Mořice (<i>Národní databáze brownfieldů</i>)	61

Úvod

Vážení obyvatelé mikroregionu, kolegyně starostky, kolegové starostové, přátelé,

naše Haná je krajem silných obcí, pracovitých lidí a hluboké sounáležitosti s místem, kde žijeme. Mikroregion Němčicko je toho dobrým příkladem, sedmnáct obcí, které si zachovávají svou identitu, a přitom vědí, že spolupráce je cestou k lepší budoucnosti. Právě z této hrdosti na naše obce, krajinu i obyvatele vychází nová Koncepce rozvoje Mikroregionu Němčicko, s. o.

Dokument přináší jasný a daty podložený pohled na současný stav mikroregionu a zároveň konkrétní návrhy, jak reagovat na výzvy, které nás čekají. Zaměřuje se na rozvoj veřejných služeb, školství, dopravy, dostupného bydlení, sociálních služeb i udržitelného rozvoje území. Silný důraz klade na sdílení kapacit, společné zajištění služeb, profesionální kancelář, dotační management a efektivnější spolupráci obcí tam, kde to dává smysl a přináší skutečný užitek.

Koncepce není teoretickým cvičením, ale praktickým nástrojem, který má obcím pomoci lépe plánovat společné investice, připravovat projekty a čelit demografickým i ekonomickým změnám. Její naplnění může znamenat kvalitnější služby pro obyvatele, lepší připravenost obcí na budoucí vývoj a silnější hlas mikroregionu navenek.

Na závěr patří velké poděkování autorskému týmu, který dokument odborně zpracoval, a také kolegyním starostkám a kolegům starostům za aktivní spolupráci, otevřenost a chuť hledat společná řešení. Vznikl ambiciózní plán, který má potenciál posunout Mikroregion Němčicko zase o krok vpřed. Přeji nám všem, aby se jeho realizace podařila. Spolu dokážem víc!

Tomáš Pavelka
předseda

1 Analytická část

1.1 Základní informace o Mikroregionu Němčicko

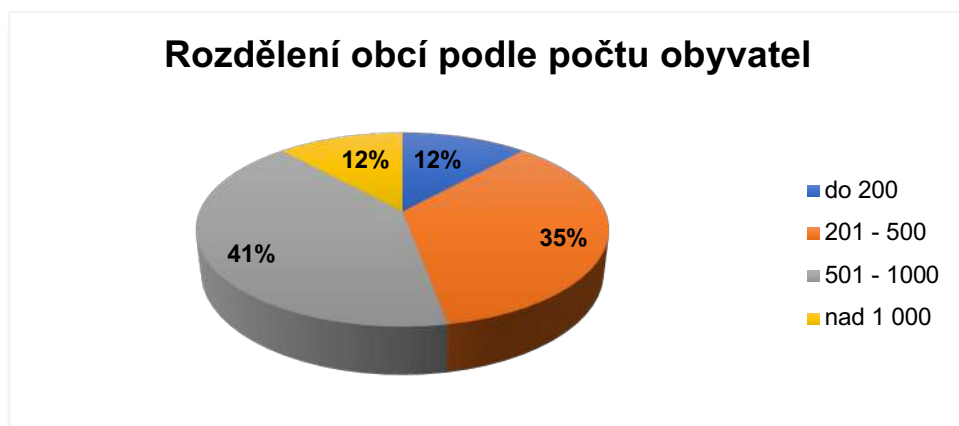
Mikroregion Němčicko je společenstvím obcí nacházejících se v Olomouckém kraji, konkrétně v jižní části okresu Prostějov. Byl založen roku 1999 za účelem společného řešení vybraných úkolů členských obcí, podpory kulturního rozvoje a sdružování jejich obyvatel. V současnosti je tvořen 17 obcemi, které jsou znázorněny v Tabulce 1, a žije v něm zhruba 10 tisíc obyvatel. Mikroregion má své administrativní sídlo v Němčicích nad Hanou a je veden předsedou Tomášem Pavelkou, starostou Mořic.

Tabulka 1: Členské obce Mikroregionu Němčicko, s.o.

Název obce	Počet obyvatel k 1.1. 2025	Katastrální výměra (ha) k 1. 1. 2024
Dobromilice	797	795
Doloplazy	523	292
Dřevnovice	460	380
Hruška	258	448
Koválovice-Osičany	262	444
Mořice	529	451
Němčice nad Hanou	1 918	1 206
Nezamyslice	1 490	735
Pavlovice u Kojetína	281	520
Pivín	756	693
Srbce	77	159
Tištín	468	825
Tvorovice	295	372
Víceměřice	574	336
Vitčice	182	459
Vrchoslavice	606	336
Želeč	584	809
Celkem	10 060	9 259

Mikroregion Němčicko se svým složením řadí mezi mikroregiony s vyváženým zastoupením. Jak ukazuje Graf 1, nejpočetnější skupinu tvoří středně velké obce s 501 až 2 000 obyvateli (53 %). Jen o něco menší podíl pak představují malé obce s 1 až 500 obyvateli (47 %).

Graf 1: Rozdělení obcí podle počtu obyvatel

1.2 Předmět činnosti mikroregionu

Hlavním předmětem činnosti je dle regionu především rozvoj samosprávy obcí, spojení hospodářského, sociálního a kulturního života obcí a koordinace postupů při řešení problémů týkajících se těchto oblastí:

- vztah k orgánům krajské správy a státní správy;
- rozvoj technické infrastruktury v obcích;
- vzájemná pomoc při řešení problematiky životního prostředí, především v oblasti odpadů, znečištění ovzduší a vodních toků;
- podpora řešení dopravní obslužnosti týkající se více obcí;
- rozvoj cestovního ruchu a venkovské turistiky při současném řešení dalších akcí místních programů rozvoje jednotlivých obcí;
- společná příprava mikroregionálních projektů (společné vyhledávání, jednání s peněžními ústavy o garancích pro financování...);
- společná řešení sociálních služeb a zdravotní péče;
- podpora společných řešení směřujících k vyjasnění majetkových poměrů ve vlastnictví obcí, společná příprava komplexních pozemkových úprav;
- řešení nezaměstnanosti podporou rozvoje malého a středního podnikání;
- marketing venkovské turistiky, zpracování nabídkových produktů.

Činnosti společenství se soustředí zejména na výkon systematického a efektivního rozvoje zájmového území, ochranu a prosazování společných zájmů členských obcí a to, mimo již výše zmíněných oblastí, i v rámci propagace svazku a jeho zájmového území, oblasti vzdělávání a školství, požární ochrany a administrativní činnosti. V rámci společenství je také možné vyvíjet i aktivity, které se netýkají všech jeho členů, ale je nutné, aby tyto aktivity vždy odpovídaly hlavnímu účelu společenství. Vedle své hlavní činnosti může společenství rovněž provozovat podnikatelskou či jinou výdělečnou činnost, která však musí sloužit k podpoře hlavní činnosti nebo efektivnímu využívání jeho majetku.

1.3 Demografická analýza

Demografická studie společenství obcí Němčicko má za cíl poskytnout detailní přehled o demografických trendech a jejich působení v Němčicích nad Hanou a přilehlých členských obcích. Táto část slouží jako podklad pro efektivní plánování kapacit a dostupnosti veřejných služeb. Demografická stabilita regionu je zásadní pro udržení rovnováhy mezi jednotlivými věkovými skupinami, jejich zapojením do ekonomiky, sociálních systémů a veřejného života. Na tuto stabilitu mají vliv jak lokální faktory – porodnost, úmrtnost, migrační trendy či ekonomické podmínky – tak i širší globální události, jako jsou změny v hospodářství,

geopolitické konflikty, klimatické krize nebo pandemie. Vývoj demografické struktury tak reflektuje nejen místní dynamiku obyvatelstva, ale i vnější socioekonomické vlivy.

V posledních letech byla demografická situace v oblasti Němčicka ovlivněna několika klíčovými faktory. Pandemie COVID-19 přinesla změny v úmrtnosti a migračních vzorcích, což se promítlo do celkové populační dynamiky i do plánování veřejných služeb. Rostoucí ceny nemovitostí ve větších městech a omezená bytová výstavba v okolí vedly k vyšší poptávce po bydlení v menších obcích, jako jsou ty v rámci SO Němčicko. Tento trend je zvláště patrný u mladších rodin, které se do regionu stěhují za dostupnějším bydlením. Významný vliv měla i migrační vlna způsobená válkou na Ukrajině, která přivedla nové obyvatele – zejména matky s dětmi – což mohlo místy způsobit tlak na školská zařízení i dostupnost sociálních služeb.

Struktura demografické analýzy je rozdělena do několika klíčových podkapitol:

1. Analytická východiska

Tato kapitola poskytuje metodický rámec celé studie. Jejím cílem je přiblížit použitý přístup k analýze dat a koncepční základy studie. Zahrnující metodický přístup, srovnání a vyhodnocení relevantních strategických dokumentů.

2. Demografický vývoj

Tato kapitola představuje klíčovou část studie a podrobně mapuje demografický vývoj v regionu. Zaměřuje se na vývoj počtu obyvatel, přirozený a umělý pohyb obyvatel, věkovou strukturu.

3. Rozvoj bydlení

4. Počty žáků ve školách a školkách

5. Demografická prognóza

Závěrečná kapitola se věnuje predikci demografického vývoje do budoucna. Prognóza je postavena na základě analýzy současných trendů a předpokladů o dalším vývoji:

- Výhled do cílového roku: Odhady dalšího růstu nebo poklesu populace a jeho vliv na kapacitu škol a sociální infrastruktury.
- Scénáře vývoje: Varianty budoucího demografického vývoje dle různých scénářů, včetně optimistických a konzervativních odhadů.

6. Závěry a doporučení

1.3.1 Analytická východiska

1.3.1.1 Řešené území

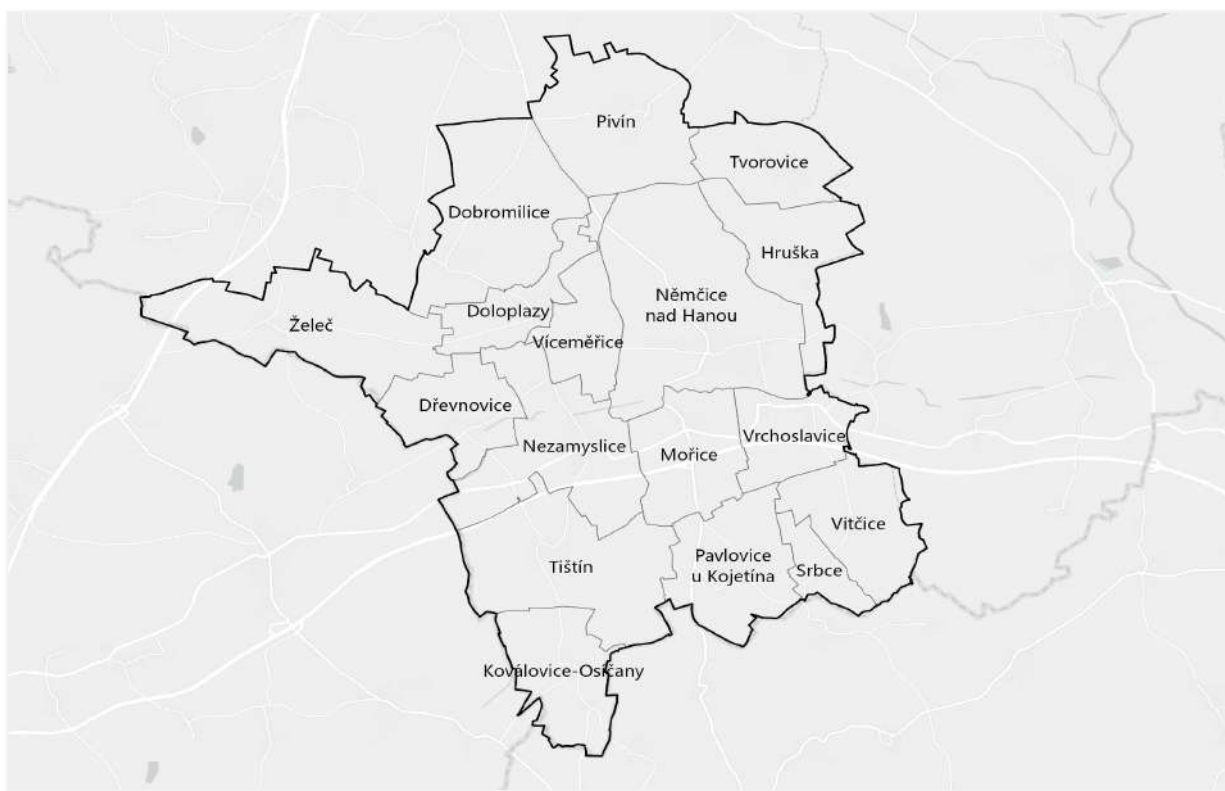
Tato studie se zaměřuje na dobrovolný svazek obcí Němčicko, jehož ústředním sídlem jsou Němčice nad Hanou. Území zahrnuje soubor menších obcí v okrese Prostějov, které společně tvoří mikroregion s významnými vazbami na správní centrum Němčice nad Hanou. Toto město plní funkci přirozeného centra regionu, a to jak z hlediska občanské vybavenosti a základní infrastruktury, tak z pohledu školství, sociálních služeb či dostupnosti zaměstnání.

Demografický vývoj obcí sdružených ve svazku Němčicko je třeba hodnotit nejen v rámci administrativního vymezení, ale i s ohledem na funkční a socioekonomické vazby na okolní sídla, zejména na města Prostějov, Vyškov a Kroměříž, která představují významná spádová centra pro

dojížděku za prací, vzděláním i dalšími službami. Tyto vazby mají dopad na migrační chování obyvatel a zároveň formují prostorovou strukturu každodenní mobility.

Obrázek 1: Mapa řešeného území

1.3.1.2 Metodický přístup a zdroje dat

Analytická část této studie je založena na kvantitativní analýze dostupných datových zdrojů, které se vztahují k demografickému vývoji, školství, bytové výstavbě a veřejné vybavenosti v řešeném území. Klíčovým východiskem je porovnání vývoje v posledních deseti letech se současným stavem, a to jak v rámci jednotlivých obcí svazku, tak v širších souvislostech spádové oblasti.

Využita byla především data z veřejné databáze Českého statistického úřadu (ČSÚ), dále údaje Ministerstva vnitra ČR, Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a územně analytické podklady (ÚAP). V oblasti školství byla analyzována kapacita mateřských a základních škol, jejich naplněnost a geografické rozmístění vůči obytným částem jednotlivých obcí.

Bytová výstavba byla sledována jak z hlediska realizovaných projektů, tak plánovaných záměrů, včetně identifikace hlavních bariér rozvoje (např. technická infrastruktura, stavební pozemky, územní plánování). Využita byla také data z realitních portálů (např. sreality.cz) pro zhodnocení dostupnosti bydlení.

Zvláštní pozornost byla věnována také obyvatelům s přechodným pobytem, zejména občanům z Ukrajiny, kteří nejsou zahrnuti ve statistikách trvalého obyvatelstva, ale reálně ovlivňují poptávku po školských, sociálních a zdravotních službách. Tato skutečnost byla při vyhodnocení demografických trendů a prognóz zohledněna.

Tabulka 2: Zdroje dat vstupující do analýzy

Oblast dat	Data	Zdroje
Demografie	Vývoj počtu obyvatel	Český statistický úřad – Veřejná databáze
	Pohyb obyvatel	Český statistický úřad – Veřejná databáze / ÚAP
	Věková struktura obyvatel	ÚAP / ČSÚ
	Dojíždka za prací a do škol	MVČR portál kamdojizdime.cz / portál ČSÚ
	Cizinci v obcích	MVČR – Statistiky
	Věková struktura občanů Ukrajiny	MVČR – Statistiky
	Úmrtnostní tabulky	Český statistický úřad
	Demografická ročenka SO ORP	Český statistický úřad
	Demografická prognóza	Neveřejná data ČSÚ
Školství	Informace o školách	MŠMT – školská statistika / registr škol / místní šetření
	Počty žáků v obcích	MFČR – rozpočtové určení daní
Bydlení	Byty dokončené / zahájené	Český statistický úřad
	Nabídkové ceny nemovitostí	sreality.cz

1.3.1.3 Širší strategický kontext

Populační prognóza pro území společenství obcí Němčicko navazuje na stávající strategické a koncepční dokumenty, které definují dlouhodobé priority rozvoje regionu, obcí i širšího území okresu Prostějov a Olomouckého kraje. Cílem této vazby je poskytnout datově podložený výhled demografického vývoje, který bude sloužit jako opora při plánování veřejné infrastruktury, sociálních a zdravotních služeb, školství, dopravní obslužnosti i bytové politiky.

Strategický plán rozvoje SO Němčicko, stejně jako jednotlivé strategické dokumenty členských obcí, často zdůrazňují potřebu zastavení odlivu obyvatel, podpory mladých rodin a zajištění důstojných podmínek pro stárnoucí populaci. Demografická prognóza poskytuje kvantitativní rámec pro cílené zásahy v těchto oblastech – od rozšíření kapacit škol a školek po úpravy v oblasti sociálních služeb či dostupného bydlení.

Územní plány jednotlivých obcí, včetně územního plánu Němčic nad Hanou, definují limity pro rozvoj obytné a veřejné zástavby a představují klíčový nástroj pro směřování demografického vývoje. Výsledky této prognózy mohou být využity při aktualizaci těchto dokumentů, například za účelem zvýšení připravenosti území na populační růst v některých obcích, nebo naopak pro adaptaci na populační úbytek a stárnutí v jiných částech regionu.

Na nadřazené úrovni je demografická prognóza sladěna s Programem rozvoje Olomouckého kraje a s cíli Strategie regionálního rozvoje ČR 21+, které se zaměřují na podporu životních podmínek ve venkovských regionech, zachování dostupnosti základních služeb a zvyšování demografické udržitelnosti menších sídel. Důraz je kladen také na podporu mezisektorové spolupráce a koordinace mezi samosprávami.

V kontextu Integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje (CLLD) v území působnosti MAS Hanácký venkov, pod kterou většina obcí SO Němčicko spadá, slouží výsledky této studie jako analytický podklad pro plánování a vyhodnocování projektů v oblasti školství, sociálních služeb, zaměstnanosti nebo bydlení. Prognóza tímto způsobem přesahuje svůj základní účel predikce vývoje obyvatelstva a stává se nástrojem pro strategickou koordinaci rozvojových opatření na úrovni celého mikroregionu.

Díky návaznosti na tyto dokumenty mohou obce společenství Němčicko cíleně plánovat adaptační opatření a včas a efektivně reagovat na očekávané demografické změny v horizontu příštích desetiletí.

1.3.2 Demografický vývoj

V této podkapitole budou řešeny základní demografické charakteristiky jak největších sídel Němčic nad Hanou a Nezamyslic, tak i vybrané ukazatele v rámci širšího území dobrovolného svazku obcí Němčicko.

Konkrétně pro území obcí: Dobromilice, Doloplazy, Dřevnovice, Hruška, Koválovice-Osíčany, Mořice, Němčice nad Hanou, Nezamyslice, Pavlovice u Kojetína, Pivín, Srbce, Tištín, Tvorovice, Víceměřice, Vitčice, Vrchoslavice a Želeč.

1.3.2.1 Vývoj počtu obyvatel

Němčice nad Hanou vykazují v období let 2013–2024 relativně stabilní vývoj s mírnými výkyvy. Počet obyvatel se pohyboval kolem hranice 2 000, přičemž v roce 2013 zde žilo 1 990 obyvatel a v roce 2024 celkem 1 918. Výraznější pokles byl zaznamenán mezi roky 2019 a 2021, kdy město přišlo o více než 70 obyvatel, nicméně v následujících letech se stav částečně stabilizoval. Celkový úbytek za sledované období činí 72 obyvatel, což odpovídá poklesu o 3,6 %.

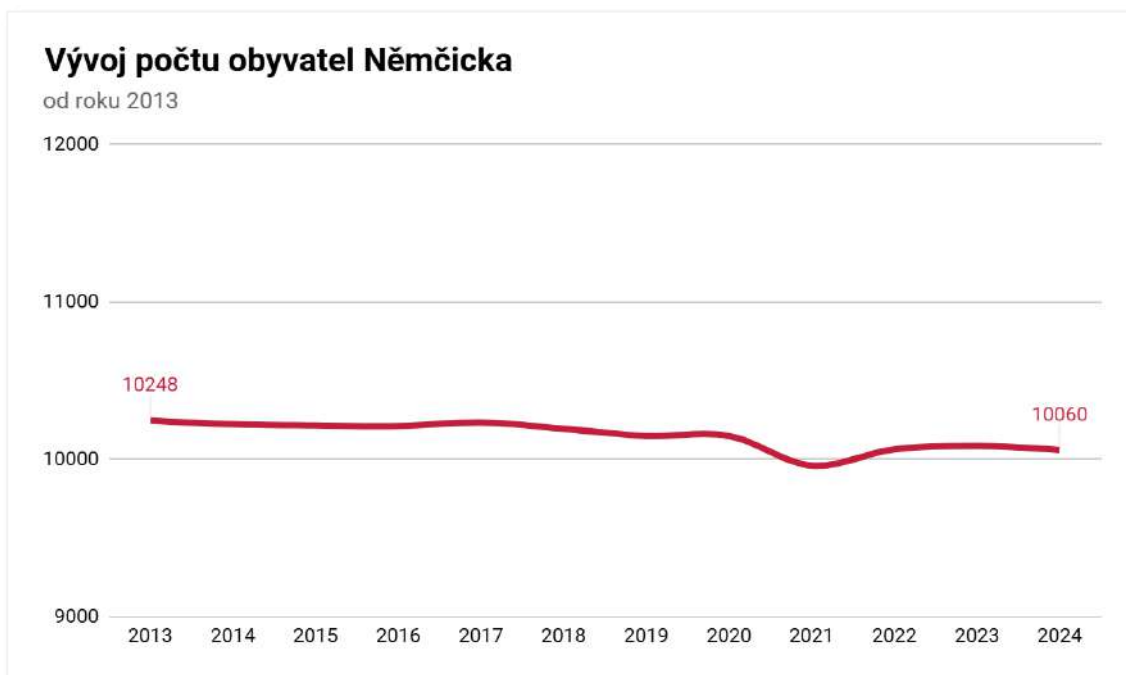
V Nezamyslicích se mezi lety 2013 a 2024 počet obyvatel vyvíjel relativně stabilně s mírnými výkyvy. V roce 2013 zde žilo 1474 obyvatel a o jedenáct let později v roce 2024 to bylo 1490 osob. Nejvyšší počet byl zaznamenán v roce 2023 (1494 obyvatel), zatímco nejnižší byl v roce 2018 (1472 obyvatel). Celkově tak obec za sledované období zaznamenala mírný nárůst o 16 obyvatel, což svědčí o stagnujícím až mírně rostoucím trendu bez dramatických demografických změn.

V ostatních členských obcích SO Němčicko je vývoj početnosti obyvatelstva značně různorodý:

- Některé obce zaznamenaly nárůst či stabilizaci populace, např. Pivín (nárůst o 32 obyvatel, +4,4 %) nebo Mořice (nárůst o 16 obyvatel, +3,1 %). Zajímavostí je i růst v Hrušce, která navzdory malé velikosti dosáhla v roce 2022 maxima 265 obyvatel.
- Naopak dlouhodobý pokles zaznamenaly například Dřevnovice (−18 obyvatel, −3,8 %), Tvorovice (−8 obyvatel, −2,6 %) nebo Doloplazy, které se z 548 obyvatel v roce 2014 propadly na 523 v roce 2024.
- Nejmenší obcí, Srbce, se potýká s trvalým úbytkem – z 83 obyvatel v roce 2014 na 77 v roce 2024 (−7,2 %).

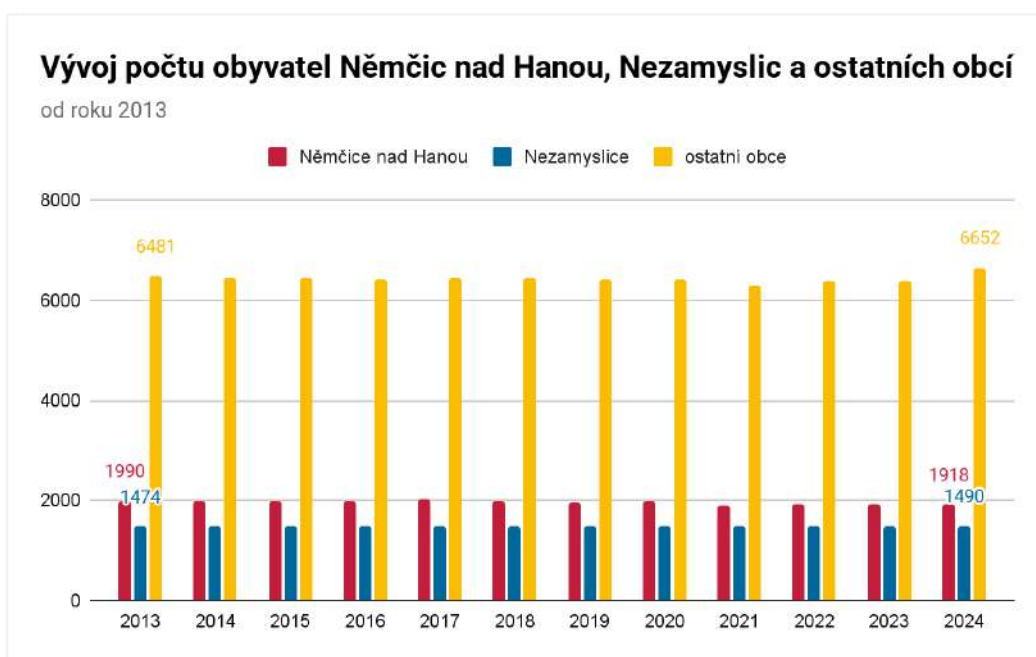

Graf 2: Vývoj počtu obyvatel Němčicka

Počet obyvatel Němčicka v letech 2013 až 2024 celkově pozvolna klesá, přičemž dochází k menším výkyvům. Zatímco v roce 2013 zde žilo 10 248 obyvatel, v roce 2024 je to 10 060, tedy pokles o 188 osob (-1,8 %). Největší propad nastal v roce 2021, kdy se počet snížil pod hranici 10 tisíc. V následujících letech došlo k mírnému oživení, zejména v roce 2022, ale v roce 2024 se trend opět otočil do mírného úbytku. Vývoj odráží kombinaci nízké porodnosti, stárnutí populace a kolísavé migrace.

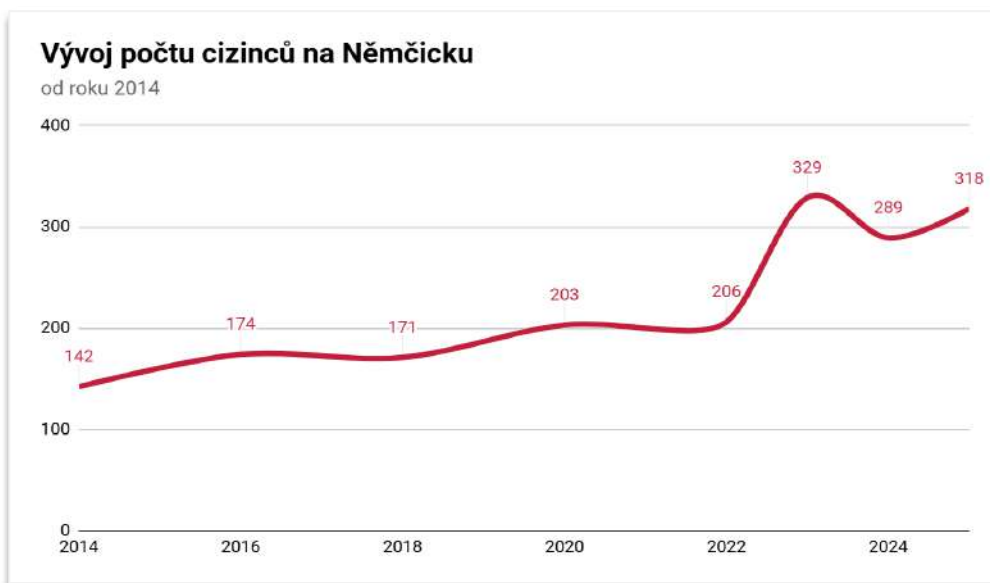
Graf 3: Vývoj počtu obyvatel Němčic nad Hanou, Nezamyslic a ostatních obcí

Obyvatelstvo cizí státní příslušnosti

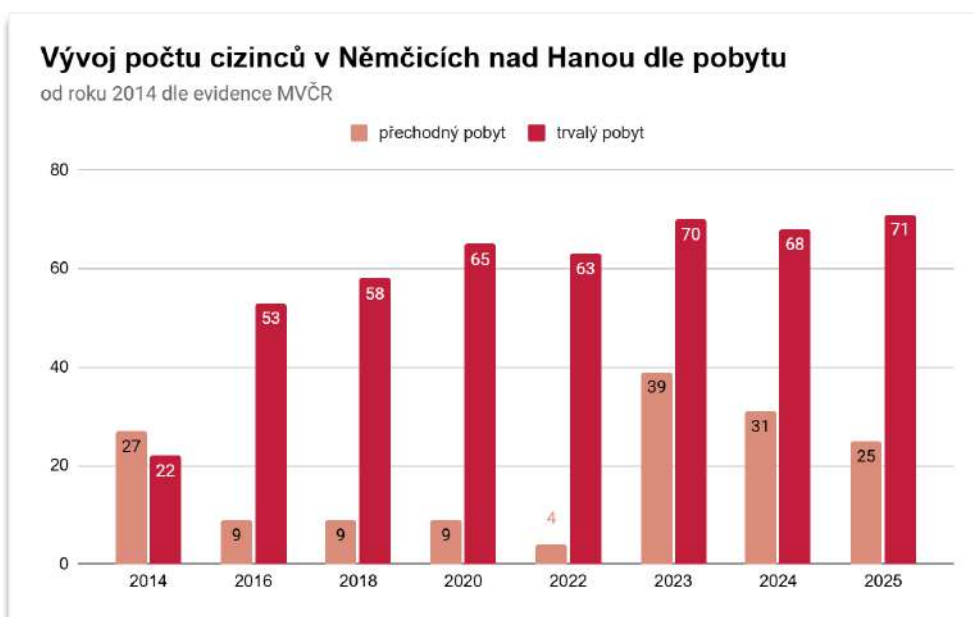
Počet cizinců na Němčicku mezi lety 2014 a 2025 vykazuje celkový rostoucí trend. Z původních 142 osob v roce 2014 vzrostl jejich počet na 318 v roce 2025, tedy více než dvojnásobně. Nejvýraznější nárůst nastal mezi lety 2022 a 2023, kdy počet cizinců vzrostl o více než 120 osob, pravděpodobně v souvislosti s válečným konfliktem na Ukrajině. I přes mírné kolísání v roce 2024 zůstává počet cizinců v regionu výrazně vyšší než v předchozích letech, což ovlivňuje poptávku po veřejných službách, zejména ve školství a bydlení.

Graf 4: Vývoj počtu cizinců na Němčicku

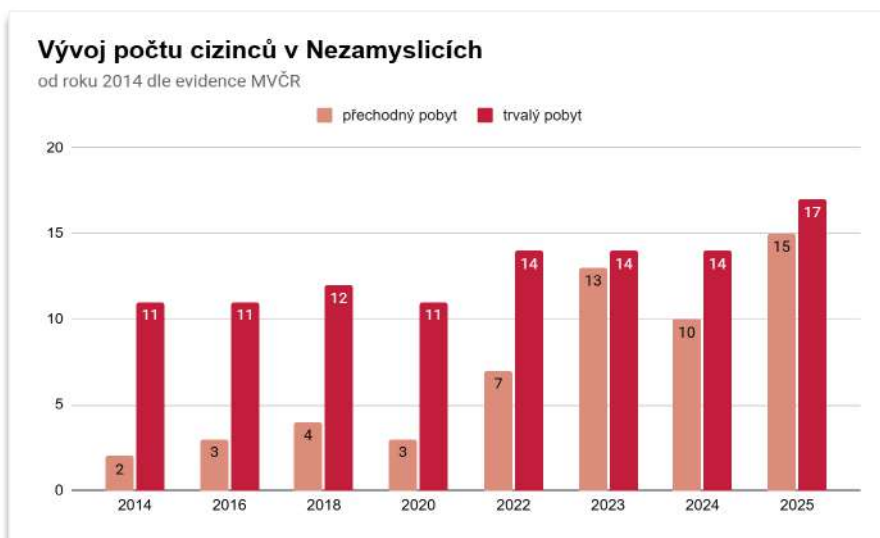
Ve Němčicích nad Hanou byl mezi lety 2014 a 2025 zaznamenán výrazný nárůst cizinců s trvalým pobytem, z 22 osob v roce 2014 na 71 v roce 2025. Oproti tomu počet cizinců s přechodným pobytem zůstával dlouhodobě velmi nízký, až do roku 2022, kdy skokově vzrostl na 39 osob, pravděpodobně vlivem válečné migrace z Ukrajiny, ale poté opět postupně klesal.

Graf 5: Vývoj počtu cizinců v Němčicích nad Hanou dle pobytu

Zatímco v roce 2014 měly Němčice 49 cizinců a zázemí 93, do roku 2025 stoupl počet na 96 v Němčicích a až 222 v zázemí. To znamená, že většina cizinců nově přichází mimo hlavní sídlo, přičemž zbytek území absorbovalo více než dvojnásobek cizinecké populace oproti Němčicím.

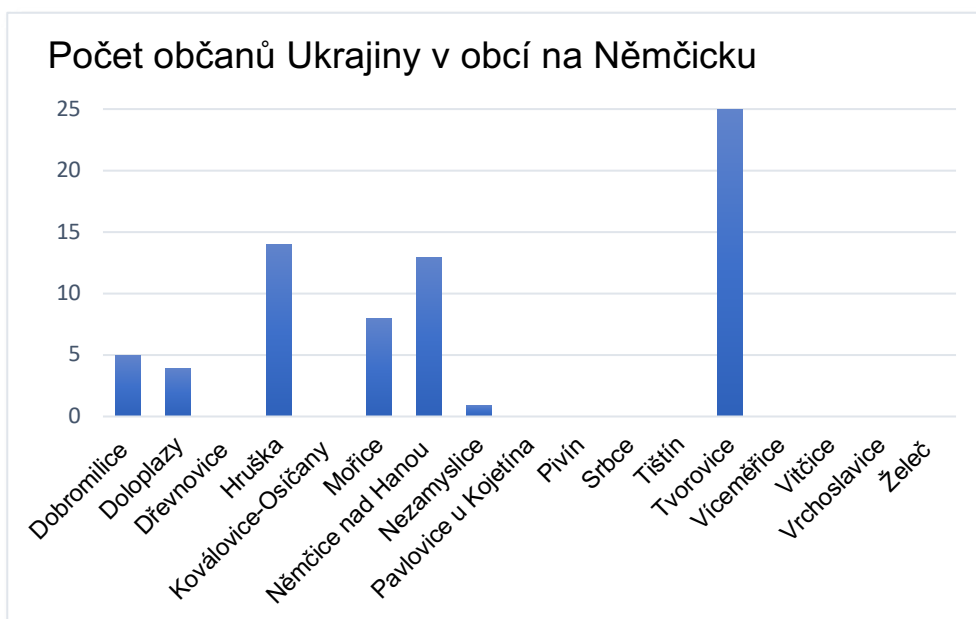
Graf 6: Vývoj počtu cizinců v Nezamyslicích

V roce 2024 žili na Němčicku Ukrajinci pouze v několika obcích, přičemž jejich celkový počet byl poměrně nízký a nerovnoměrně rozložený. Nejvíce jich bylo evidováno v Tvorovicích (25 osob) a Hrušce (15 osob), což výrazně převyšuje ostatní obce. V samotných Němčicích nad Hanou žilo 13 Ukrajinců, tedy méně než ve zmíněných menších obcích. Většina ostatních sídel (např. Dřevnovice, Nezamyslice, Pivín, Vrchoslavice) nehlásila žádné obyvatele z Ukrajiny (zdroj: <https://mv.gov.cz/clanek/cizinci-s-povolenym-pobytem.aspx>; k 1. 1.).

Tato koncentrace v několika lokalitách může být spojena s dostupností kolektivního nebo nájemního bydlení, případně s místními pracovními příležitostmi. Celkově ale počet ukrajinských obyvatel na Němčicku zůstává nízký a lokálně ohraničený.

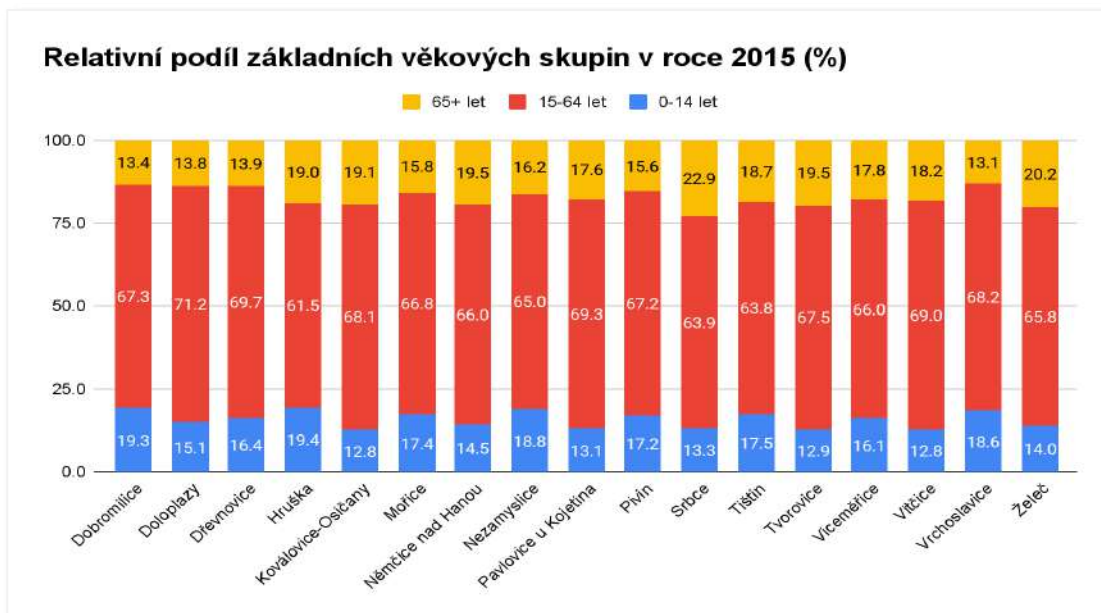
Graf 7: Počet občanů Ukrajiny v obci na Němčicku

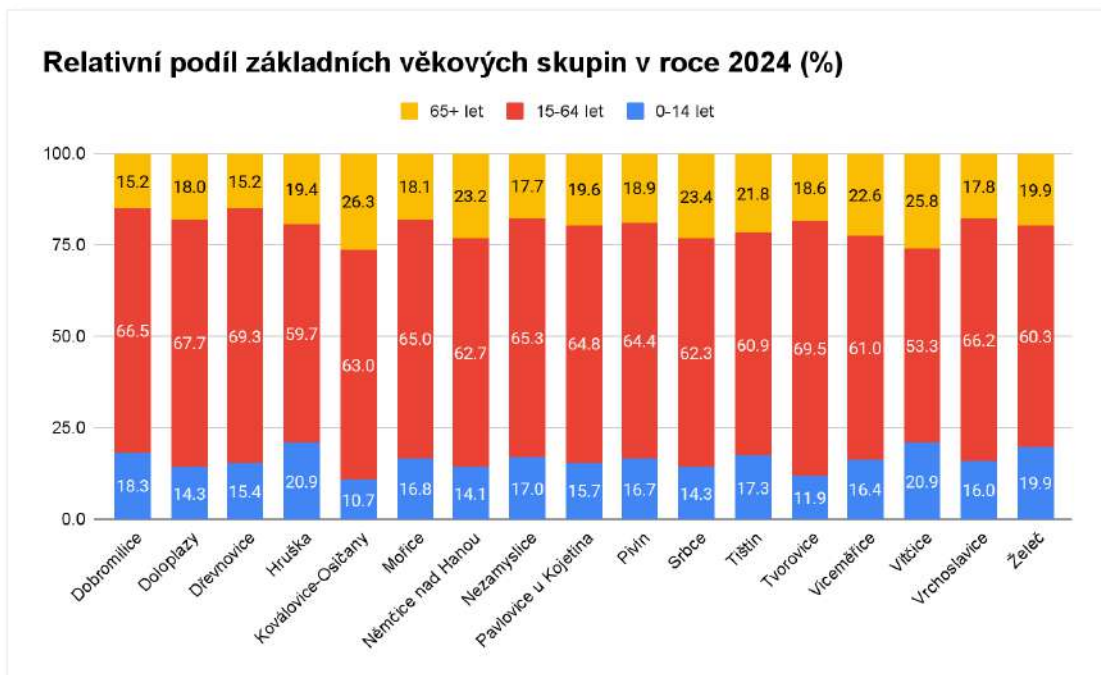
1.3.2.2 Věková struktura obyvatel

V roce 2024 se věková struktura obcí Němčicka posunula směrem ke zřetelnějšímu stárnutí populace oproti roku 2015. Podíl obyvatel ve věku 65+ let výrazně vzrostl téměř ve všech obcích, nejvýrazněji v Koválovicích-Osíčanech a Vitčicích, kde přesáhl 25 %. Naopak podíl produktivní složky klesl, často pod 65 %, a v některých obcích (např. Vitčice, Tištin) i pod 60 %. Dětská složka se mírně zvýšila nebo zůstala stabilní, nejvyšší byla opět v Hrušce a Želči. Oproti roku 2015 je tedy patrný celkový ústup ekonomicky aktivního obyvatelstva a růst seniorské složky, což potvrzuje pokračující trend demografického stárnutí regionu.

Graf 8: Relativní podíl základních věkových skupin v roce 2015

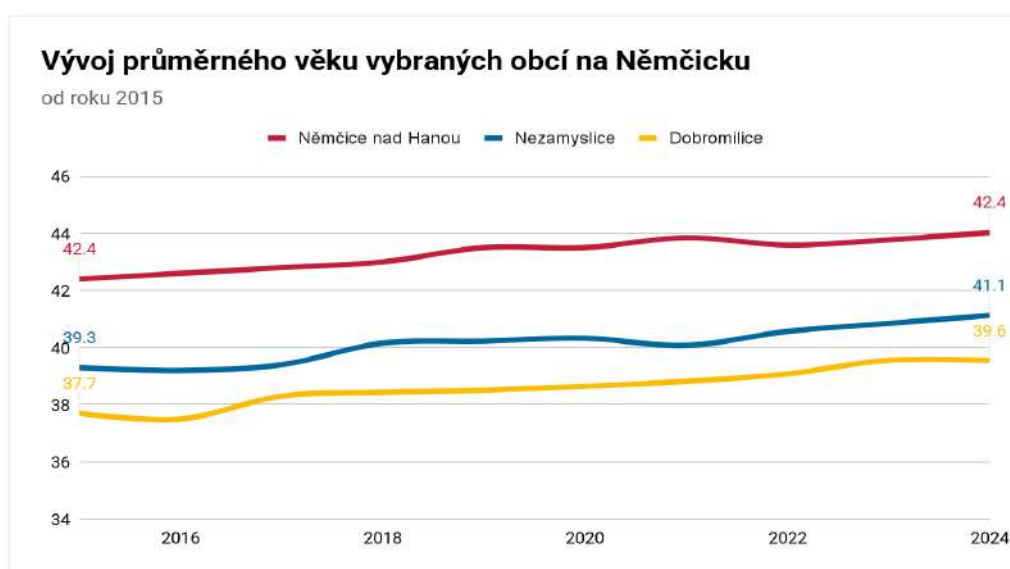

Graf 9: Relativní podíl základních věkových skupin v roce 2024

V období let 2015 až 2024 docházelo ve třech největších sídlech Němčicka – Němčicích nad Hanou, Nezamyslicích a Dobromilicích – k postupnému nárůstu průměrného věku obyvatel. Nejstarší populaci má dlouhodobě město Němčice nad Hanou, kde se průměrný věk zvýšil z 42,4 na 44,0 let. Růst zde probíhá plynule a bez výraznějších výkyvů, což svědčí o stabilním demografickém vývoji, avšak s převažujícím stárnutím obyvatelstva. V Nezamyslicích se průměrný věk zvýšil z 39,3 na 41,1 let, přičemž vývoj je zde o něco dynamičtější – s mírným kolísáním v jednotlivých letech, ale s jasným trendem růstu. Nezamyslice tak zaznamenaly nejrychlejší stárnutí populace ze sledovaných sídel. Nejmladší populaci má obec Dobromilice, kde se průměrný věk zvýšil z 37,7 na 39,6 let. Tempo růstu je zde nejmírnější, což může naznačovat buď přítomnost mladších věkových skupin, nebo mírně příznivější migrační bilanci. Celkově lze konstatovat, že všechna tři sídla sledují trend stárnutí populace, avšak rozdílným tempem.

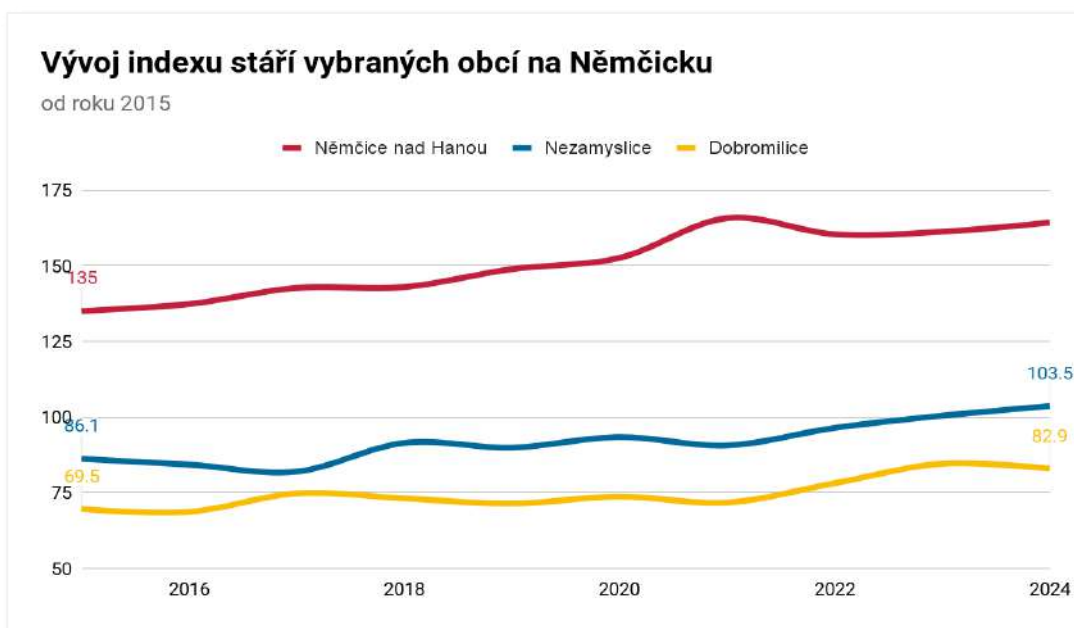
Graf 10: Vývoj průměrného věku vybraných obcí na Němčicku

V období let 2015 až 2024 došlo ve třech největších sídlech Němčicka – Němčicích nad Hanou, Nezamyslicích a Dobromilicích – k růstu indexu stáří, tedy poměru počtu obyvatel ve věku 65 a více let vůči počtu dětí ve věku 0–14 let. Nejvyšší a zároveň nejrychleji rostoucí index stáří vykazují dlouhodobě Němčice nad Hanou, kde se jeho hodnota zvýšila z 135 v roce 2015 na 164,2 v roce 2024. Tento vývoj potvrzuje výrazné stárnutí populace a převažující počet seniorů nad dětmi. V Nezamyslicích byl v roce 2015 index stáří 86,1 a do roku 2024 vzrostl na 103,5. I zde tedy dochází k pozvolnému stárnutí obyvatelstva, přičemž zlom nastal kolem roku 2022, kdy hodnota indexu překročila hranici 100, což znamená, že seniorů začalo být více než dětí. Nejnižší index stáří po celé sledované období si udržely Dobromilice, kde se hodnota v roce 2015 pohybovala na úrovni 69,5 a v roce 2024 dosáhla 82,9. Přestože i zde došlo k nárůstu, tempo je podstatně mírnější než v ostatních dvou obcích. Vývoj indexu stáří tak potvrzuje demografické stárnutí celého regionu, přičemž jeho intenzita je nejvýraznější v Němčicích nad Hanou a nejméně patrná v Dobromilicích.

Graf 11: Vývoj indexu stáří vybraných obcí na Němčicku

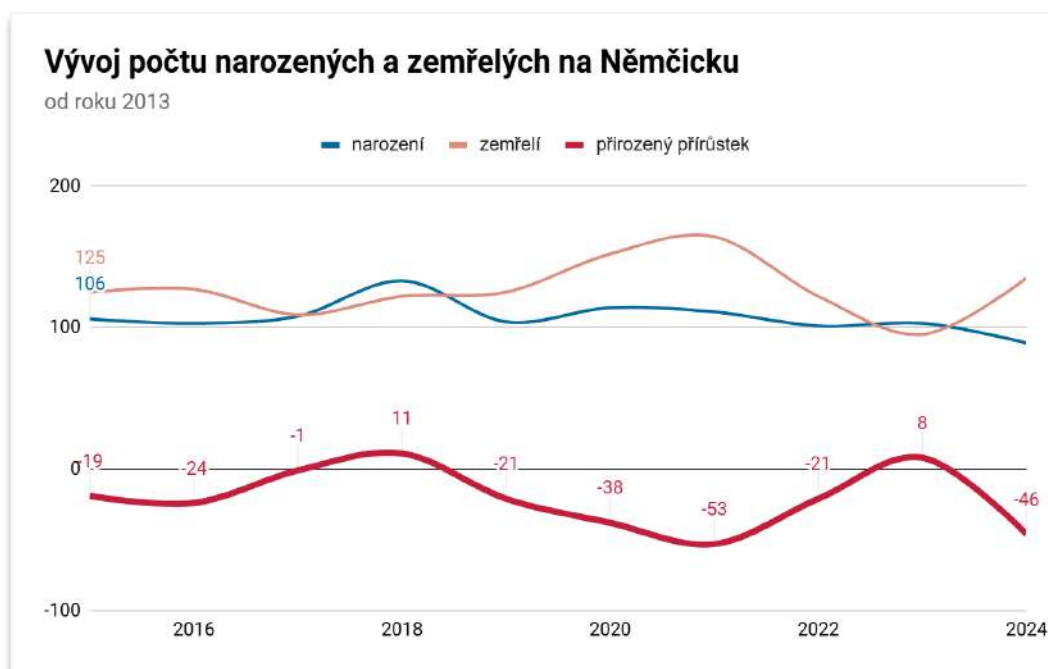

1.3.2.3 Pohyb obyvatelstva

V této kapitole budeme posuzovat změny způsobené přirozeným pohybem, tj. rozdíly mezi natalitou a mortalitou, jejich výsledkem je přirozený přírůstek nebo přirozený úbytek, a pohyby mechanickými, čili migrací.

Přirozený pohyb obyvatelstva

Graf 12: Vývoj počtu narozených a zemřelých na Němčicku

Přirozený pohyb obyvatelstva na území dobrovolného svazku obcí Němčicko v období let 2015–2024 vykazuje převážně negativní trend, což znamená, že počet zemřelých dlouhodobě převyšoval počet

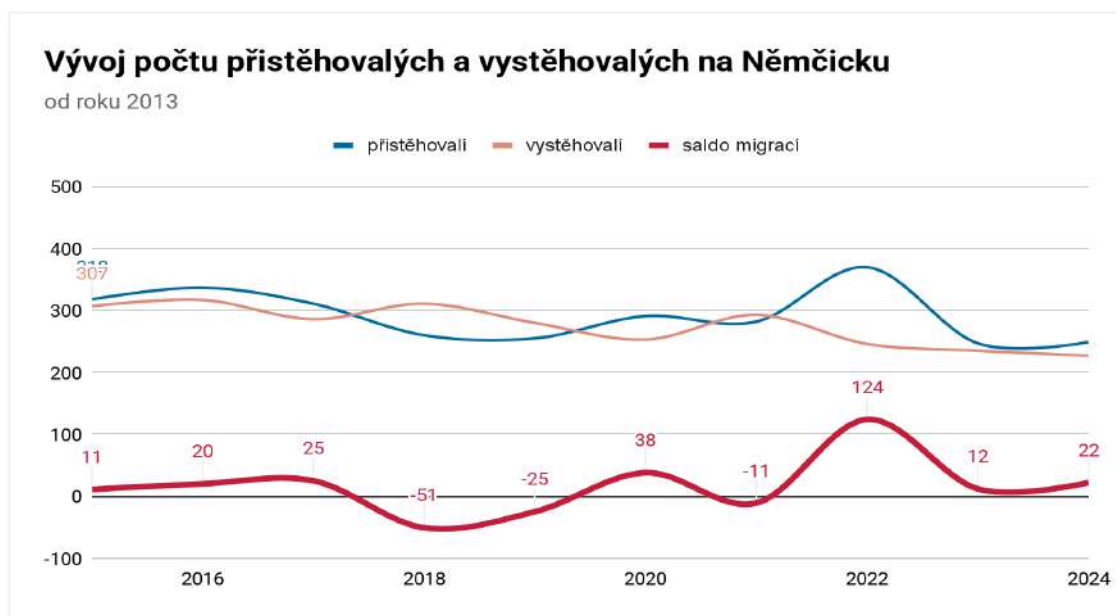

narozených. Tento vývoj odráží demografické stárnutí regionu a nízkou porodnost, která nepostačuje k přirozené obnově populace. Nejpozitivnějším rokem byl 2018, kdy došlo ke krátkodobému nárůstu porodnosti (133 narozených) a relativně nižší úmrtnosti (122 zemřelých), což vedlo k kladnému přirozenému přírůstku +11 osob – jedinému za celé sledované období. Podobně mírně příznivá byla situace v roce 2023, kdy byl zaznamenán přírůstek +8, zejména díky nižšímu počtu zemřelých. Naopak nejvyšší přirozený úbytek nastal v letech 2020 a 2021, kdy vlivem pandemie COVID-19 výrazně vzrostla úmrtnost (152 a 164 zemřelých), zatímco porodnost zůstala stabilní. V těchto letech dosáhl přirozený úbytek hodnot -38 a -53 osob, což představuje největší demografické ztráty v poslední dekádě. V ostatních letech byl přirozený přírůstek vesměs záporný, pohyboval se od -1 do -24 osob, což potvrzuje, že přirozená složka růstu není schopna kompenzovat úbytek způsobený stárnutím obyvatelstva. Rok 2024 uzavírá sledované období s výrazným úbytkem -46 osob, který opět reflektuje vyšší úmrtnost (135 zemřelých) a klesající počet narozených (jen 89).

Celkově lze říci, že Němčicko čelí dlouhodobému nepříznivému vývoji přirozeného přírůstku, který bude mít důsledky pro strukturu obyvatelstva, zejména zvyšování podílu seniorů a snižování podílu mladší generace.

Migrace

Graf 13: Vývoj počtu přistěhovalých a vystěhovalých na Němčicku

Migrace obyvatelstva na Němčicku v letech 2015–2024 představovala významný prvek demografického vývoje a v řadě let kompenzovala negativní přirozený přírůstek. Na rozdíl od přirozeného pohybu vykazovala migrační bilance proměnlivý, ale celkově spíše pozitivní trend, což naznačuje, že region je do určité míry schopen přitahovat nové obyvatele. V prvních třech sledovaných letech (2015–2017) byl migrační přírůstek mírně kladný, pohyboval se v rozmezí +11 až +25 osob, což přispívalo ke stabilizaci celkového počtu obyvatel. Zlom nastal v roce 2018, kdy došlo k výraznému nárůstu počtu vystěhovalých (311 osob) a zároveň k poklesu přistěhovalých (260 osob). To vedlo k negativnímu saldu -51, nejhoršímu za celé období, což může souviset s ekonomickými faktory nebo nižší atraktivitou regionu v daném roce.

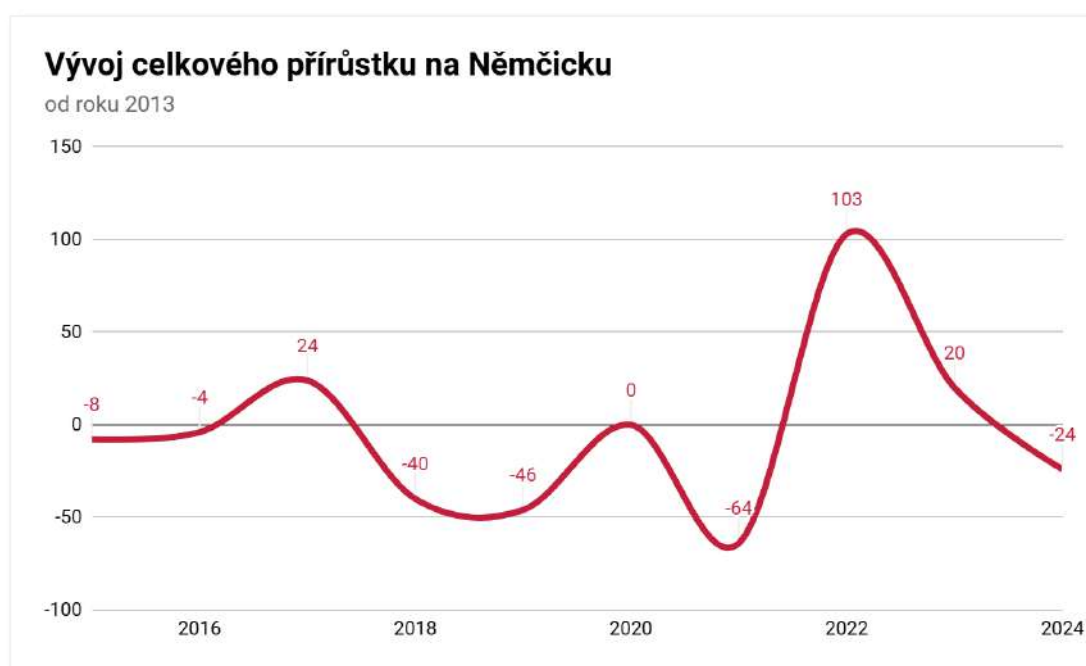
Rok 2020, navzdory pandemii, přinesl kladné saldo +38, především díky poklesu vystěhovalých. Následně v roce 2022 došlo k mimořádně výraznému nárůstu migrace – přistěhovalo se 370 osob

a vystěhovalo jen 246, což znamená saldo +124 osob. Tento nárůst lze pravděpodobně spojit s migrační vlnou z Ukrajiny a zvýšenou mobilitou obyvatel po uvolnění pandemických opatření. V letech 2023 a 2024 se migrační saldo opět stabilizovalo na mírně kladných hodnotách (+12 a +22), což i přes klesající porodnost pomáhá částečně zpomalovat úbytek obyvatel. Přesto je patrné, že migrační zisky jsou kolísavé a nespolehlivé jako dlouhodobý stabilizační nástroj. Celkově lze migraci v Němčicku hodnotit jako relativně pozitivní faktor, který v některých letech výrazně zlepšoval celkovou demografickou bilanci, zejména v kontrastu s trvale záporným přirozeným přírůstkem. Udržení a rozvoj tohoto trendu by mohl být jednou z klíčových priorit regionální politiky.

Celkový přírůstek

Graf 14: Vývoj celkového přírůstku na Němčicku

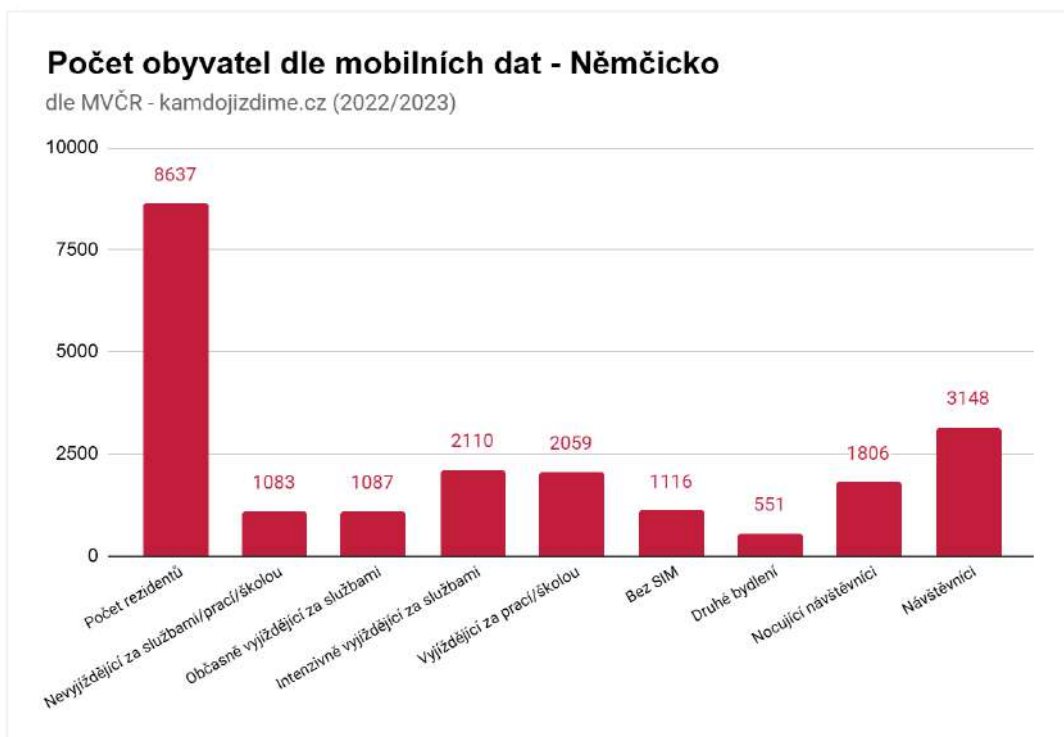
Celkový přírůstek obyvatel na Němčicku v letech 2015–2024 byl nestabilní a výrazně ovlivňován výkyvy v přirozeném i migračním pohybu. Zatímco v letech 2017 a 2022 byl přírůstek kladný (+24 a +103), ve většině období převažoval úbytek, nejvýrazněji v roce 2021 (–64 osob) a 2018 (–40). V roce 2020 došlo k vyrovnání přirozeného a migračního pohybu (saldo 0). Ve srovnání s ostatními obcemi vykazují Němčice nad Hanou mezi lety 2015–2024 stabilnější celkový přírůstek, ačkoliv i zde docházelo k výkyvům – zejména k výraznému úbytku v roce 2021 (–41) a mírnému růstu v letech 2016 a 2022. Zázemí Němčic mělo přírůstky méně vyrovnané, ale v roce 2022 zaznamenalo výrazný nárůst (+83), což značí vyšší migrační atraktivitu menších obcí. Celkově však ani centrální sídlo, ani zázemí nevykazují trvale rostoucí trend.

1.3.2.4 Využití geolokačních dat

Geolokační data o Němčicku poskytují cenný pohled na každodenní mobilitu obyvatel. Data mobilních operátorů (data z portálu kamdojizdime.cz vycházejí z anonymizovaných údajů mobilních operátorů o pohybu SIM karet) pro Němčicko v roce 2023 ukazují rezidentní populaci ve výši 8 637 osob, což je o něco méně než oficiální počet obyvatel podle ČSÚ (10 084 /rok 2023). Rozdíl 1 447 osob může být způsoben metodickými rozdíly – například ČSÚ počítá trvale hlášené osoby, zatímco mobilní operátor eviduje reálnou přítomnost SIM karet v území.

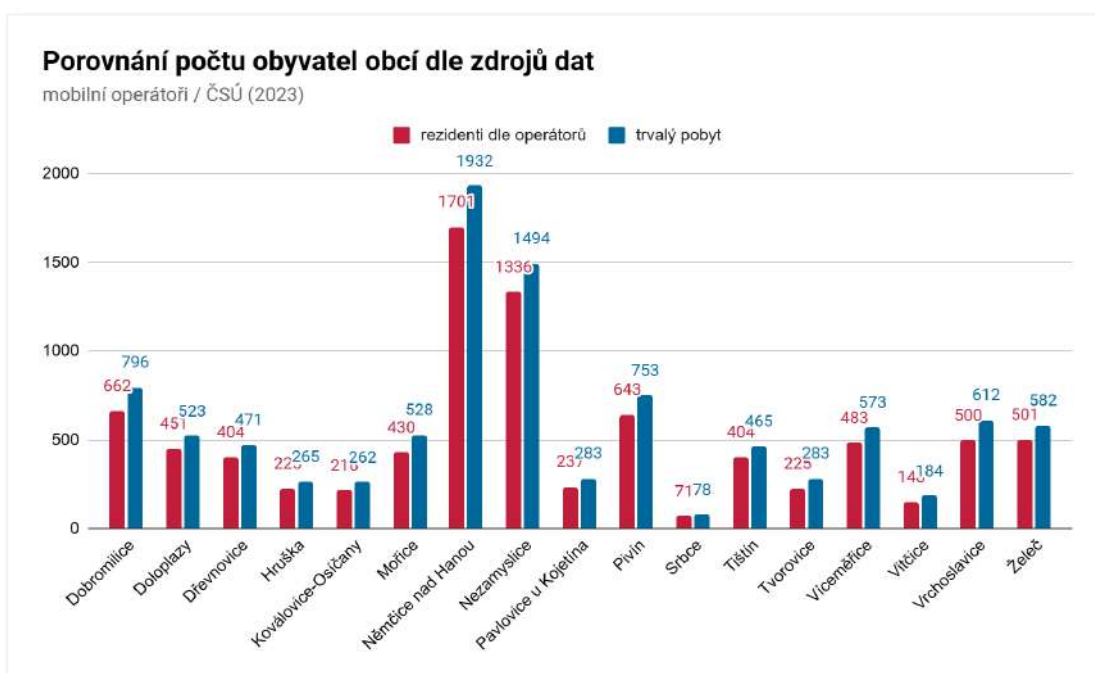

Graf 15: Počet obyvatel dle mobilních dat – Němčicko

Data z roku 2023 ukazují, že počet obyvatel Němčicka podle mobilních operátorů (tzv. reálných rezidentů) je ve všech obcích nižší než počet osob s trvalým pobytem podle ČSÚ. Rozdíly jsou patrné zejména v centrálních sídlech, například v Němčicích nad Hanou je rozdíl téměř 230 osob, v Nezamyslicích přes 150 osob. Tento rozdíl naznačuje, že část obyvatel je zde registrována k pobytu, ale reálně žije jinde, často kvůli zaměstnání nebo studiu. Naopak mobilní data lépe odrážejí skutečně přítomné obyvatelstvo, což je důležité při plánování veřejných služeb.

Graf 16: Porovnání počtu obyvatel obcí dle zdrojů dat

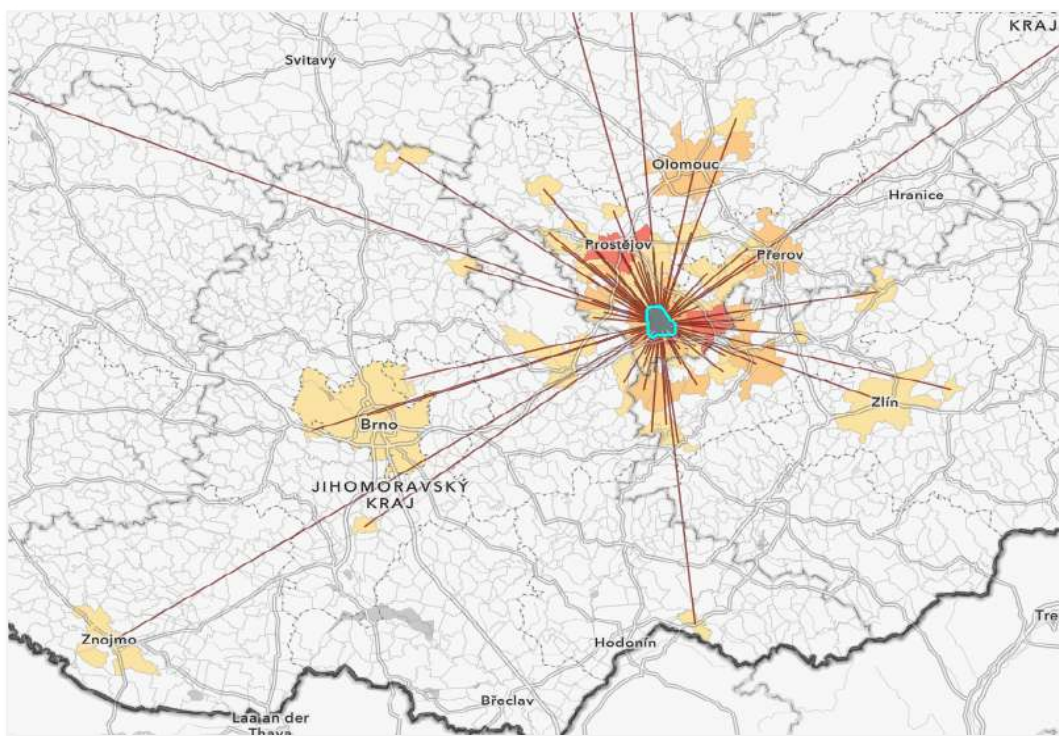

1.3.2.5 Dojíždka za prací a vzděláním dle SLDB 2021

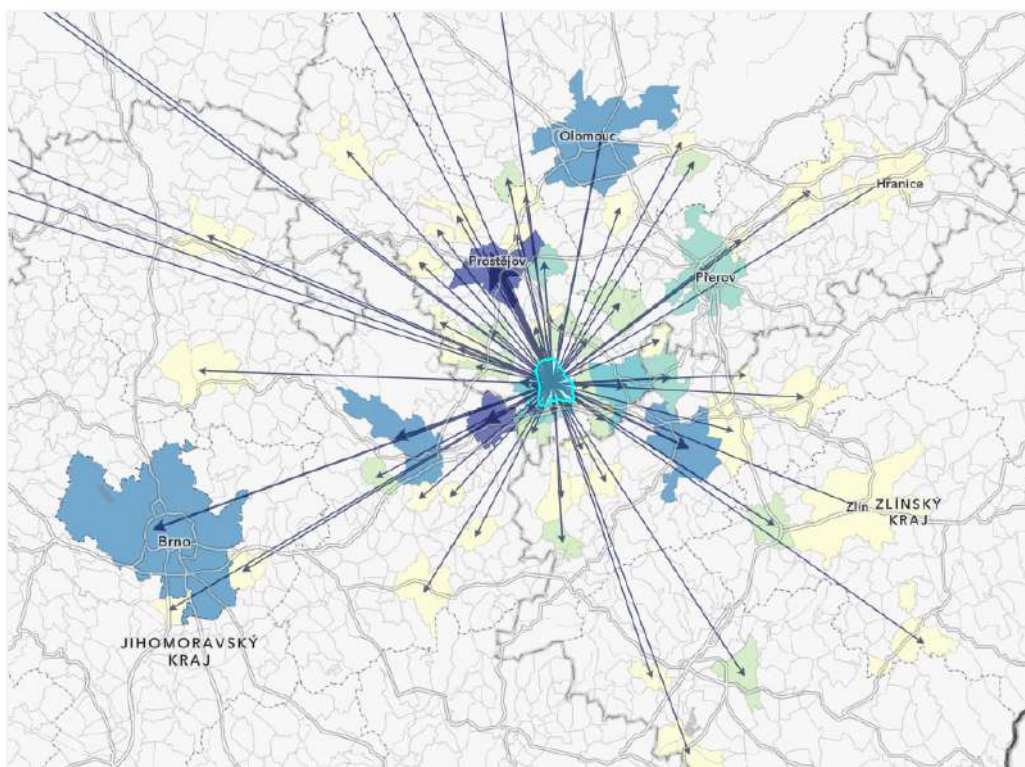
Němčice nad Hanou jsou z hlediska pracovní mobility především rezidenčním sídlem – za prací z města denně vyjíždí 544 osob, zatímco pouze 277 dojíždí. Město tak funguje spíše jako zázemí pro pracovní sílu, než jako významné centrum zaměstnanosti. Nicméně je zajímavé, že do Němčic zajíždějí lidé za prací z velké dálky, zřejmě díky dopravním firmám nebo centrále větší společnosti. Naopak vyjíždka z Němčic je namířena do velkých městských sídel.

Nezamyslice vykazují negativní bilanci pracovní dojíždky, kdy více osob za prací z obce odjíždí (407), než do ní dojíždí (231). To ukazuje, že Nezamyslice plní spíše roli obytné obce, odkud lidé dojíždějí za zaměstnáním jinde, pravděpodobně do větších center v okolí. Naopak u dopravy za vzděláním je situace opačná – do Nezamyslic dojíždí více žáků a studentů (174), než jich obec opouští (95). To svědčí o lokálním významu Nezamyslic jako vzdělávacího centra, pravděpodobně díky základní škole, která přitahuje děti z okolních obcí.

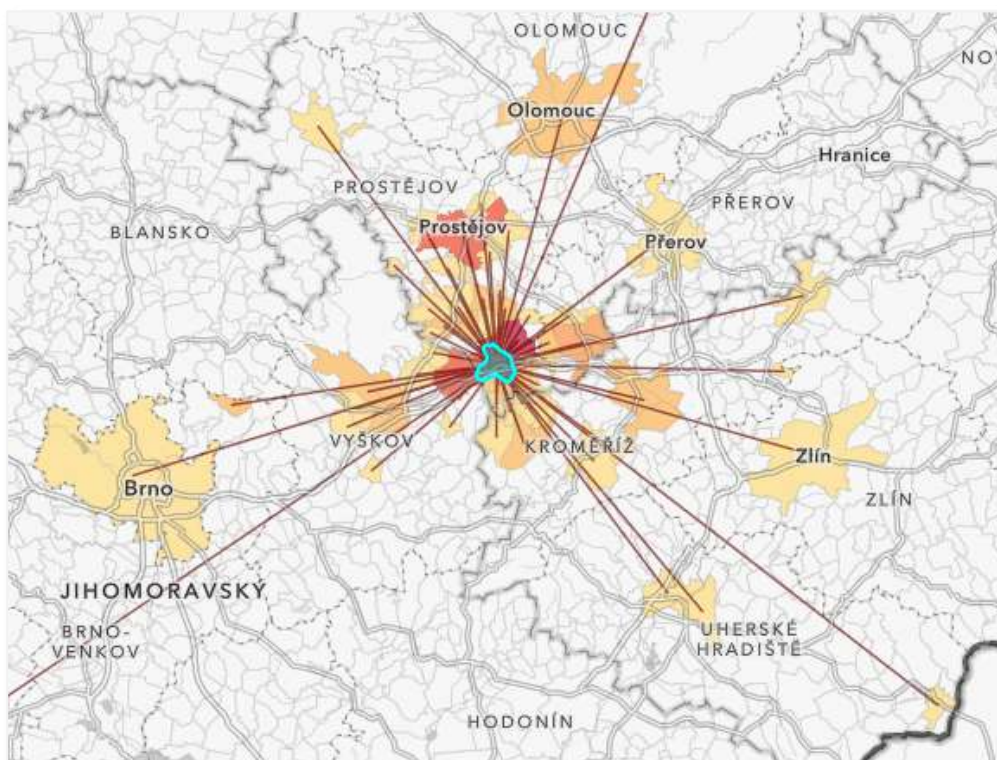
Obrázek 2: Dojíždka za prací do Němčic (SLDB 2021)

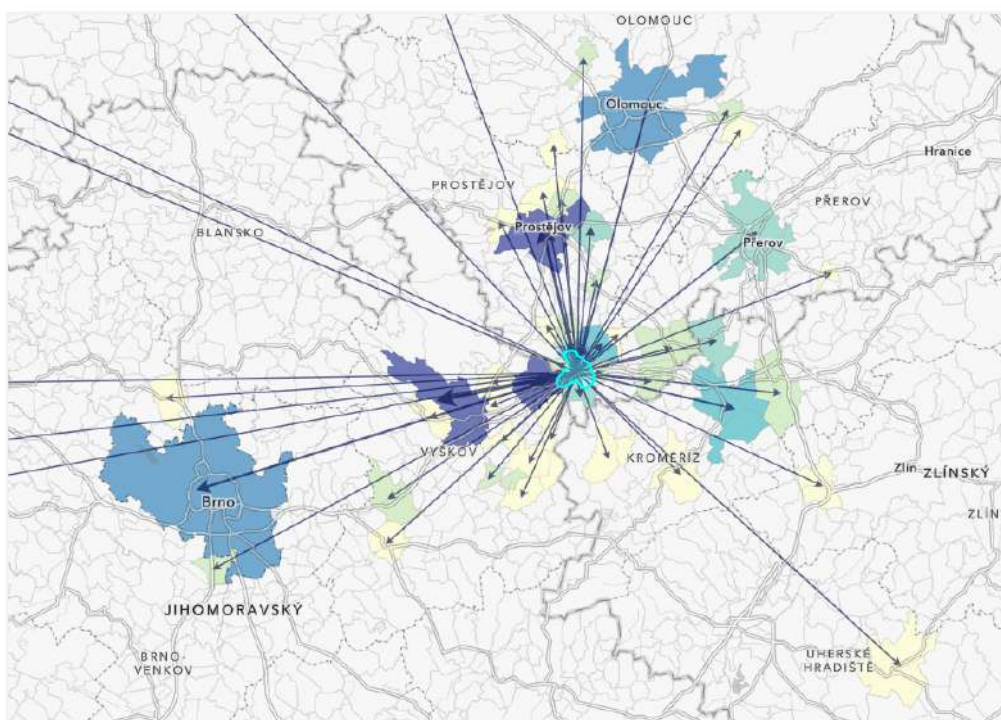
Obrázek 3: Vyjíždka za prací z Němčic (SLDB 2021)

Obrázek 4: Dojíždka za prací do Nezamyslic (SLDB 2021)

Obrázek 5: Vyjížďka za prací z Nezamyslic (SLDB 2021)

Co se týče dojížďky a vyjížďky za vzděláním, Němčice nad Hanou slouží jako místní vzdělávací centrum, do škol zde dojíždí 242 žáků a studentů, zatímco z města za vzděláním vyjíždí pouze 110 osob. To ukazuje na význam města v oblasti školství pro okolní obce.

U dopravy za vzděláním je situace v Nezamyslicích opačná než u pracovní dojížďky – do Nezamyslic dojíždí více žáků a studentů (174), než jich obec opouští (95). To svědčí o lokálním významu Nezamyslic jako vzdělávacího centra, pravděpodobně díky základní škole, která přitahuje děti z okolních obcí.

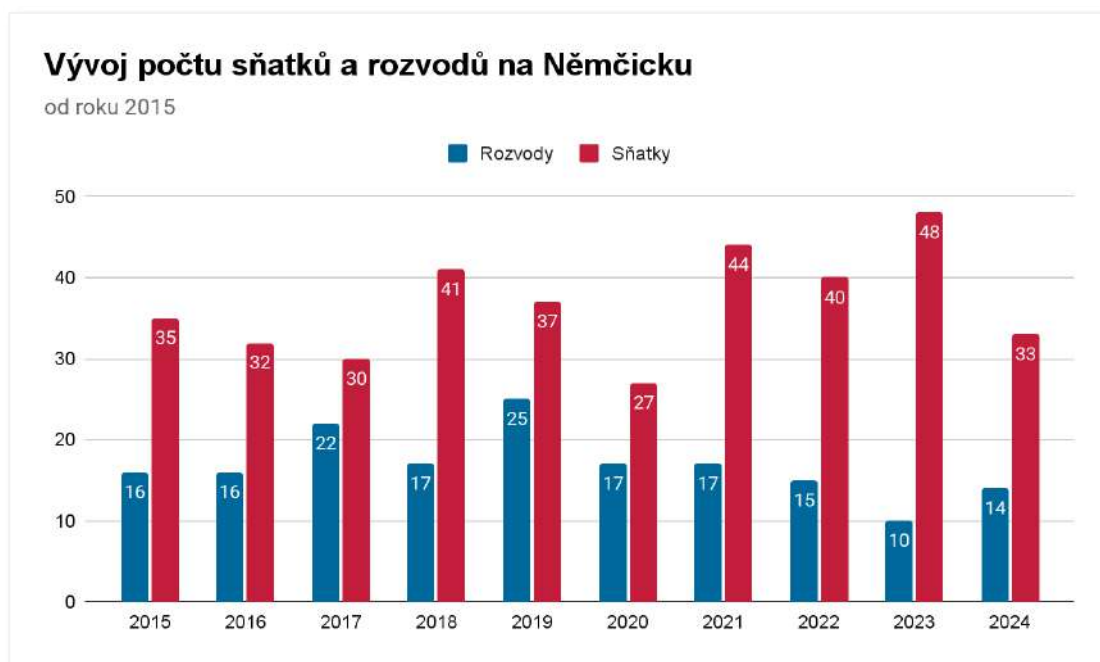
1.3.2.6 Sňatky a rozvody

Sňatkovost, tedy míra uzavírání manželství, je často považována za indikátor sociální stability a životní fáze, do které se jedinci zapojují s očekáváním dalšího rodinného zabezpečení. V průběhu let se mění nejen počet uzavřených sňatků, ale také věkové rozmezí, ve kterém jsou manželství uzavírána, což odráží změny v životním stylu, kariérních aspiracích i sociálních postojích.

Rozvodovost pak představuje míru rozpadu manželských svazků, která je rovněž významným ukazatelem sociálního zdraví společnosti. Zvýšená rozvodovost může signalizovat změny v postojích k trvalosti manželství, ale také odráží posun v roli jednotlivce ve společnosti a rostoucí důraz na individuální spokojenost.

Graf 17: Vývoj počtu sňatků a rozvodů na Němčicku

Počet sňatků uzavřených na Němčicku mezi lety 2015 a 2024 vykazuje celkově stabilní až mírně rostoucí trend, s vrcholem v roce 2023, kdy bylo uzavřeno 48 manželství. Přes drobné výkyvy zůstává zájem o sňatek poměrně vysoký, zejména ve srovnání s počtem rozvodů, který je dlouhodobě výrazně nižší. Rozvodovost se pohybovala v rozmezí 10 až 25 případů ročně, s nejnižšími hodnotami v posledních letech (např. jen 10 rozvodů v roce 2023). To znamená, že na každé tři až čtyři sňatky připadá pouze jeden rozvod, což lze hodnotit jako pozitivní trend z hlediska partnerské stability v regionu. Celkově tedy vývoj ukazuje na relativně silnou instituci manželství a klesající rozvodovost, což pozitivně ovlivňuje demografickou i sociální stabilitu Němčicka.

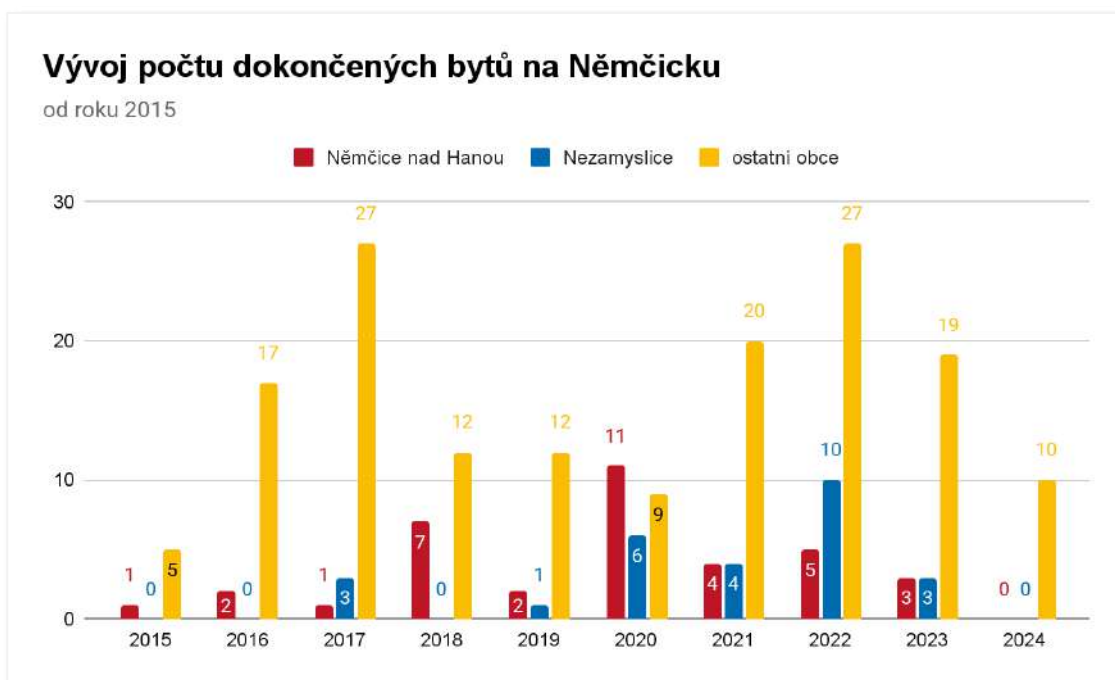
1.3.3 Analýza bydlení

Vývoj počtu dokončených bytů na Němčicku v letech 2015–2024 ukazuje na nízkou a kolísavou úroveň bytové výstavby, přičemž nejvyšší aktivita byla zaznamenána v zázemních obcích, nikoli v hlavních sídlech. V Němčicích nad Hanou bylo za celé období dokončeno jen 36 bytů, přičemž větší stavební aktivita proběhla pouze v letech 2018 a 2020. Nezamyslece vykazují obdobný trend, s maximem v roce 2022 (10 bytů), ale většinou s nízkými nebo nulovými hodnotami. Zázemí obcí (ostatní sídla mimo dvě hlavní) bylo celkově aktivnější – například v letech 2017, 2021 a 2022 zde bylo dokončeno přes 20 bytů ročně, což ukazuje na vyšší stavební dynamiku v menších obcích. V posledních letech však výstavba opět slábne – v roce 2024 klesla na pouhých 10 bytů.

Celkově lze říci, že bytová výstavba na Němčicku je slabá a nestabilní, což může omezovat příliv nových obyvatel i rozvoj sídel. Přesun stavební aktivity do zázemí zároveň ukazuje na vyšší dostupnost pozemků nebo zájem o bydlení mimo hlavní centra.

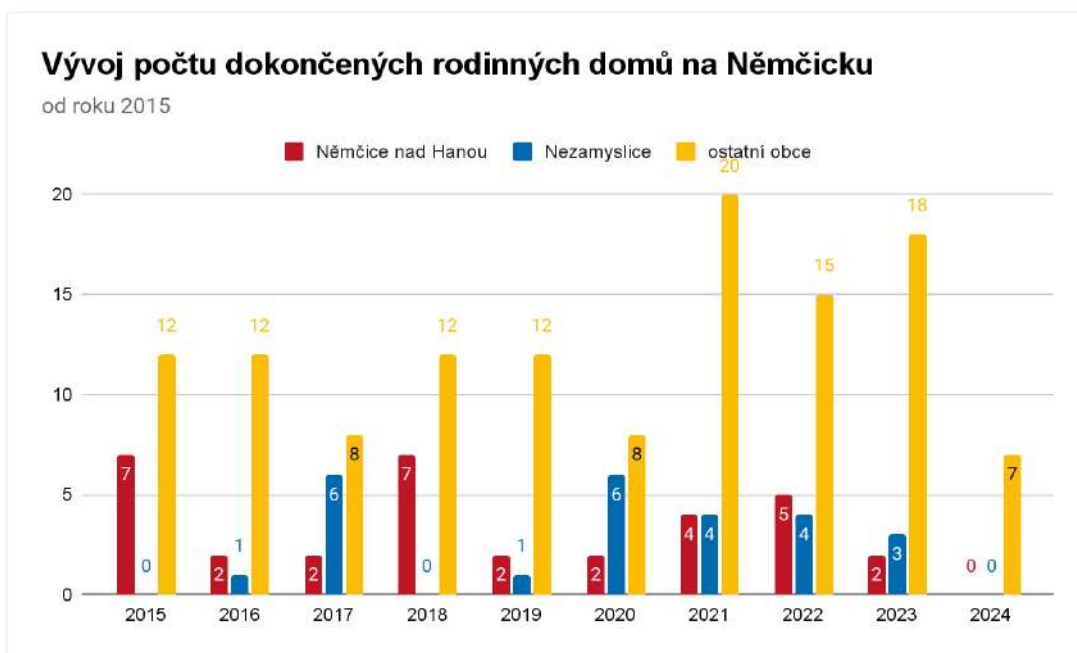

Graf 18: Vývoj počtu dokončených bytů v Němčicku

Výstavba rodinných domů na Němčicku v letech 2015–2024 byla celkově nízká a nepravidelná, s viditelnou převahou výstavby v menších obcích oproti hlavním sídlům. V Němčicích nad Hanou se výstavba pohybovala mezi 2 až 7 domy ročně, přičemž v roce 2024 nebyl dokončen žádný. Aktivnější roky byly 2015 a 2018 (shodně 7 domů), ale celkově se jedná o nízkou stavební aktivitu. Nezamyslice vykazují velmi podobný vzorec – občasná nárůsty (zejména 2017 a 2020), jinak spíše nízké hodnoty nebo nulová výstavba. Obce v zázemí byly z pohledu výstavby rodinných domů nejaktivnější, s vrcholem v roce 2021 (20 domů) a stabilními hodnotami v letech 2015–2023. Nicméně i zde dochází v roce 2024 k poklesu na pouhých 7 domů.

Graf 19: Vývoj počtu dokončených rodinných domů na Němčicku

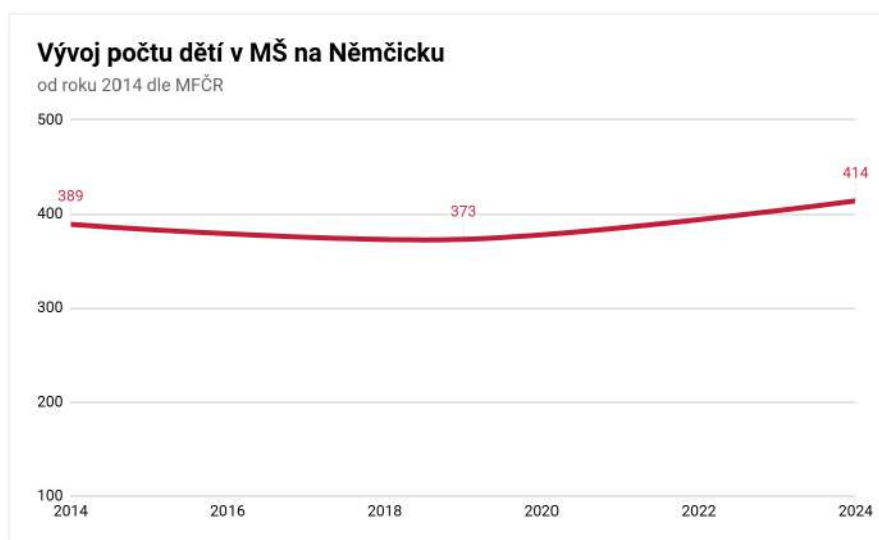
1.3.4 Školská zařízení

1.3.4.1 Mateřské školy

Mezi roky 2014, 2019 a 2024 počet dětí v mateřských školách na Němčicku kolísal, ale celkově ukazuje na mírně rostoucí trend. V roce 2014 bylo v MŠ evidováno 389 dětí, v roce 2019 došlo k poklesu na 373, ale v roce 2024 již počet vzrostl na 414 dětí, což je nejvyšší hodnota v uvedeném období. K nárůstu přispěly zejména Mořice, kde se počet dětí zvýšil z 14 (2014) na 44 (2024), a také mírně rostoucí počty v obcích jako Doloplazy, Pivín nebo Želeč. Naproti tomu v Dobromilicích, Dřevnovicích, Nezamyslicích a Víceměřicích došlo k poklesu nebo stagnaci.

Největší stabilitu vykazují Němčice nad Hanou, které si udržují vysoký počet dětí kolem 85–89, čímž zůstávají hlavním školským centrem regionu. Některé obce (např. Hruška, Koválovice-Osíčany, Tvorovice) MŠ nemají. Celkově lze říci, že přes drobné výkyvy má počet dětí v MŠ na Němčicku v roce 2024 vzestupný charakter, což je pozitivní signál z hlediska budoucího populačního vývoje nejmladší generace.

Graf 20: Vývoj počtu dětí v MŠ na Němčicku

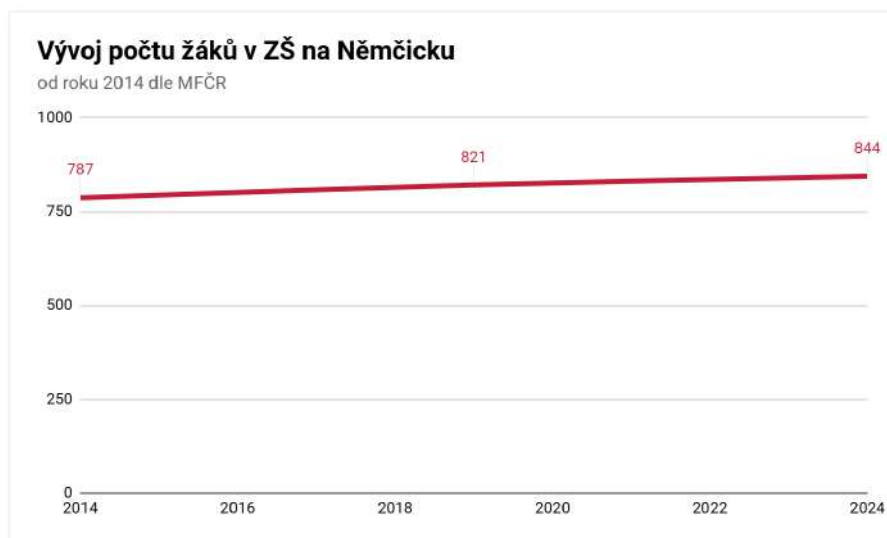

1.3.4.2 Základní školy

Vývoj počtu žáků základních škol na Němčicku mezi lety 2014, 2019 a 2024 ukazuje na pozvolný nárůst. Celkový počet vzrostl z 787 dětí v roce 2014 na 821 v roce 2019 a dále na 844 v roce 2024, což naznačuje příznivý vývoj v počtech starších dětí. Dominantními centry základního školství zůstávají Němčice nad Hanou a Nezamyslice, které v roce 2024 dohromady vzdělávají 742 žáků (88 % všech žáků v regionu). Obě školy zaznamenaly mezi lety 2014 a 2024 výrazný nárůst, přičemž Němčice se dostaly až na 399 žáků v roce 2019. Menší školy fungují v Pivíně, Tištině a nově posilují i Vrchoslavice, které zvýšily počet žáků z 24 (2014) na 43 (2024). Naopak v Dobromilicích byla veřejná ZŠ zrušena rozhodnutím zastupitelstva ke dni 31. 8. 2016 uzavřena (www.dobromilice.cz) – počet klesl z 44 na 0. Většina ostatních obcí ZŠ vůbec nemá a děti tak dojíždějí do okolních školních center. Celkově ukazuje vývoj na posilující úlohu klíčových školských center a stabilní nebo rostoucí školní docházku.

Graf 21: Vývoj počtu žáků v ZŠ na Němčicku

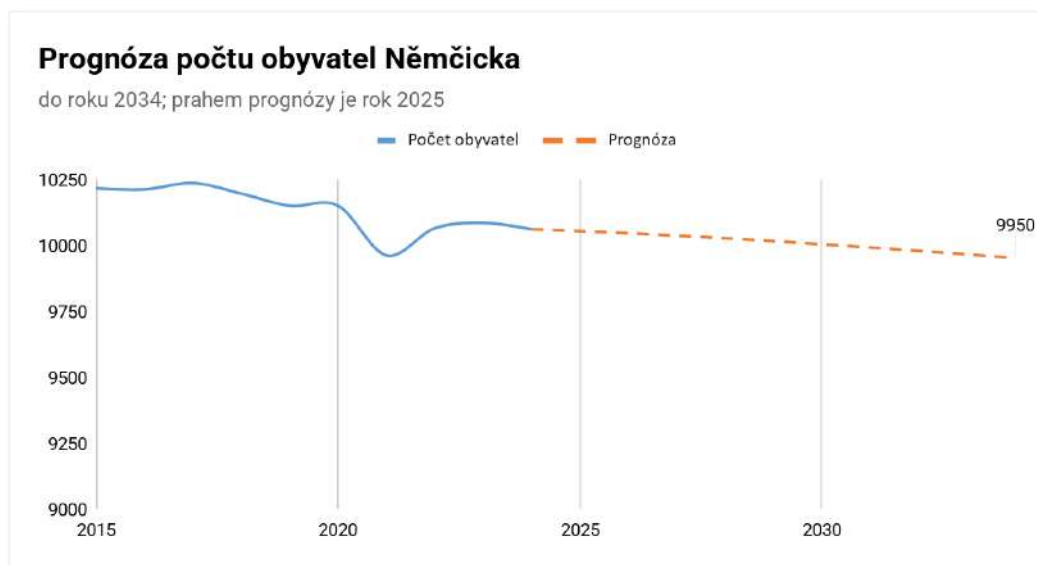
1.3.5 Demografická prognóza

Cílem demografické prognózy je predikovat budoucí vývoj populace na základě současných demografických trendů a faktorů, jako jsou porodnost, úmrtnost, plodnost a migrace. Tyto faktory jsou základním vstupem do predikce.

- Úhrnná plodnost – uvádí počet dítěte na 1 ženu v reprodukčním věku (15-49 let)
  - na území Němčicka je vyšší (1,54) než je průměr ČR (1,38)
  - pro zachování populace je potřeba 2,1 dítěte
- Migrace: za posledních 10 let je migrační saldo kladné (+ 16 obyvatel za rok)
- Úmrtnostní tabulky (pravděpodobnost úmrtí v dané věkové kategorii)
- Naděje dožití při narození: 75,4 pro muže, 81,6 pro ženy

Na základě těchto vstupních parametrů lze konstruovat prognózu velikosti populace za 10 let, která bude čítat 9950 osob v roce 2034.

Graf 22: Prognóza počtu obyvatel Němčicka

Je však nutné zdůraznit, že každá prognóza má své limity a je založena na současně známých trendech, které se mohou v čase proměňovat. Hodnota přibližně 9 950 obyvatel v roce 2034 tak představuje pravděpodobný vývoj, nikoli pevně danou skutečnost. Nejvíce nejistot se váže na migrační chování, které je ovlivňováno celou řadou proměnných – od ekonomické situace regionu a dostupnosti pracovních příležitostí, až po nabídku atraktivního a dostupného bydlení. Změny v těchto oblastech mohou vést jak k přílivu nových obyvatel, tak naopak k jejich odlivu. Prognóza by proto měla být chápána jako pracovní nástroj, který je třeba průběžně aktualizovat v závislosti na vývoji klíčových vstupních parametrů.

1.4 Základní popis aktuálního stavu mikroregionu

V rámci Mikroregionu Němčicko jsou poskytovány různé druhy služeb, z toho některé jsou znázorněny v Tabulce 3, která pomocí agregovaných dat ukazuje, na jaké úrovni obce těchto služeb aktuálně využívají. Jednotliví respondenti volili možnosti na škále od 1 (využívám maximálně) do 5 (nevyužívá vůbec). Výsledky ukazují, že nejvíce využívanou službou jsou společné akce, které označilo 82 % respondentů za maximálně využívané. Vysokou míru využití mají také vzájemná inspirace, pravidelná setkávání, PR komunikace a informační servis a vzdělání. O něco méně jsou využívány společné projekty a nejméně využívanou službou je sdílení společného majetku, které maximálně využívá 29 % respondentů, dalších 24 % ji využívá méně intenzivně a 24 % sdílení majetku nevyužívá vůbec.

Tabulka 3: Přehled využívání služeb svazku obcí – agregovaná data

	1	2	3	4	5
Informační servis a vzdělávání	41 %	35 %	0 %	6 %	18 %
Společné projekty	18 %	41 %	24 %	6 %	12 %
PR a komunikace, tiskoviny	53 %	29 %	12 %	0 %	6 %
Sdílení společného majetku	29 %	24 %	12 %	6 %	24 %
Pravidelné vzájemné setkávání	59 %	41 %	0 %	0 %	0 %
Vzájemná inspirace (v rámci SO, příklady dobré praxe, výjezdy...)	65 %	29 %	6 %	0 %	0 %
Společné akce	82 %	12 %	6 %	0 %	0 %

Následující tabulka se zabývá otázkou zájmu o zajištění vybraných odborných služeb a podpůrných činností společným postupem, ať už formou koordinace nebo financování. Z Tabulky 4 můžeme vyčíst, že největší zájem mají obce o společné zajištění v oblasti společného strategického plánování, kdy kategorii „určitě ano“ a „spíše ano“ dalo shodně 41 % respondentů. Silná podpora je také u společného dotačního managementu a významný potenciál má i digitalizace a e-government, společné PR/komunikační strategie a společné komunální služby. Naopak nejnižší ochotu vyjádřili respondenti v oblasti personální agendy a mzdové účtárny (spíše ne 65 %, určitě ne 18 %), což značí jasnou preferenci samostatného řešení této agendy. Podobný postoj lze vidět i ve spisové službě a archivaci a sdílené specializované funkci (energetik). Výrazná opatrnost je patrná také u společných vodovodů a kanalizací, IT správy, veřejného osvětlení či právních služeb.

Tabulka 4: Vyjádřený zájem ke společnému zajištění vybraných odborných služeb/podpůrných činností – agregovaná data

	určitě ano	spíše ano	spíše ne	určitě ne
IT a správa IT	24 %	24 %	41 %	12 %
Spisová služba a archivace	6 %	29 %	47 %	18 %
Personální agenda a mzdová účtárna	6 %	12 %	65 %	18 %
Veřejné osvětlení a energetický management	29 %	12 %	41 %	18 %
Digitalizace a e-government (Např. zavádění elektronických služeb pro občany, digitalizace úředních procesů, otevřená data...)	18 %	53 %	24 %	6 %
Právní služby	24 %	35 %	18 %	24 %
Sdílené specializované funkce (energetik)	12 %	24 %	47 %	18 %
Sdílené specializované funkce (manažer turistického ruchu)	18 %	29 %	24 %	29 %
Sdílené specializované funkce (projektový manažer)	24 %	41 %	24 %	12 %
Sdílené specializované funkce (bezpečnostní technik)	12 %	47 %	29 %	12 %
Společný dotační management	35 %	24 %	29 %	12 %
Společné komunální služby (např. úprava zeleně, odpady...)	29 %	47 %	6 %	18 %
Společná PR/komunikační strategie	12 %	53 %	24 %	12 %
Společná obecní policie	24 %	35 %	35 %	6 %
Společné vodovody a kanalizace	24 %	24 %	18 %	35 %
Společné strategické plánování	41 %	41 %	12 %	6 %
Veřejné zakázky	29 %	35 %	18 %	18 %
GDPR	24 %	35 %	18 %	24 %

S touto tabulkou úzce souvisí i otázka, zda existují nějaké bariéry či obavy, které respondenty vedou k tomu, že by některé agendy nechtěli sdílet. Ačkoliv většina respondentů (devět obcí) uvedla, že z jejich strany nejsou žádné obavy a bariéry, někteří zmínili, že se bojí složitosti daných procesů, reálnosti navrhovaných opatření a možného krátkého trvání. Další uvedené bariéry byly spojeny s nedůvěrou, kapacitními či finančními omezeními při obsazení personálu, s obavami se ztrátou samostatnosti a s kontrolou nad dostupností služeb a provozováním společné techniky. Jeden respondent také

poznámenal finanční zátěž v oblasti školství, zdravotnictví a činnostech stavebního úřadu, kdy na něj dopadají náklady na služby, které jsou poskytovány celému regionu.

V rámci dotazníkového šetření byly obce také tázány, jak jsou spokojené s dosavadním rozvojem SO/DSO v posledním volebním období. Většina respondentů hodnotí dosavadní rozvoj svazku obcí jako velmi dobrý až průměrný.

Nejčastější odpovědí byla zvolena „2“ (spíše vyhovující) a „3“ (střední spokojenost), a to shodně 35 %. To naznačuje převládající mírně pozitivní vnímání uplynulého období, přičemž je většina obcí alespoň částečně spokojená s tímto rozvojem a současně se neobjevuje zásadní nespokojenost.

Tabulka 5: Vyjádření spokojenosti s dosavadním rozvojem SO/DSO – agregovaná data

	1	2	3	4	5
Spokojenost s dosavadním rozvojem SO/DSO v posledním volebním období? (1 - vynikající, 5 - nedostačující)	12 %	35 %	35 %	18 %	0 %

Obce byly zároveň dotazovány, zda vnímají přínos spolupráce, ať už finančního nebo nefinančního charakteru. Ze sedmnácti obcí patnáct vyjádřilo souhlas, dvě nesouhlas a jedna obec neodpověděla. Ty obce, které blíže specifikovaly, o jaké přínosy se jedná, zmiňovaly nejčastěji jako přínos dotační management (pět obcí). Mezi další kladné stránky spolupráce uváděly i sdílení zkušeností a dobré praxe (dvě obce), informační servis (dvě obce), poskytování vzdělávání (dvě obce), tiskoviny (dvě obce), sdílení majetku (jedna obec) a pořádání společných kulturních akcí (jedna obec).

Pro budoucí rozvoj bylo klíčové zjistit zájem o prohloubení dosavadní spolupráce mezi obcemi. Tabulka 6 ukazuje jednoznačně kladný postoj většiny obcí, jelikož 53 % (devět obcí) uvedlo, že má určitě zájem o prohloubení a dalších 41 % (sedm obcí) zvolilo mírnější zájem. Jen jedna obec zvolila neutrální postoj a nikdo se nevyslovil proti, což naznačuje silnou vůli obcí pokračovat v rozvoji společných projektů v rámci svazku.

Tabulka 6: Vyjádření zájmu o prohloubení dosavadní spolupráce – agregovaná data

	1	2	3	4	5
Zájem o prohloubení dosavadní spolupráce? (1 - určitě ano, 5 - určitě ne)	53 %	41 %	6 %	0 %	0 %

S tímto postojem souvisí i vyjádření respondentů k ochotě k větší participaci na společných aktivitách, které je blíže zobrazeno v Tabulce 7. Aktivní zapojení vyjádřilo 18 % respondentů (tři obce) a dalších 41 % (sedm obcí) je k participaci spíše nakloněno. Neutrální postoj zaujala téměř třetina a zbylé dvě obce mají pocit, že současný stav postačuje a o větší angažovanost nemá zájem. Celkově lze říct, že mají obce pozitivní postoj nejen k rozšiřování spolupráce, ale i k jejímu naplňování ať už finančně nebo společným postupem při realizaci služeb.

Tabulka 7: Vyjádření ochoty více participovat na spolupráci v rámci SO – agregovaná data

	1	2	3	4	5
Ochota více participovat na spolupráci v rámci SO (např. finančně či společný postup při realizaci služeb apod.) 1 - určitě ano; 5 - určitě ne, stávající stav postačuje	18 %	41 %	29 %	0 %	12 %

Dále byli respondenti tázáni na ochotu zvažovat společnou realizaci větších investičních projektů jako je infrastruktura nebo volnočasová zařízení, která přesahují možnosti jednotlivých obcí – 29 % respondentů (5 obcí) by do realizace jednoznačně šlo, 59 % respondentů (deset obcí) toto řešení podporuje za určitých

podmínek a pouze 12 % (dvě obce) o tento typ spolupráce nemá zájem. Tyto výsledky ukazují otevřenost k rozvoji rozsáhlejších iniciativ, pokud budou splněny potřebné podmínky dané spolupráce.

Tabulka 8: Projevený zájem k společné realizaci větších investičních projektů – agregovaná data

	Určitě ano	Za určitých podmínek	Ne
Uvažovali byste o společné realizaci větších investičních projektů s okolními obcemi (např. infrastruktura, volnočasová zařízení), které přesahují možnosti jednotlivé obce?“	29 %	59 %	12 %

Následující tabulka se zabývá ochotou akceptovat institut kvalifikované většiny. Většina respondentů, tedy 53 % (devět obcí) se vyjádřilo kladně, 18 % (tři obce) se vyjádřilo záporně a téměř třetina obcí (29 %) se zatím nedokáže rozhodnout, zda by tento princip podpořila. Tato data naznačují, že kvalifikovaná většina má v rámci svazku obcí poměrně širokou podporu, ale pro její přijetí by bylo třeba další diskuze a poskytnutí více informací.

Tabulka 9: Ochota akceptovat institut kvalifikované většiny v rámci fungování SO

	Ne	Ano	Nevím
Ochota akceptovat institut kvalifikované většiny v rámci fungování SO	18 %	53 %	29 %

V doplňující otázce, zda existuje oblast služeb, kterou by respondenti chtěli v rámci svazu obcí řešit a která nebyla v rámci šetření zmíněna, odpovědělo třicet procent respondentů (celkem pět) negativně. V ostatních odpovědích se nejčastěji zmiňovalo společné řešení odpadového hospodářství (čtyři respondenti), zejména řešení bioodpadu a separace. Dva respondenti zmínili také poskytování sociálních služeb (jeden respondent by uvítal zřízení domovu s pečovatelskou službou). Dva dotazovaní by chtěli společně řešit možnost obecní policie. Následující služby byly zmíněny vždy jedním respondentem: poskytování zdravotních služeb, obecní energetika, koordinátor pro mladé, poskytování expertních služeb (v oblasti práva, stavebního řízení a dotací) a podpora lokálních služeb. Jeden respondent navrhuje, aby se ve spolupráci s krajem zapracovalo na zlepšení dopravní obslužnosti. Jedním z příkladů uvedl efektivní model poskytování služby senior taxi.

Jedna obec zmínila, že spíše, než nákup techniky pro konkrétní službu by bylo zapotřebí, aby SO zabezpečilo i provoz konkrétní služby (např. při správě zeleně nebo práci s odpady). Další respondent vyjádřil potřebu, aby při společném poskytování byla i nadále zachována rozhodovací pravomoc obce. Také bylo navrženo, aby v rámci všech obcí mikroregionu docházelo ke koordinaci společenských akcí, která by minimalizovala konání akcí ve vícero obcí současně.

Na závěr byl prostor k dodatečným komentářům respondentů, který využilo šest respondentů. Jeden z nich poznamenal, že s prací svazku je velice spokojen. Další respondent by uvítal, aby SO více respektoval rozdílné možnosti a potřeby menších obcí oproti těm větším. Obává se, že poskytováním sdílených služeb dojde obec o samostatnost v rozhodování. V rozhovorech také zaznělo, že je prostor pro zlepšení komunikace Mikroregionu s členskými obcemi a že SO a DSO mají rozdílný přístup, a to i v způsobu komunikace. Jeden z respondentů zmínil nespokojenost s časopisem Cesta, konkrétně s moc striktní a formalizovanou šablonou. Poslední komentář se týkal oblasti bioodpadu a to návrhu, aby společenství využilo k jeho řešení prázdné družstevní areály.

1.5 Související strategické dokumenty a jejich provazba na Mikroregion Němčicko

Klíčové strategické dokumenty na různých úrovních a jejich vzájemná provázanost mají významný dopad na činnost svazků obcí. Tyto dokumenty směřují územní rozvoj k jednotnému cíli, čímž usnadňují vzájemnou spolupráci a koordinaci. Zároveň zvyšují transparentnost a důvěryhodnost samosprávy, ať už vůči partnerům, občanům či poskytovatelům dotací. S tím souvisí i vyšší pravděpodobnost získání financování, protože mnoho dotačních programů podmiňuje svou podporu právě strategickými dokumenty.

Strategie rozvoje Olomouckého kraje poskytuje základní rámec pro všechny rozvojové aktivity na území kraje a přináší moderní přístup ke spolupráci a rozvoji menších obcí v regionu. Mezi klíčové oblasti této strategie patří ekonomika a inovace, a to konkrétně podpora podnikání a zlepšení podnikatelského prostředí, rozvoj inovačního ekosystému a investice do výzkumu a vývoje. Dále se dokument zaměřuje na životní prostředí a technickou infrastrukturu, zajištění dostupnosti zdravotních a sociálních služeb, rozvoj dopravních sítí a podporu sportu, kultury a cestovního ruchu. V oblasti veřejné správy strategie uvádí, že od roku 2023 mají obce možnost zakládat sdružení obcí, na které mohou převádět své povinnosti, včetně finančních prostředků, které jim stát běžně poskytuje. Díky tomu lze také lépe sdílet a spravovat služby mezi obcemi, které by je samostatně zajišťovaly obtížně. Jako jeden z největších přínosů SO a mikroregionů je rovněž uvedena možnost koordinovaného plánování a realizace rozvojových projektů s efektivnějším přístupem k čerpání finančních prostředků z národních i evropských dotačních fondů.

Další významný dokument, Akční plán Strategie regionálního rozvoje ČR pro období 2025–2027, je úzce propojený s Konceptí rozvoje venkova a zaměřuje se na metodické a obsahové řízení rozvoje regionů, včetně oblastí v Olomouckém kraji. Tento akční plán uvádí, že aktivity svazků a obcí jsou financovány z různých zdrojů, především ze státního rozpočtu, národních dotačních programů a investičních fondů Evropské Unie, například z operačního programu IROP, OP Zdraví či OP Podnikání a inovace. Od roku 2023 navíc funguje pilotní program na podporu investičních projektů obcí a měst, který poskytuje zvýhodněné úvěry až do výše 50 % z celkových nákladů na investice, přičemž Ministerstvo pro místní rozvoj ČR zajišťuje úrokovou dotaci. Tento program byl zaveden především kvůli tlaku na obce v souvislosti s poklesem jejich daňových příjmů a omezeným kapitálem na rozsáhlé projekty. Důraz je opět kladen na meziobecní spolupráci prostřednictvím svazků obcí, díky kterým dochází k efektivnějšímu využívání finančních zdrojů a administrativních kapacit.

V rámci budoucího rozvoje zmiňuje dokument potřebu zlepšit koordinaci mezi strategickým a územním plánováním a zavádění „smart“ řešení pro zefektivnění veřejných služeb a infrastruktury. Za důležitou je vnímána také podpora meziobecní spolupráce, metropolitních oblastí a aglomerací, a to zejména v oblastech dopravy, vzdělávání, sociálních služeb a environmentální udržitelnosti. Prioritou je rovněž rozvoj sociálních služeb a péče o rodiny s dětmi, zajištění dostupného bydlení a rozvoj vzniku podniků. Zároveň se plánuje podpora tvorby demografických prognóz a zavádění informačních systémů, které napomohou efektivnímu plánování rozvoje území a veřejných služeb. Pozornost je také věnována environmentálním aspektům, jako je systém zeleně nebo hospodaření s vodou, a udržitelným postupům, které mají zajistit adaptaci obcí a měst na změny klimatu.

1.6 Veřejná správa

Obce poskytují svým obyvatelům služby v rámci samosprávy, ale i přenesené působnosti státní správy. V rámci přenesené působnosti se obce dělí do 3 typů (obce, obce s pověřeným obecním úřadem a obce s rozšířenou působností). V následujícím přehledu (Tabulka 10) můžeme vidět přehled obcí a jejich

služby, které v rámci přenesené působnosti obyvatelům poskytují. Nejvíce takových služeb poskytují shodně obce Pivín a Pavlovice u Kojetína (7 služeb). Každá z obcí v řešeném území vede evidenci obyvatel a organizuje volby. 15 obcí také zajišťuje služby Czech Pointu a 12 obcí ověřuje listiny. V příloze v Tabulce 30 je rozšíření tabulky o informaci, které služby obce neposkytují, ale chtěly by.

Tabulka 10: Služby, které obce zajišťují pro občany v rámci přenesené působnosti

	Matrika	Ověřování listin	Pohřebnictví	Czech point	Evidence obyvatel	Vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů	Vydávání řidičských průkazů	Živnostenský úřad	Vykonávání státní správy lesů	Rozhodování na úseku myslivosti a rybářství	Doprava a silniční hospodářství pro silnice II. a III. třídy	Organizace voleb	Projednávání přestupků	Dávky a sociální služby	Sociálně právní ochrana dětí	Péče o staré a zdravotně postižené	Počet ano
Dobromilice	✗	✔	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗	4
Doloplazy	✗	✔	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗	4
Dřevnovice	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗	3
Hruška	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗	3
Koválovice-Osíčany	✗	✔	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗	3
Mořice	✗	✔	✔	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗	5
Němčice nad Hanou	✔	✔	✗	✔	✔					✔		✔	✗	✗			6
Nezamyslice	✔	✔	✔	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗	6
Pavlovice u Kojetína	✗	✔	✔	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✔	✗	7
Pivín	✗	✔	✔	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✔	✔	✗	✗	✗	7
Srbce	✗	✔	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✗	5
Tištín	✗	✔	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✗	5
Tvorovice	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗	3
Viceměřice	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✔	5
Vitčice	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✗	3
Vrchoslavice	✗	✔	✔	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗		✔	✔	✗	✗		6
Želeč	✗	✔	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗	4
Počet ano	2	12	5	15	17	0	0	0	0	2	2	17	5	0	1	0	

Pozn.: ✔ - Ano; ✗ - Ne

Obce však v první řadě zajišťují služby v rámci své samostatné působnosti. Spolupracovat v rámci společenství mohou členské obce jak v rámci samostatné působnosti, tak nově i v rámci přenesené působnosti za pomoci tzv. létajícího úředníka, bude-li o tuto službu mezi členskými obcemi zájem. Jako

příležitosti se v tomto kontextu jeví úspora nákladů, za hrozbu lze považovat zvýšenou zátěž pro obec, která by měla agendu ohledně „létajícího úředníka“ ve své gesci.

Na základě agregovaných výsledků k tématu možné spolupráce, jak je zobrazeno v Tabulce 11, lze konstatovat, že nejvyšší míra ochoty ke spolupráci byla zaznamenána v oblasti terénních sociálních služeb a sociální asistence, kde 100 % respondentů vyjádřilo zájem, přičemž 65 % uvedlo možnost spolupráce bezvýhradně a zbylých 35 % za určitých podmínek. Podobně silná vůle ke spolupráci se projevila v oblasti základního školství (71 % „určitě ano“, 6 % „za určitých podmínek“), společného nakládání s odpady (65 % „určitě ano“, 24 % „za určitých podmínek“) a mateřského školství, u kterého se pozitivně vyjádřilo celkem 77 % respondentů.

Vyšší míra váhavosti byla patrná zejména u oblasti komunitní energetiky, kde sice 76 % respondentů projevilo jistou formu ochoty ke spolupráci, nicméně pouze 29 % bezvýhradně. Zbylé odpovědi („možná“, „spíše ne“ a „vůbec ne“) zde tvoří také významný podíl (24 %). Výraznější rezerva byla rovněž zaznamenána v oblasti dětských skupin a hlídání, kde se sice 59 % respondentů vyslovilo pro spolupráci, avšak současně se objevila i nejvyšší hodnota odpovědi „vůbec ne“ (12 %), což signalizuje rozkolísanost postojů k této oblasti. Za určitých podmínek si obce také dokáží představit spolupracovat v oblasti zajišťování dopravní obslužnosti a sociálních pobytových služeb. Nezanedbatelnou vůli spolupracovat obce projevili i v oblasti společného postupu při financování kroužků a volnočasových center.

Výsledky ukazují, že obce jsou nejotevřenější spolupráci v oblastech, které souvisejí s každodenním zajištěním základních veřejných služeb – školství, odpadové hospodářství a terénní sociální služby. Pro společenství může být příležitostí v těchto oblastech spolupráci iniciovat či nadále prohlubovat. Naopak méně jednoznačný postoj mají k inovativním nebo specifickým formám spolupráce, jako je komunitní energetika či zajištění služeb péče o nejmenší děti.

Tabulka 11: Agregované výsledky projeveného zájmu o spolupráci ve vybraných oblastech

	určitě ano	za určitých podmínek	možná	spíše ne	vůbec ne
Zajištění dopravní obslužnosti	24 %	47 %	6 %	24 %	0 %
Sociální služby (pobytové služby)	35 %	47 %	12 %	6 %	0 %
Sociální služby (terénní, asistence)	65 %	35 %	0 %	0 %	0 %
Dětské skupiny a hlídání	47 %	12 %	24 %	6 %	12 %
Mateřské školství	59 %	18 %	6 %	12 %	6 %
Základní školství	71 %	6 %	12 %	12 %	0 %
Společný postup při financování kroužků a volnočasových center	35 %	41 %	12 %	0 %	0 %
Společný postup při nakládání s odpady	65 %	24 %	0 %	6 %	6 %
Společný postup v rámci energetiky (komunitní energetika)	29 %	47 %	12 %	6 %	6 %

Respondenti také hodnotili dostupnost či dostatečnost služeb ve své obci, jak je možné vidět v tabulce 11. Konkrétně v oblasti dopravní obslužnosti, sociálních služeb, dětských skupin a množství hlídání, školství, kroužků či volnočasových center. Dvě třetiny dotazovaných vnímá dopravní obslužnost v obci pozitivně, což se jednoznačně řadí mezi silné stránky regionu. Také v oblasti škol a kroužků hodnotilo dostupnost a dostatečnost služeb téměř 94 % respondentů jako vynikající nebo velmi dobré. Naopak dostupnost dětských skupin nebo možností hlídání bylo vnímáno jako nedostatečné téměř u poloviny dotazovaných. Podobně i dostupnost sociálních služeb byla hodnocena průměrně až nedostatečně,

zejména v případě pobytových služeb, což lze vnímat jako slabou stránku území. O něco lepší hodnocení získaly terénní sociální služby.

Tabulka 12: Agregované výsledky hodnocení dostupnosti/dostatečnosti služeb v sledovaných obcích na škále 1 (vynikající) – 5 (nedostačené)

	1	2	3	4	5
Dopravní obslužnost (frekvence a různorodost spojů)	23,5 %	41,2 %	23,5 %	11,8 %	0,0 %
Sociální služby (pobytové služby)	11,8 %	0,0 %	41,2 %	17,6 %	29,4 %
Sociální služby (terénní, asistence)	17,6 %	17,6 %	35,3 %	23,5 %	5,9 %
Dětské skupiny a hlídání	17,6 %	5,9 %	17,6 %	11,8 %	47,1 %
Mateřské školství	52,9 %	41,2 %	0,0 %	5,9 %	0,0 %
Základní školství	52,9 %	41,2 %	0,0 %	5,9 %	0,0 %
Kroužky a volnočasová centra	64,7 %	29,4 %	5,9 %	0,0 %	0,0 %

V Tabulce 31 v příloze lze najít období této tabulky nikoliv v procentním vyjádření, ale v číselném vyjádření za každou obec s průměrem za každou sledovanou oblast.

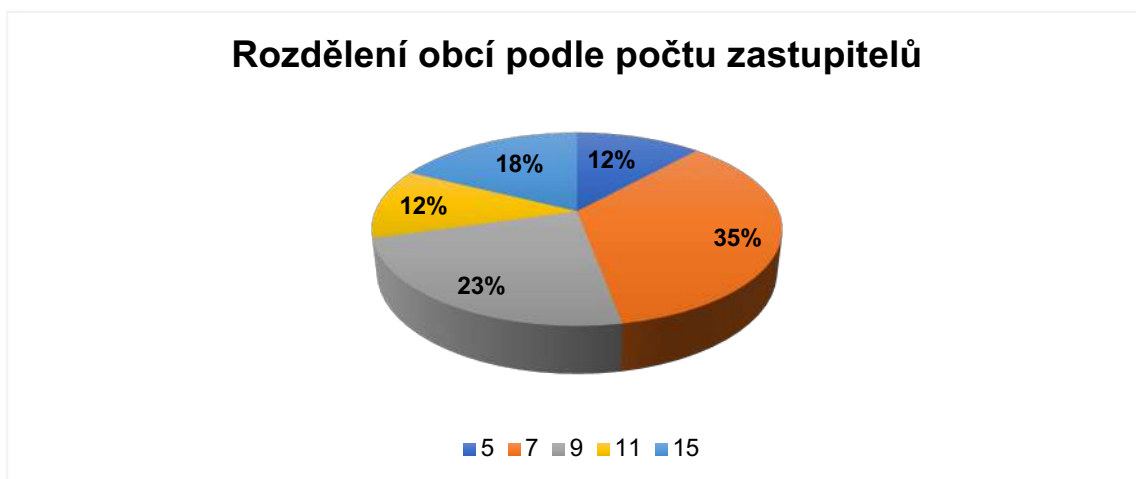
S ohledem na dostupnost a dostatečnost služeb byli představitelé členských obcí také dotazováni na zájem o rozšíření některých služeb veřejné správy ve své obci, a to konkrétně i o které. Devět dotazovaných (53 % všech respondentů) uvedlo, že by o rozšíření mělo zájem. Nejčastěji respondenti uvedli zájem o zabezpečení péče o zeleň (čtyři obce, 24 %) a veřejného pořádku (tři obce, 18 %). Tři respondenti (18 %) by preferovali rozšíření v oblasti sociálních služeb, zejména služeb pro seniory nebo v rozšíření nabídky sociálních bytů. Dále by jeden respondent viděl prostor v oblasti zdravotnictví, konkrétně v rozvoji základního lékařského zázemí či dodávek léků. Další respondent ještě zmínil služby v oblasti péče o děti, konkrétně pro děti v předškolním věku. V neposlední řadě byly ještě jedním respondentem zmíněny úklidové služby.

1.7 Zastupitelstva a rady obcí Mikroregionu Němčicko

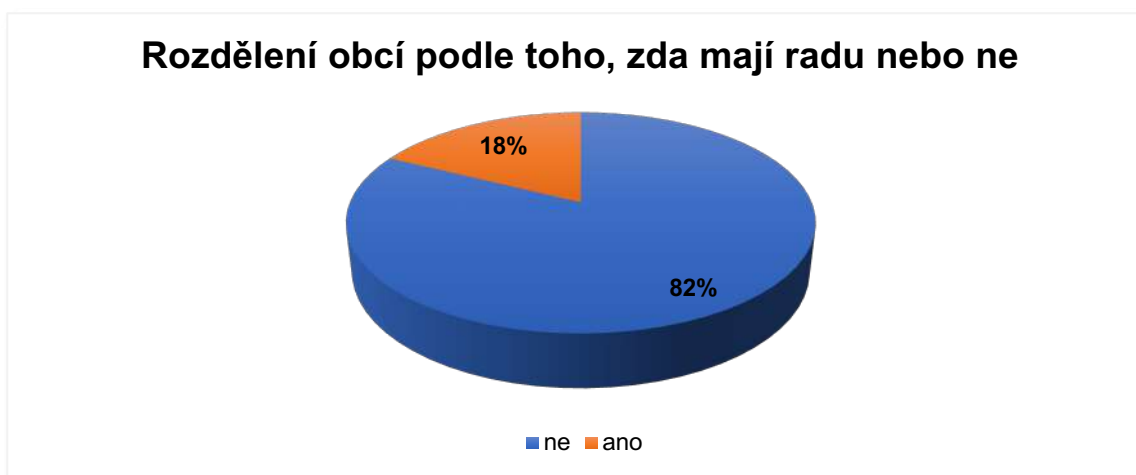
Platná legislativa stanovuje nejnižší počet zastupitelů na pět. Tento počet má v mikroregionu aktuálně pouze dvanáct procent obcí, jak je vidět v Grafu 23, tedy dvě z celkového počtu. Běžně je to ale ještě méně, neboť v obci Hruška mají standardně zastupitelů sedm, nyní však pouze pět. Nejčastější velikost zastupitelstva je sedm členů, což platí pro šest obcí, běžně sedm. Čtyři obce mají devítičlenné zastupitelstvo a další dvě obce volí jedenáct zastupitelů. Ve třech sledovaných obcích má zastupitelstvo patnáct členů, což je minimální počet umožňující vznik rady obce, a to v obcích Němčice nad Hanou, Nezamyslice a Želeč. Ve všech těchto případech je tedy rada obce volena, což tvoří 18 % všech obcí, jak lze vidět v Grafu 24.

Graf 23: Rozdělení obcí podle počtu zastupitelů

Graf 24: Rozdělení obcí podle toho, zda mají radu

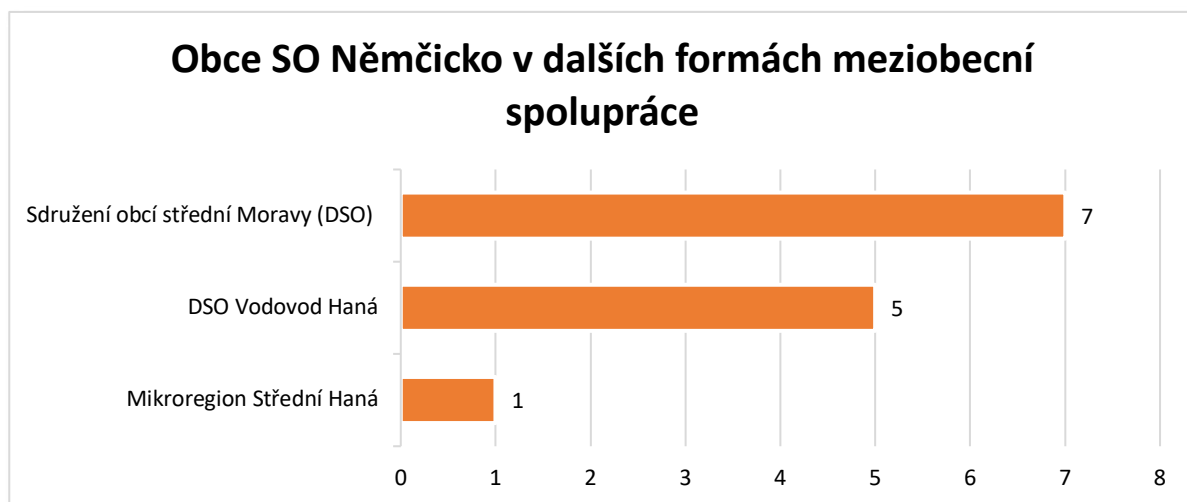
1.8 Členské obce v jiných DSO, SO či MAS

Aktuálně platná legislativa umožňuje obcím členství v pouze jednom společenství obcí, a to ještě v rámci stejného obvodu obce s rozšířenou působností, což je v případě SO Němčicko Prostějov. Legislativa ale obcím, které jsou členy tohoto společenství, nezakazuje členství v jiných formách meziobecní spolupráce, tedy DSO či MAS. Obce v řešeném území toho do značné míry využívají, neboť jsou členy často více než jednoho dalšího uskupení.

Všechny členské obce jsou zapojeny do Místní akční skupiny (MAS) Hanácký venkov. Sedm z nich je navíc členem multitematického uskupení Sdružení obcí střední Moravy, které má právní formu dobrovolného svazku obcí (DSO). Jedinou obcí, která je členem také Mikroregionu Střední Haná, jsou Němčice nad Hanou, jak je znázorněno v grafu 25. Pět obcí se účastní monotematického DSO Vodovod Haná, jehož činnost je zaměřena výhradně na správu vodovodu a kanalizace. Na rozdíl od těchto monotematických svazků, které se soustředí na jediný účel, multitematická sdružení umožňují spolupráci obcí v širší škále oblastí.

Graf 25: Přehled zapojení obcí do dalších uskupení v rámci meziobecní spolupráce

1.9 Občanská vybavenost a soukromé služby

Občanská vybavenost je jedním ze základních pilířů kvalitního života v obcích i v celém regionu. Zahrnuje širokou škálu veřejných i soukromých služeb a infrastruktury, které zajišťují každodenní potřeby obyvatel. Patří sem například školy a školky, zdravotnická zařízení, dopravní obslužnost, kulturní, sportovní a volnočasová zařízení či péče o veřejný prostor. Poskytovatelem těchto služeb nemusí být pouze obec – významnou roli hrají i soukromé subjekty, které svými aktivitami přispívají k rozmanitosti a dostupnosti služeb. Úkolem obcí a celého regionu by proto mělo být takové subjekty podporovat, neboť jejich činnost napomáhá udržovat atraktivitu území. Dobře rozvinutá občanská vybavenost posiluje místní komunity, podporuje sociální soudržnost a činí prostředí lákavým jak pro stávající, tak pro nové obyvatele. Její dostupnost má přímý dopad na kvalitu života a zároveň ovlivňuje dlouhodobou stabilitu i rozvoj obcí.

Obce v Mikroregionu Nemecko lze označit za poměrně dobře vybavené. Nejvíce občanského vybavení mají Nemečice nad Hanou, které disponují 23 sledovanými prvky. Druhou nejlépe vybavenou obcí jsou Nezamyslice s 21 prvky, následované Pivínem se 17 a obcemi Tištin a Vrchoslavice, jež shodně dosahují 15 prvků. Na opačném konci žebříčku stojí obce Srbce s pouhými 5 prvky, dále Tvorovice s 7 a Hruška s 8 prvky, což odpovídá jejich velikosti a nelze zde očekávat široké spektrum služeb.

Z hlediska konkrétní vybavenosti je napříč všemi obcemi nejrozšířenější dětské hřiště, sportovní hřiště a kostel či jiné sakrální stavby, které se nacházejí ve všech 17 obcích. Velmi častým prvkem je také knihovna, která je dostupná v 16 obcích. 15 obcí má kulturní dům a 14 obcí má vlastní hřbitov. Na druhé straně v území není vůbec zastoupeno turistické informační centrum a soukromá mateřská škola. Nachází se zde také pouze jedna lékárna a jedna základní škola. I přes to může tento počet stačit. V případě turistického centra hrozí, že se turisté v regionu nemají kde informovat a možnostech v území a v případě lékárny mohou mít starší lidé problém s opatřováním léků.

Tabulka 13: Občanská vybavenost v obcích

	MŠ veřejná	MŠ soukromá	ZŠ veřejná	ZŠ soukromá	Středisko pro volný čas dětí (mládeže)	Praktický lékař pro dospělé	Dětský lékař	Lékař specialista (zubní apod...)	Lékárna	Obchod s potravinami a smíš. zbožím	Obchod s nepotravinovým zbožím	Pošta	Knihovna	Kulturní dům / Sokolovna / Orlovna	Kino	Sportovní hřiště	Dětské hřiště	Tělocvična	Obecní byty	Jiné obecní ubytování (cestovní ruch)	Soukromé ubytování (cestovní ruch)	Restaurace	Kostel	Hřbitov	Turistické informační centrum	Sběrný dvůr nebezpečných a objemných odpadů	Koupaliště	Kaple/kapličky či menší sakrální stavby	Počet áno
Dobromilice	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✓	14
Doloplazy	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✓	9
Dřevnovice	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✓	11
Hruška	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✓	8
Koválovice-Osíčany	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✓	9
Mořice	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✓	14
Němčice nad Hanou	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	23
Nezamyslice	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✓	21
Pavlovice u Kojetína	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✓	11
Pivín	✓	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✓	17
Srbce	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	5
Tištín	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✓	15
Tvorovice	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✓	7
Viceměřice	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✓	10
Vitčice	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✗	✗	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✓	9
Vrchoslavice	✓	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✗	✓	15
Želeč	✓	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✗	✓	11
Počet áno	11	0	5	1	6	4	2	2	1	13	6	7	16	15	2	17	17	10	12	2	4	9	11	14	0	3	2	17	

Pozn.: ✓ - Ano; ✗ - Ne

Do oblasti občanské vybavenosti lze zahrnout i vybavenost obecní, zejména technickou. Jedná se například o sekačky, traktory, zametače, sněžný pluh či obecní automobil. Pro členské obce zde může být zajímavou příležitostí možnost společného nákupu a sdílení této techniky, což by jim mohlo přinést nemalé finanční úspory.

Jedna obec by si představovala spolupráci na půdorysu vytvoření servisní organizace právě v této oblasti. Dle jejich přání by bylo příhodné, pokud by SO dokázalo vytvořit servisní organizaci pro vybrané agendy – služby (zeleň, odpady), které by sloužily nejen pro nákup společné techniky, ale také pro jejich provoz a servis, což podporuje zmíněnou příležitost.

V rámci dotazníkového šetření jsme proto zjišťovali, zda by obce byly k takovému řešení nakloněny. Devět obcí, tedy 53 %, se vyjádřilo pozitivně, jedna obec již techniku sdílí a zbylé municipality tuto možnost odmítly. Výsledky jsou přehledně zachyceny v Tabulce 14. V příloze v Tabulce 33 je také možné zjistit, které konkrétní obce by zájem o sdílení techniky měly.

Ačkoliv je většina obcí pro toto řešení, mohou se u zbytku vyskytovat různé obavy. Toto potvrzuje i dotazníkové šetření, kdy jeden dotazující přímo uvedl obavy z provozování společné techniky. Nejčastěji může jít o otázku financování – jak při samotném pořízení techniky, tak i při její pravidelné údržbě. Dalším rizikem může být souběžná potřeba techniky více obcemi. Typickým příkladem je situace, kdy by všechny obce zároveň potřebovaly odklízet sněh, avšak k dispozici by byl pouze jeden sněžný pluh.

Tabulka 14: Projevený zájem ke sdílení technického vybavení – agregovaná data

	Ano	Ne	Už sdílíme
Máte zájem o nákup a sdílení technického vybavení spolu s ostatními obcemi v rámci svazku obcí? (automobil, sekačky, sněžný pluh, apod...)	53 %	41 %	6 %

Zdroj: vlastní šetření

V případě nákupu a sdílení společné techniky je také nutné zjistit, zdali by měla nějaká obec prostory pro uskladnění této techniky. 8 obcí tyto prostory teoreticky má, zbylých 9 obcí ne. Seznam obcí s možností uskladnění techniky je k nalezení v Tabulce 15.

Tabulka 15: Přehled volného prostoru obcí pro uskladnění společného technického vybavení svazku obcí

Dobromilice	✓
Doloplazy	✗
Dřevnovice	✗
Hruška	✓
Koválovce-Osíčany	✓
Mořice	✓
Němčice nad Hanou	✗
Nezamyslice	✓
Pavlovice u Kojetína	✗
Pivín	✓
Srbce	✗
Tištín	✓
Tvorovice	✓
Víceměřice	✗
Vitčice	✗
Vrchoslavice	✗
Želeč	✗

Pozn.: ✓ - Ano; ✗ - Ne, zdroj: vlastní šetření

Závěrem lze konstatovat, že je na území svazku nadpoloviční většina obcí nakloněna k nápadu společného nákupu a sdílení techniky, a i některé z nich by mohly poskytnout prostory, což může jenom akcentovat zmiňovanou příležitost této formy spolupráce.

1.10 Sociální služby

Sociální služby představují pro obce důležitý nástroj podpory a pomoci občanům, a to zejména těm, co potřebují asistenci z důvodu věku, zdravotní stavu nebo nepříznivé sociální situace. Dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách lze tyto služby rozdělit na terénní, pobytové a ambulantní. V rámci dotazníkového šetření jsme se zaměřili na terénní služby, které jsou poskytované v rámci přirozeného sociálního prostředí dané osoby, tedy v prostředí jejího domova, a na služby pobytové, které jsou naopak spojené s ubytováním v zařízení sociálních služeb jako jsou domovy pro seniory, domovy pro osoby se zdravotním postižením nebo azylové domovy.

Jak je znázorněné v Tabulce 12 v části Veřejná správa, ve výsledcích hodnocení dostupnosti a dostatečnosti služeb v obcích se sociální služby ukazují jako oblast s významnými rozdíly v kvalitě. V případě pobytových sociálních služeb označily pouze dva respondenti, tedy 11,8 %, jejich dostupnost za vynikající. Nejvyšší podíl (41,2 %) patří kategorii třetího stupně, což znamená, že ji většina respondentů vnímá jako průměrnou. Zároveň je zde však výrazný podíl respondentů, kteří dostupnost těchto služeb hodnotí negativně – 17,6 % označilo úroveň za spíše nedostatečnou a 29,4 % dokonce za zcela nedostatečnou. Tyto výsledky naznačují, že u pobytových sociálních služeb existují výrazné rozdíly v zajištění potřeb obyvatel a některé obce považují jejich dostupnost za nedostačující. U terénních a asistenčních sociálních služeb hodnotí 17,6 % obcí dostupnost jako vynikající a stejný podíl ji považuje za nadprůměrnou. Nejvíce respondentů (35,3 %) znovu uvedlo úroveň těchto služeb za průměrnou, zatímco 23,5 % za spíše nedostatečnou a zbylých 5,9 % za zcela nedostatečnou. To znamená, že terénní a asistenční služby jsou obecně hodnoceny příznivěji než ty pobytové a jejich dostupnost je většinou uspokojivá, nebo alespoň průměrná. Stále se však najdou obce, kde dostupnost těchto služeb zůstává za očekáváním. Celkové zlepšení dostupnosti sociálních služeb, zejména těch pobytových, by mohl posílit životní podmínky místních obyvatel.

Dále jsme v dotazníkovém šetření zjišťovali zájem o spolupráci ve vybraných oblastech, jak znázorňuje Tabulka 10 rovněž v kapitole Veřejná správa. Výsledky ukazují jasný zájem obcí o spolupráci v rozvoji terénních a asistenčních služeb, kdy 65 % respondentů zvolilo kategorii „určitě ano“ a zbylých 35 % zase kategorii „za určitých podmínek“. Nikdo tedy spolupráci neodmítá, což ukazuje ochotu obcí podílet se na rozvoji terénní péče. V případě pobytových sociálních služeb vyjádřilo 35 % respondentů jednoznačnou podporu spolupráce, 47 % spolupráci zvažuje za určitých podmínek, 12 % zvolilo kategorii „možná“ a zbylých 6 % kategorii „vůbec ne“. Tyto odpovědi značí pozitivní přístup v oblasti spolupráce v rámci pobytových sociálních služeb, ta je však více závislá na konkrétních podmínkách a další domluvě.

V rámci města Prostějov vznikl v roce 2023 Katalog sociálních služeb na Prostějovsku, který podává ucelený přehled poskytovaných služeb na území obcí SO ORP Prostějov, a to ať už podle typu cílové skupiny, abecedně dle poskytovatelů nebo podle druhu sociálních služeb.

Na území svazku působí, nebo sídlí tyto poskytovatelé sociálních služeb:

Centrum sociálních služeb Prostějov, příspěvková organizace (www.csspv.cz)

Pečovatelská služba

Cílovou skupinou pečovatelské služby jsou senioři, osoby s tělesným postižením a osoby s chronickým onemocněním, kterým je nabídnuta pomoc při zvládnutí běžných úkonů péče o vlastní osobu. V rámci obce Němčice nad Hanou poskytují i středisko osobní hygieny, kde jsou koupelny přizpůsobené specifickým potřebám. Své pečovatelské služby poskytuje CSSP v regionu města Prostějov a přilehlých obcích a jejich kapacita poskytování terénní formy je 260 klientů.

Charita Přerov (<https://www.prerov.charita.cz/>)

Odlehčovací služba

Posláním charitní služby je poskytnout pomoc a podporu lidem se sníženou soběstačností, co potřebují pomoc s péčí o vlastní osobu a domácnost, a to prostřednictvím základního sociálního poradenství ale i zvládání úkonů péče o vlastní osobu. Služba je nabízená nejen seniorům, ale i osobám s chronickým onemocněním a tělesným nebo jiným zdravotním postižením.

Charita Prostějov (www.prostejov.charita.cz)

Pečovatelská služba

Pečovatelská služba má za cíl, aby jejich klient zůstal ve svém domácím prostředí a měl zajištěnou potřebnou péči a zachovaný vlastní styl života i kontakty s přirozeným sociálním prostředím. Své terénní služby poskytují v rámci mikroregionu v obci Dobromilice, Pivín, Vřesovice a Želeč.

Člověk v tísni, o.p.s. (www.clovekvitisi.cz)

Terénní programy / Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

V rámci terénní sociální práce Olomouc usiluje Člověk v tísni o vyhledávání, motivaci, pomoc o podporu jednotlivcům v obtížné životní a sociální situaci a to například skrz poskytování sociálního a právního poradenství, asistenci při získávání zaměstnání, pomoci při řešení dluhů nebo zprostředkování kontaktů s dalšími organizacemi a institucemi.

SOS dětské vesničky, z.s. (www.sos-vesnicky.cz)

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

Posláním SOS Kompas je poskytnout pomoc rodinám s dětmi v dlouhodobé nepříznivé sociální situaci, kde je ohrožen vývoj dětí. Cílem péče je tedy stabilizovat rodinu a předejít dalším komplikacím skrz terénní službu, kdy pověřená pracovnice navštíví přirozené sociální prostředí uživatele nebo i skrz ambulantní službu návštěvou kanceláře Střediska SOS Kompas v Prostějově.

Jdeme Autistům Naproti, z.s. (www.jan-olomouc.cz)

Sociální rehabilitace JAN z.s. / centrum JAN

Skrz sociální rehabilitace JAN jsou osobám s kombinovaným postižením nabízeny terénní služby jako nácvik dovedností pro zvládání péče o vlastní osobu a dalších činností vedoucí k sociálnímu začlenění pro osoby od 7 do 64 let, zatímco přes Centrum Jan je činnost nabízena dětem předškolního věku, tedy od 1-7 roku dítěte.

Centrum pro dětský sluch Tamtam, o.p.s (<https://www.tamtam.cz/>)

Raná péče Morava a Slezko

Terénní služba je poskytována přímo v rodině s dítětem/dětmi se sluchovým postižením, a to do věku 7 let dítěte. Posláním služby je podpora rodiny při zvládnutí nové situace a při učení komunikovat se svým dítětem. Při službě je možné využít například poradentství ohledně odborných vyšetření, výběru rehabilitačních pomůcek nebo výběru školského zařízení.

Společnost pro ranou péči, pobočka pro rodinu Olomouc (<https://www.ranapece.cz/>)

Raná péče

Tato služba preventivního charakteru je určena rodinám s dítětem s tělesným, mentálním či kombinovaným postižením včetně dětí s poruchou autistického spektra a také rodinám s dětmi s ohroženým vývojem v důsledku nepříznivého zdravotního stavu od 0 do 7 let. Terénní forma je poskytována v podobě odborné konzultace u klientských rodin a to čtyřikrát až dvanáctkrát ročně.

Pomocná ruka na pomoc starým a handicapovaným občanům, z.s. (www.osruka.cz)

Osobní asistence

Služba osobní asistence je určena seniorům, dospělým osobám s chronickým onemocněním a dospělým osobám s tělesným postižením. Cílem je pomoci těmto osobám zvládat úkony prostřednictvím osobního asistenta jako je například pomoc při osobní hygieně, doprovody k lékaři nebo celková pomoc při zajištění chodu domácnosti.

Tyfloservis, o.p.s (www.tyfloservis.cz)

Sociální rehabilitace

Sociální rehabilitace se zaměřuje na poskytování rehabilitačních kurzů pro prostorovou orientaci a samostatný pohyb pro osoby ve věku patnácti a více let. Důraz je kladen na terénní individuální práci s klientem, ve kterém lze využít nácviku chůze s bílou holí, bez pomůcek, s průvodcem nebo také pomoci s výběrem vhodných tras.

Nejste sami – mobilní hospis, z.ú. (www.nejstesami.eu)

Odborné sociální poradenství

Tato terénní služba je poskytována 30-40 km od Olomouce a je cílená na odborné sociální poradenství pro dospělé pacienty a jejich rodinné příslušníky pečující o nemocného, dětem v terminálním stádiu nemoci nebo s chronickým či pomalu progredujícím onemocněním a jejím zákonným zástupcům a osobám zarmouceným ze ztráty blízkého člověka.

Andělé Stromu života p.s. (www.zivotastrom.cz)

Odlehčovací služby

Posláním terénních odlehčovacích služeb je poskytnutí pomoci při běžných úkonech péče o vlastní osobu (osobní hygiena, strava, uplatňování práv), a to primárně osobám s chronickým onemocněním bez omezení věku a dále osobám blízkým, které pečují o své příbuzné a blízké v domácím prostředí.

Global Partner sociální služby s.r.o. (<https://www.gp.cz/socialni-sluzby>)

Pečovatelská služba

Jedná se o placenou terénní službu poskytovanou osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení. Služba je zaměřena na péči o klienta tak, aby mohl co nejdéle zůstat v přirozeném prostředí svého domova. Je poskytována v nadstandardním časovém rozmezí a to od 6:00 do 22:00 hodin každý den včetně víkendů a státních svátků.

Domov „Na Zámku“, příspěvková organizace (www.nazamku.eu)

Domovy pro osoby se zdravotním postižením

Domov „Na Zámku“ se nachází v obci Nezamyslice a poskytuje celoroční pobytové služby osobám s mentálním postižením s důrazem na zachování a rozvoj soběstačnosti jedince. Mezi jejich nabízené služby patří například sociálně ošetrovatelská péče, sociálně právní pomoc při vyřizování osobních záležitostí uživatele nebo uplatnění v terapeutických dílnách jako je keramická dílna, košíkářská a tkalcovská dílna nebo zooterapie.

Domov u rybníka Víceměřice, příspěvková organizace (www.domovurybnika.cz)

Chráněné bydlení / domovy pro osoby se zdravotním postižením / domovy pro seniory / domovy se zvláštním režimem

Domov u Rybníka ve Víceměřicích poskytuje celoroční pobytové služby osobám, které vyžadují pomoc jiné osoby, přičemž tato pomoc a podpora je v rozsahu, kterou jim není schopna zajistit rodina ani jiný typ sociální služby. Chráněné bydlení je služba poskytovaná mužům ve věku 18-64 let s lehkým až středně těžkým mentálním postižením. Služba Domovy pro osoby se zdravotním postižením je určena pro muže od 18 let, kteří kvůli zdravotnímu postižení nemohou trvale žít ve svém přirozeném sociálním prostředí. Domov pro seniory je služba, která je určena pro osoby od 65 let se sníženou soběstačností z důvodu věku, zhoršeného zdravotního stavu nebo nepříznivé sociální situace. A služba Domov se zvláštním režimem je poskytovaná osobám od 50 let s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí.

1.11 Školství a předškolní vzdělání

Na území Mikroregionu Němčicko se aktuálně nachází jedenáct mateřských škol, šest základních škol a jedna střední škola, které společně zajišťují dostupnost vzdělání pro místní obyvatele.

1.11.1 Mateřské školy

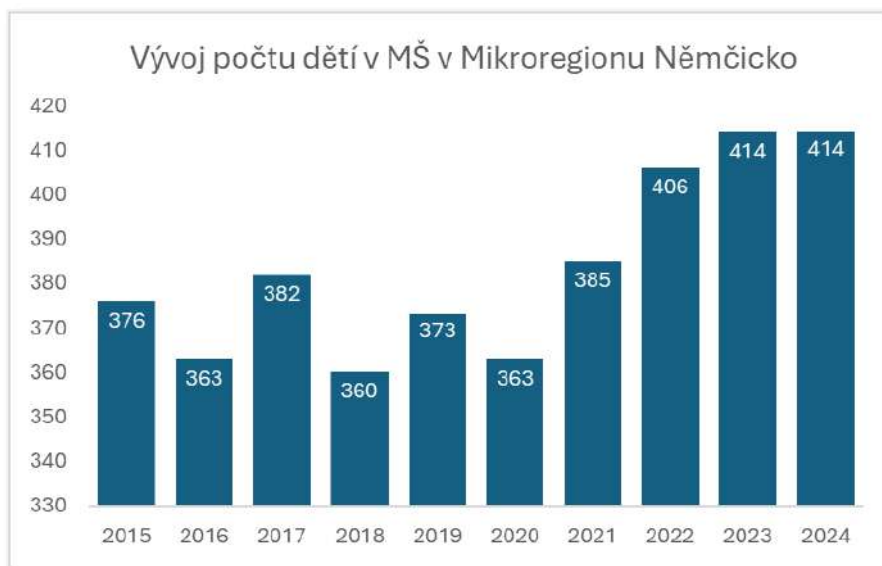
Tabulka 16 nabízí přehled jednotlivých mateřských škol, včetně počtu zapsaných dětí, maximální kapacity zařízení a výpočtu procentuální naplněnosti. Podle údajů z Rejstříku škol a školských zařízení a z portálu České školní inspekce mají tato zařízení celkovou kapacitu 476 míst. Počet dětí vychází z přihlášek ke školnímu roku 2024/2025 k datu 30.9.2024 poskytnutými ministerstvem financí, přičemž tento počet se může během roku mírně lišit. Nejvyšší naplněnosti dosáhla MŠ Doloplazy, kde je kapacita plně využita, zatímco nejnižší vytíženost lze pozorovat u MŠ Dobromilice, kde je kapacita naplněna ze 78 %. Průměrná naplněnost školských zařízení je 87 %, což značí dostatečnou kapacitu v regionu a zároveň efektivní využití těchto zařízení.

Tabulka 16: Mateřské školy na území Mikroregionu Němčicko

Název obce	MŠ	Počet dětí	Kapacita	Naplněnost
Dobromilice	MŠ Dobromilice	39	50	78 %
Doloplazy	MŠ Doloplazy	30	30	100 %
Dřevnovice	MŠ Dřevnovice	21	25	84 %
Mořice	MŠ Mořice	44	55	80 %
Němčice nad Hanou	MŠ Němčice nad Hanou	85	100	85 %
Nezamyslice	Masarykova ZŠ a MŠ Nezamyslice	61	65	94 %
Pivín	MŠ Pivín	33	35	94 %
Tištín	ZŠ a MŠ Tištín	21	23	91 %
Víceměřice	MŠ Víceměřice	22	28	79 %
Vrchoslavice	ZŠ a MŠ Vrchoslavice	26	30	87 %
Želeč	MŠ Želeč	32	35	91 %
Celkem	11	414	476	87 %

Celkový vývoj počtu dětí v mateřských školách Mikroregionu Němčicko v jednotlivých letech od roku 2015 do roku 2024 lze pozorovat na grafu 26. Dlouhodobý trend vývoje vykazuje mírný nárůst počtu dětí o 38 žáků, což představuje přibližně 9 %. Tento nárůst může být indikátorem demografického vývoje, například skrz příliv nových rodin nebo zlepšení nabídky školství.

Graf 26: Vývoj počtu dětí v MŠ v Mikroregionu Němčicko

1.11.2 Základní školy

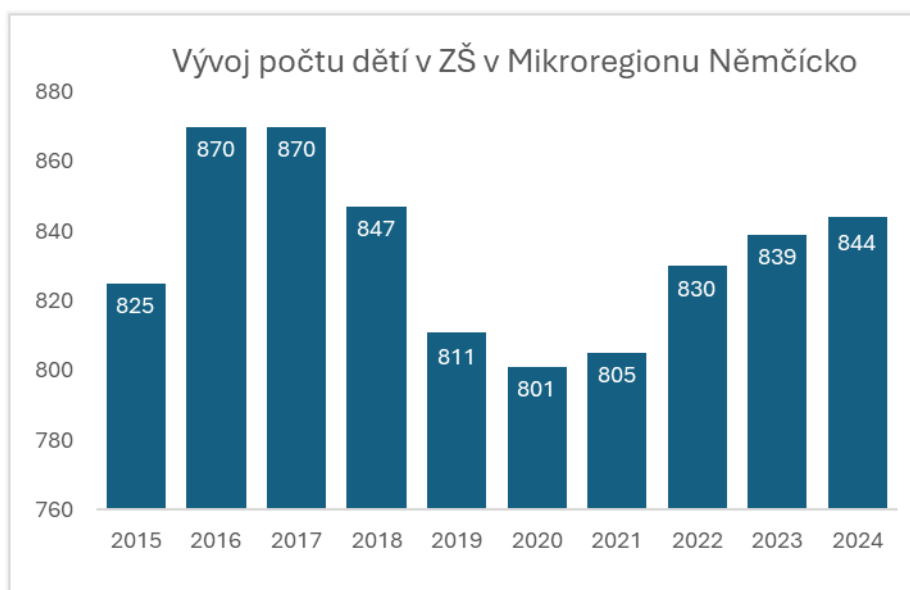
ZŠ jsou v mikroregionu zastoupeny pěti veřejnými a jednou soukromou školou, které společně dosahují kapacity 1290 dětí. Polovina těchto škol poskytuje vzdělání v rámci devíti ročníků, další dvě do páté třídy a zbylá škola v Tištině do čtvrté třídy. Pro školní rok 2024/2025 dosahuje průměrná naplněnost základních škol přibližně 69 %, což naznačuje existenci kapacitní rezervy a nezátíženost zařízení. Je nutné podotknout, že data pro ZŠ Pippi Punčochatě v Dobromilicích jsou převzata z inspekční zprávy z května 2023, jelikož se jedná o soukromé zařízení a jejím zřizovatelem tedy není obec a není zastoupena ve statistikách Ministerstva financí jako zbylé školy. Tato škola poskytuje nejen prezenční studium, ale také možnost individuálního vzdělávání podle § 41 školského zákona.

Tabulka 17: Základní školy na území Mikroregionu Němčicko

Název obce	ZŠ	Počet ročníků	Počet žáků	Kapacita	Naplněnost
Dobromilice	ZŠ Pippi Punčochaté	9	50	80	63%
Němčice nad Hanou	ZŠ Němčice nad Hanou	9	385	600	64%
Nezamyslice	Masarykova ZŠ a MŠ Nezamyslice	9	357	450	79%
Pivín	ZŠ Pivín	5	37	60	62%
Tištín	ZŠ a MŠ Tištín	4	22	50	44%
Vrchoslavice	ZŠ a MŠ Vrchoslavice	5	43	50	86%
Celkem	6	41	894	1 290	69%

Jak lze vidět na Grafu 27, který sleduje vývoj celkového počtu žáků ZŠ v Mikroregionu Němčicko, v letech 2015 až 2024 je patrný trend pozvolného poklesu a následná stabilizace počtu žáků. V roce 2021 dochází k postupnému nárůstu počtu žáků, kdy je aktuální údaj z roku 2024, tedy 844, nejvyšší od roku 2018. Tato data naznačují obnovující se zájem o základní vzdělání v regionu, a také mírnou populační vlnu.

Graf 27: Vývoj počtu dětí v základních školách v Mikroregionu Němčicko

Tabulka 18 se zaměřuje na vývoj počtu žáků v nejpočetnějších základních školách v mikroregionu, tedy konkrétně v Němčicích nad Hanou a v Nezamyslicích. Počet žáků v Němčicích nad Hanou v roce 2015 činil 373, poté postupně stoupal až na vrchol 423 žáků v roce 2017. Od tohoto maxima následoval mírný pokles – v roce 2024 navštěvuje místní základní školu 385 dětí. Rovněž v Nezamyslicích lze sledovat kolísání počtu žáků: z výchozích 350 v roce 2015, přes pokles na 334 žáků v roce 2019, došlo v posledních letech ke stabilizaci a mírnému nárůstu na 357 žáků v roce 2024. Výsledky naznačují, že přes mírné výkyvy se v obou obcích daří udržovat počet žáků na stabilní úrovni a žádná z obcí nečelí výraznému úbytku školáků, což svědčí o relativně stabilním demografickém vývoji v daných letech.

Tabulka 18: Vývoj počtu žáků ve vybraných městech mikroregionu

Název obce	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Němčice nad Hanou	373	408	423	417	399	388	394	389	388	385
Nezamyslice	350	362	365	359	334	342	345	359	356	357

ZUŠ Němčice nad Hanou působí nejen ve svém hlavním sídle, ale i v pobočkách v okolních obcích, například v Brodku u Prostějova, Otaslavicích, Klenovicích na Hané, Pivíně, Vřesovicích, Tištině, Bedihošti a Nezamyslicích. Díky síti poboček je škola dostupná pro děti ze širšího regionu.

Tabulka zachycuje vývoj počtu žáků ZUŠ Němčice nad Hanou v období 2014–2023. V uvedeném období se počty žáků pohybují poměrně stabilně v rozmezí přibližně 680–700. Nejvýraznější pokles nastal v letech 2019–2021, což nejspíš souviselo s pandemickou situací. Následné navýšení v letech 2022 a 2023 dokládá, že škola zvládla tuto krizi překonat a zájem o umělecké vzdělávání zůstal silný. Výsledky ukazují, že škola má trvale vysoký zájem o své služby a dokáže oslovit dostatek žáků i při vnějších výkyvech.

Tabulka 19: Vývoj počtu žáků ZUŠ Němčice nad Hanou

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
ZUŠ Němčice nad Hanou	668	698	695	696	693	689	685	682	700	699

1.11.3 Střední školy

V rámci města Němčice nad Hanou působí Střední škola Euroinstitut v Olomouckém kraji, která má učebny v Horní Moštěnici a Dřevohosticích. Tato SŠ je zaměřená pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, zejména s mentálním postižením a autismem, včetně kombinovaného postižení více vadami. Výuka probíhá prezenčně v několika oborech: praktická škola jednoletá, praktická škola dvouletá, provozní služby a zpracovatel přírodních pletiv. Součástí služby jsou také individuální vzdělávací plány realizované v domovech se zdravotním postižením a chráněných bydleních, zejména na území Olomouckého kraje.

Název obce	SŠ	Počet oborů	Počet ročníků	Počet studentů
Němčice nad Hanou	SŠ Euroinstitut	4	15	150
Celkem		1	4	150

1.11.4 Vnímání dostupnosti školských služeb

V rámci dotazníkového šetření byly jednotlivé obce tázány, jak na škále od 1 (vynikající) po 5 (nedostačující) hodnotí dostupnost či dostatečnost mateřských a základních škol na jejich území (Tabulka 12 znázorněna v kapitole veřejná správa). Jak u MŠ, tak i u ZŠ označilo shodně 52,9 % respondentů dostupnost za vynikající, 41,2 % jako spíše dostupnou a 5,9 %, tedy jedna obec, označilo dostupnost těchto služeb za spíše nedostačující. Tato data potvrzují pozitivní stav dostupnosti školských zařízení, které jsou obcemi vnímány jako dobře dostupné a vyhovující potřebám místních obyvatel. Dále měli respondenti zodpovědět dotaz, zda mají zájem o spolupráci, resp. určitou formu spolupráce v této oblasti (Tabulka 11 rovněž v kapitole veřejná správa). V případě MŠ vyjádřilo 59 % respondentů jednoznačný zájem o spolupráci, dalších 18 % projevilo zájem za určitých podmínek, 6 % není

rozhodnutá, 12 % uvádí, že spolupráci spíše nepreferuje a zbylých 6 % vůbec nepreferuje spolupráci u MŠ. U základních škol je zájem vyšší, jelikož 71 % vyjádřilo jednoznačný zájem o spolupráci, 6 % projevilo zájem za určitých podmínek, 12 % není rozhodnuto a 12 % spíše nepreferuje spolupráci. Většina respondentů tedy vnímá spolupráci v oblasti MŠ a ZŠ pozitivně a většina je ochotna o ni uvažovat, což vytváří dobré podmínky pro potencionální rozvoj společných projektů v oblasti školství.

V rámci volnočasových aktivit je na území SO k dispozici SVČ Orion v Němčicích nad Hanou. SVČ je školské zařízení, které poskytuje služby v oblasti zájmového vzdělávání. Posláním SVČ je naplňovat volný čas dětí a mládeže na Němčicku v souladu se svým Školským vzdělávacím programem.

1.12 Kultura

Kulturní život v rámci regionu je velmi bohatý a pestrý, jelikož spojuje tradiční společenské slavnosti s těmi novými. V rámci jednotlivých obcí se pořádají pravidelné místní slavnosti, mezi které se řadí dětské dny, masopust, pálení čarodějnic nebo adventní setkání. Významnou roli v informovanosti obyvatel představuje regionální zpravodaj Občasník Cesta, který vychází jak v tištěné, tak v online podobě, a pravidelně přináší aktuální informace o dění v jednotlivých obcích i o nadcházejících akcích a projektech. Během dotazníkového šetření však byla ze strany jednoho respondenta vyjádřena určitá nespokojenost s formou šablony tohoto časopisu, kterou vnímá za příliš striktní a formalizovanou.

Kulturní akce

Každoročně se obce podílejí na tvorbě dvou společenských akcí, které posilují meziobecní vztahy a podporují komunitní život. První akcí je společné setkání obcí Mikroregion Němčicko se baví, která nabízí slavnostní průvod obcí, hraní netradičních her a další zábavu pro všechny generace v podobě hudebních a tanečních vystoupení a programu pro děti. Druhou akcí je cyklovýlet s názvem Na bicyklech Němčickem, v rámci kterého mají účastníci možnost se nejen projet na kolech skrz členské obce, ale také se seznámit s historickými a přírodními zajímavostmi regionu.

Tabulka 20 zachycuje postoj jednotlivých obcí k počtu společně pořádaných akcí svazků obcí (SO) ve srovnání se současnou úrovní. Většina obcí (59 %) preferuje zachování současného počtu těchto akcí, ochotu navýšit tento počet vyjádřilo 18 % obcí, zatímco 12 % by jich pořádalo méně. Tato data naznačují spokojenost s nastavenou frekvencí společenských akcí v mikroregionu, kdy většina obcí preferuje kontinuitu před růstem či útlumem.

Tabulka 20: Vyjádření zájmu o počet realizací společných akcí SO v porovnání se stávajícím počtem – agregovaná data

	více	stejně	méně	nevím
Zájem o počet realizovaných akcí SO v porovnání se stávajícím počtem:	18 %	59 %	12 %	12 %

Kulturní a sportovní zařízení

Jak ukazuje Tabulka 13 v kapitole Občanská vybavenost a soukromé služby, mezi vysoce zastoupené kulturní zázemí v mikroregionu patří především kostely a kaple, kapličky či menší sakrální stavby, které se nachází ve všech členských obcích. Velmi rozšířené jsou i knihovny, které najdeme v 16 obcích a kulturní domy/sokolovny/orlovny, které jsou v 15 obcích. Kino poskytují město Němčice nad Hanou, ve kterém se zároveň nachází i jediné turistické informační centrum v mikroregionu.

Sportovní zařízení mají největší zastoupení ve sportovních a dětských hřištích, jelikož se vyskytují ve všech členských obcích. O něco menší výskyt má tělocvična nacházející se v 10 obcích, a naopak nízké zastoupení má koupaliště, které můžeme nalézt v obci Koválovce-Osičany a v Nezamyslicích.

1.13 Doprava

Efektivní a udržitelná dopravní infrastruktura je klíčovým prvkem pro rozvoj území SO Němčicko. V oblasti dominuje dálnice D1 vedoucí od Brna do Kroměříže a dále končí v blízkosti obce Hulín. Dálnice prochází středem řešeného území. Vstupuje do něj poblíž obce Tištiny a území opouští nedaleko od obce Vitčice. V území se nachází celkem dva sjezdy, který lze do oblasti z dálnice vstoupit. První, vzdálenější od územního centra, se nachází u Ivanovic na Hané. Druhý sjezd je klíčový pro řešené území a nachází se u obce Mořice. Existence dálnice D1 poskytuje území vysokou lukrativitu a snadné spojení s krajským městem Brnem.

Západní část území je lemována dálnicí D46, která však vyjma blízkých obcí jako Želeč, případně Dobromilice či Doloplazy nemá tak zásadní vliv jako dálnice D1.

Mimo dálnici spojují území silnice dalších tříd, které tvoří základní silniční síť regionu:

I/47 – Jedná se o silnici první třídy, která kopíruje trajektorii dálnice D1 a protíná území ze západu na východ. Jedná se o silnici spojující Přerov a Lipník nad Bečvou. Měří asi 15 km a jedná se o torzo původně mnohem delší silnice spojující Brno a Ostravu, která je postupně nahrazována souběžně vedenými úseky dálnice D1 a převáděna do kategorie II. třídy. Po kompletním zprovoznění dálnice D1 silnice I/47 zanikne úplně. Pro území se však jedná o alternativu k dálnici, kterou místní pro pohyb mezi obcemi jistě ocení. Silnice spojuje obce Nezamyslice, Mořice a Vrchoslavice.

II/433 – Druhá klíčová silnice tohoto území vedoucí ze severu na jih. Do území vstupuje nedaleko obce Pivín, kterým však přímo neprochází. Vstupuje do Němčic nad Hanou, dále do Mořic, kde se kříží se silnicí I/47 a dále je na ni napojen sjezd z dálnice D1. Jedná se tedy o zásadní silnici regionu propojující dálnici s územím. Obecně je silnice II/433 silnicí vedoucí z Prostějova do města Morkovice-Slížany. Je dlouhá 27,2 km.

Zbytek území je pospojován menšími silnicemi III. třídy, což v celkovém pohledu tvoří silnou a dobře propojenou silniční síť.

Obrázek 6: Mapa silnic na území Mikroregionu Němčicko (*Geoportál silniční a dálniční sítě ČR*)

S ohledem na silniční síť se nabízí otázka společného řešení bezpečnosti v území, která je mimo jiné z velké části právě založena na silniční bezpečnosti. Z šetření vyplývá, jak lze vidět v Tabulce 21, že 82 % dotazovaných (14 obcí) by mělo zájem řešit společnou správu bezpečnosti obcí (pokuty, přestupky

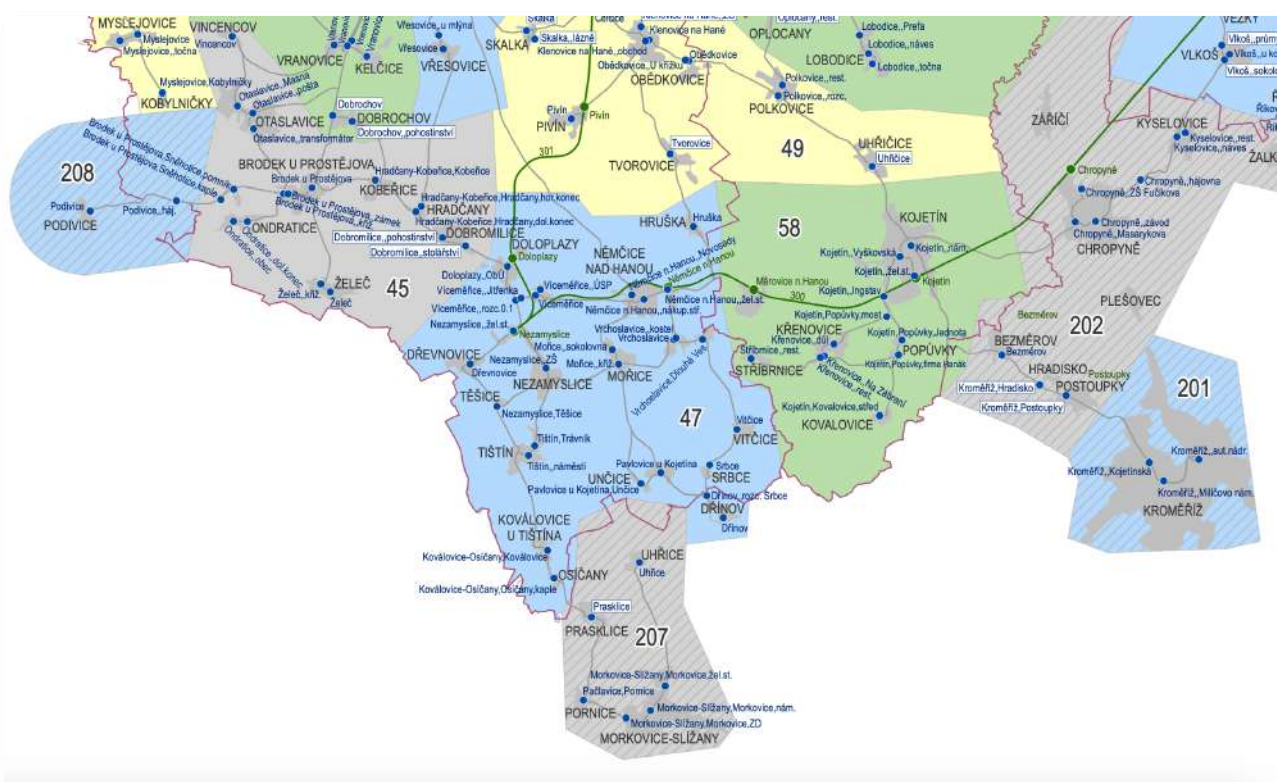
apod..). Pouhých 6 % (jedna obec) uvedlo, že by zájem nemělo a 12 % respondentů (2 obce) neví. Některé obce doslovně uvedly, že řešením v této oblasti by mohlo být zřízení svazkové policie.

Tabulka 21: Projevený zájem k řešení společné správy bezpečnosti obce

	Ano	Ne	Nevím
Chtěli byste řešit společnou správu bezpečnosti obce v rámci meziobecní spolupráce? (pokuty, přestupky apod.)	82 %	6 %	12 %

Silniční doprava však není jedinou dopravním infrastrukturou v řešeném území. Další možné propojení členských obcí nabízí veřejná doprava, a to jak autobusová, tak železniční. Veřejná doprava je na území regionu zajišťována zejména spoji regionálních linek Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje (IDSOK). Region spojuje několik regionálních autobusových linek (Obrázek 7).

Obrázek 7: Plán regionálních linek a tarifních zón k 31. 8. 2025 (*Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje*)

Vlakové spojení je pro řešené území důležité pro spojení s Olomoucí, Brnem, případně Kroměříží a okolními městy. V území se nachází dvě železniční tratě:

Trať č. 300: jednokolejná, elektrizovaná trať Brno – Přerov, vedoucí přes Újezd u Brna, Vyškov, Ivanovice na Hané, Dřevnovice, Nezamyslice, Němčice nad Hanou a Kojetín do Přerova.

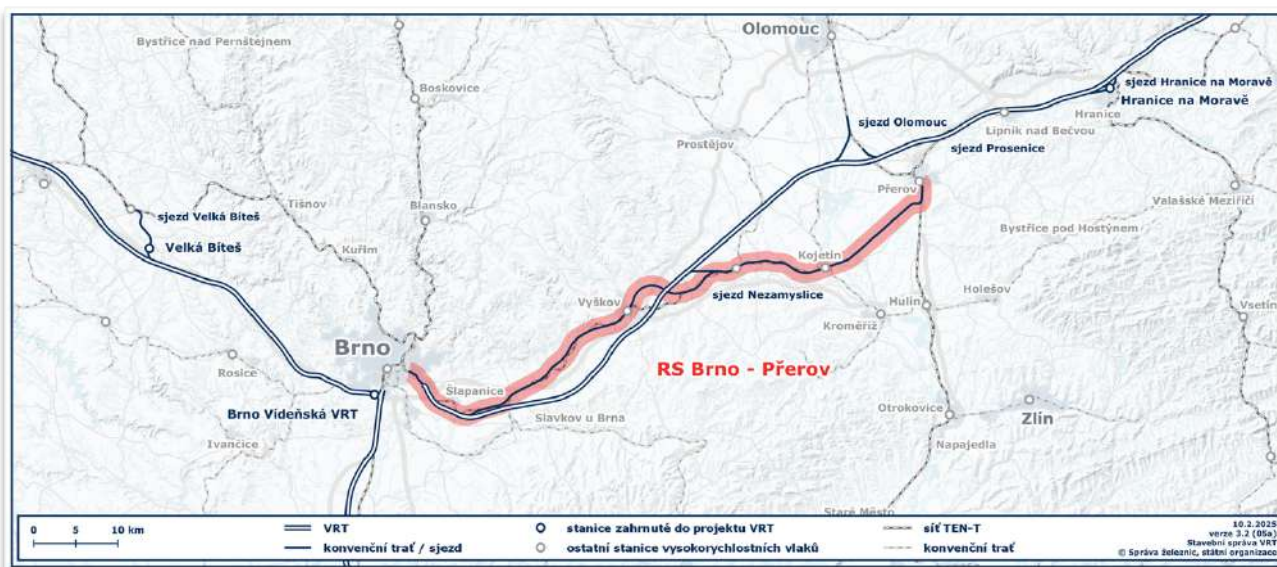
Trať č. 301: jednokolejná, elektrizovaná trať Nezamyslice – Olomouc, vedoucí přes Víceměřice, Doloplazy, Pivín, Prostějov, Olomouc.

S ohledem na plánovanou soustavu vysokorychlostních vlaků se zde nabízí velká příležitost pro daný region. Řešeným územím má procházet tzv. Rychlé spojení 1, tedy trať Praha – Brno – Ostrava, přesněji Rychlé spojení Brno – Přerov. Právě Rychlé spojení Brno – Přerov má kopírovat trať č. 300 a zahrnovat sjezd u Nezamyslic. Maximální rychlost na této trati má být 200 km/h. Od Olomouce je pak plánováno spojení VRT Moravská brána spojující Olomouc a Ostravu. Díky existenci této nové konvenční tratě

součástí soustavy VRT budou místní obyvatelé v blízkosti rychlovlaků, což může usnadnit jejich cestu za prací či jinam.

Obrázek 8: Rychlé spojení Brno – Přerov (*Stavební správa vysokorychlostních tratí*)

Spojení na těchto tratích zajišťuje dopravce Česká dráha, a.s., a RegioJet a.s. za pomoci:

Linky R8: Brno hl. n. – Přerov – Ostrava hl. n. – Bohumín

Linky R12: Brno hl. n. – Vyškov na Moravě – Ivanovice na Hané – **Nezamyslice** – Prostějov hl. n. – Olomouc hl. n. – Mohelnice – Zábřeh na Moravě – Postřelmov – Šumperk

Linky M1: Kouty n. Desnou – Šumperk – Zábřeh na Moravě – Olomouc hl. n. – Prostějov hl. n. – **Pivín** – Doloplazy – **Nezamyslice**

Linky M2: **Nezamyslice** – **Němčice nad Hanou** – Měrovice nad Hanou – Kojetín – Chropyně – Věžky – Přerov

Linky M10: **Nezamyslice** – **Doloplazy** – **Pivín** – Čelčice – Bedihošť – Prostějov hl. n. – Olomouc hl. n.

Linky M20: **Nezamyslice** – **Němčice nad Hanou** – Měrovice nad Hanou – Kojetín – Chropyně – Věžky – Přerov – Olomouc hl. n.

Linky S71: Vyškov na Moravě – Hoštice-Heroltice – Ivanovice na Hané – Chvalkovice na Hané – **Nezamyslice**

V dotazníkovém šetření jsme se ptali členských obcí na dostačující dopravní obslužnost. Jak je možné pozorovat v Tabulce 12 výše v tomto dokumentu, respondenti hodnotili obslužnost z 41,2 % známkou 2, shodně pak 23,5 % známkou 1 a 3. Z tohoto lze vyvodit, že výše popsané spojení a jejich frekvence je pro obyvatele řešeného území dostačující.

Jedna obec také zmínila, že by byla vhodná spolupráce s krajem na dopravní obslužnosti vedoucí k větší flexibilitě a efektivitě. Dále by si přáli zavést seniortaxi, ale s transparentním a ekonomickým modelem a ideálně se zapojením kraje.

V Tabulce 11 jsme se také dotazovali na ochotu spolupráce právě i v oblasti dopravní obslužnosti. 47 % respondentů uvedlo, že za určitých podmínek by si dokázali spolupráci v této oblasti představit. 24 % dokonce určitě ano. Na druhé straně spektra neexistuje nikdo, kdo by si spolupráci v této oblasti

nedokázal představit, spíše ne uvedlo 24 % respondentů a 6 % možná. Lze tedy usoudit, že existuje velká ochota v této oblasti spolupracovat, což může být i silnou stránkou, pakliže by se muselo společenství například nějak vyjadřovat v plánované soustavě VRT.

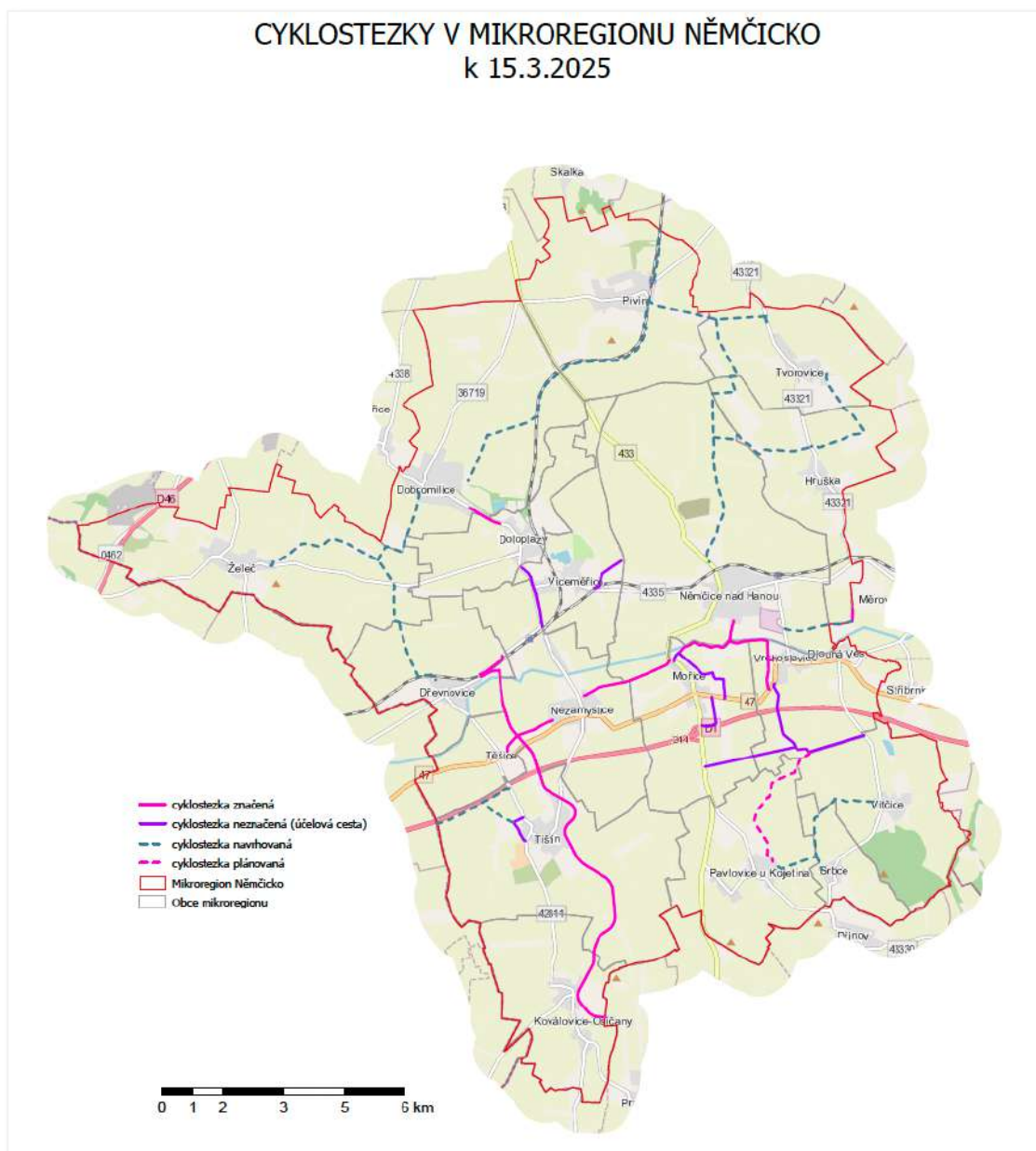
S ohledem na rozvoj turistického ruchu je vhodné mít zmapovanou i cyklo dopravu. V řešeném území se nachází řada cyklostezek a cyklotras:

- **Bývala železniční trať č. 302 Nezamyslice – Morkovice:** Jedná se o bývalé drážní těleso, které z důvodu nepotřebnosti přestalo být využíváno. Od roku 2011 slouží tato 12 km dlouhá trať jako cyklostezka vedoucí z Nezamyslic přes Tištin, Koválovice-Osíčany, Uhřice do Morkovic.
- **Cyklotrasa 5084:** Jedná se o trasu navazující na cyklotrasu 5040 u Víceměřic. Tvoří půlkruh jižní části řešeného území. Tato 24,2 km dlouhá trasa začíná ve Víceměřicích a dále pokračuje ve směru: Nezamyslice – Tištin – Koválovice-Osíčany – Pavlovice u Kojetína – Srbce – Vitčice – Měrovice nad Hanou. Tato cyklotrasa lemuje Přírodní rezervaci Vitčický les, což zvyšuje atraktivitu trasy.
- **Cyklotrasa 5040:** Jedná se o 40,5 km dlouhou cyklotrasu začínající u Plumlova vedoucí přes okraj Českomoravské vrchoviny a která vstupuje do řešeného území ze severozápadu u obce Dobromilice. Dále pokračuje ve směru: Doloplazy – Víceměřice – Němčice nad Hanou – Kojetín – Chrbov. Tato trasa právě končí u soustavy jezer poblíž Tovačova, což může být vyhledávaným turistickým cílem. Mezi obcemi Doloplazy a Dobromilice se jedná o cyklostezku.
- **Cyklotrasa 5013:** Trasa prostupující řešeným územím ze severu na jih, počínající v Přerově. Tato 63,3 km dlouhá trasa vstupuje do řešeného území v Pivíně a dále pokračuje přes: Tvorovice, Hruška, Němčice nad Hanou – Mořice – Pavlovice u Kojetína – Dřínov – Velehrad. Tato trasa ve svém závěru vede přes krásné a členité pohoří Chřiby a končí právě v Přírodním parku Chřiby, a to konkrétně v nalezišti archeologických vykopávek (Archeoskanzen Modrá).
- **Cyklostezka Mořice – Němčice nad Hanou – Vrchoslavice:** Jedná se o cca 2,5 km dlouhou cyklostezku spojující Mořice, Němčice nad Hanou a Vrchoslavice. Bližší označení tato stezka nenese.
- **Cyklostezka Nezamyslice – Mořice:** Cca 1,5 km dlouhá stezka spojující dvě obce společenství. U obce Mořice je trasa spojena s naučnou stezkou Mokroš
- **Cyklostezka Těšice – Nezamyslice:** 1 km dlouhá stezka spojující Těšice a Nezamyslice.
- **Cyklostezka Dřevnovice:** Jedná se o stezku spojující obec a přilehlou vlakovou zastávku.

V území se také nachází cyklostezky neznačené (účelové cesty), které mohou doplňovat již tak hustou síť cyklostezek. Jak je možné vidět na Obrázku 9, v území se také řeší rozšíření stávajících stezek, které jsou buď plánované nebo navrhované. Příkladem plánované cyklostezky je stezka spojující Pavlovice u Kojetína a rybník Lopaták. V rámci navrhovaných stezek se uvažuje o rozšíření cyklistické sítě v severozápadní části řešeného území, a to mezi obcemi Želeč, Dobromilice, Pivín, Tvorovice a Hruška. Rozšíření cyklistické sítě lze jednoznačně považovat za příležitost rozvoje společenství obcí, které umožní propojit jednotlivé obce pro místní občany i turisty.

Obrázek 9: Mapa cyklostezek a cyklotras v území (ArcČR 500)

Území je díky husté síti cyklotras dobře propojeno s okolními přírodními krásami a nabízí možnost průjezdu velkého množství cyklistů směřujících k dalším cílům. Významnou předností je především existence dálkových cyklotras a také unikátní bývalá železniční trať proměněná v cyklostezku, která může být sama o sobě lákadlem pro návštěvníky. Velkou příležitostí je proto snaha udržet cyklisty přímo v území a nabídnout jim zázemí a služby, díky nimž bude možné více čerpat z výhod cestovního ruchu.

1.14 Geografie území

Z geografického hlediska se území Mikroregionu Némčicko nachází v jihozápadní části Olomouckého kraje. Celá oblast se rozprostírá převážně na území Hornomoravského úvalu (Hanácké pahorkatiny), přičemž jihozápadní cíp zasahuje do Vyškovské brány a navazuje na Litenčickou pahorkatinu při jižním okraji (severní část pohoří Chřiby). Území je tvořeno nížinným až mírně vlnitým terénem v nadmořské výšce od zhruba 205 m n. m. (údolí řeky Hané u obce Vrchoslavice) do cca 308 m n. m. (nejvyšší bod

v jihozápadní části u obce Srbce). Severní část mikroregionu spadá do rovinaté Hané s hlubokými úrodnými půdami, zatímco jižní a jihozápadní okraj již tvoří členitější Litenčická pahorkatin. Vyškovská brána představuje nižší a velmi úrodnou oblast s otevřenými poli a loukami, protnutou sítí drobných vodních toků a hájků. Litenčická pahorkatina má zvlněný terén a převážně zemědělsky využívanou krajinu, místy s ostrůvky smíšených listnatých lesů (dub, habr) a lučních biotopů. Všechny tyto geografické celky jsou významné z hlediska krajinné pestrosti, přírodních hodnot a ekologických funkcí – prolínají se zde úrodné nížiny i zalesněné pahorkatiny, což přispívá k vyšší biodiverzitě regionu. Pestrá mozaika polí, luk, remízků a menších lesíků spolu s členitostí území utváří malebnou venkovskou krajinu, která vybízí k turistickým aktivitám. Zejména cykloturistika má v mikroregionu výborné podmínky – územím prochází hustá síť cyklostezek a celý kraj je proto často označován za „pravý cykloturistický ráj“.

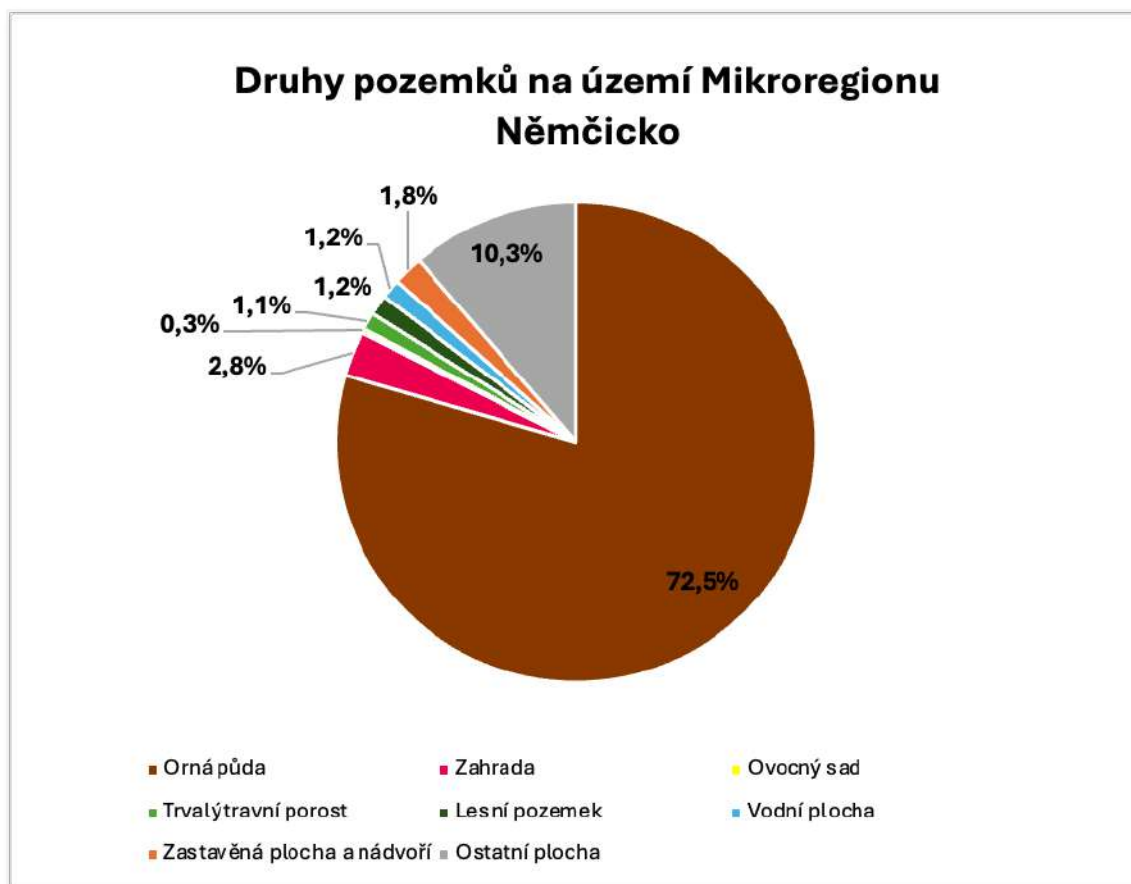
Nížinné oblasti mikroregionu leží v údolí řeky Hané, která je hlavní vodní tepnou území. Řeka Haná vstupuje do mikroregionu na jihozápadě u obce Dřevnovice a protéká jižní částí území – obcemi Nezamyslice, Mořice a Vrchoslavice. Tok směřuje převážně k východu; Němčice nad Hanou samoatné leží při jejím severním břehu. Nedaleko Mořic do ní ústí menší říčka Brodečka nedaleko Mořic. Dále Haná pokračuje směrem k řece Moravě, do níž se vlévá poblíž Kroměříže. Řeka Haná náleží do povodí Dunaje (úmoří Černého moře) – stejně tak všechny vodní toky v mikroregionu spadají do povodí Moravy a odvádějí vody z území směrem k Moravě a Dunaji.

Území mikroregionu spadá do několika bioregionů, které se zde prolínají a vytvářejí pestrou ekologickou mozaiku. Hlavním je Hanácký bioregion, jenž pokrývá většinu území a je typický nivním říčním systémem s řekou Hanou, okolními lučními nivami a zbytky původních smíšených lesů v zemědělské krajině. Na jihu území částečně zasahuje do mikroregionu Ždánicko-litenčický bioregion, kde převládají Litenčické vrchy a okrajové části Chřibů – tato oblast má kopcovitý ráz s mozaikou převážně listnatých lesů a polí na úrodných úbočích. Směrem k východnímu okraji pak mikroregion okrajově zasahuje do Moravského bioregionu nížinných niv, který se vyznačuje nižšími polohami, rozsáhlými poli a fragmenty původních lučních lesů v blízkosti vodních toků.

Z hlediska celkové rozlohy zabírá řešená oblast 9 259 ha, což tvoří necelých 1,8 % území Olomouckého kraje. Z hlediska typů jednotlivých ploch největší plochu zaobírá orná půda (6 717 ha, 72,5 %), následovaná ostatní plochou (958 ha, 10,3 %). Plochu o velikosti 258 ha (2,8 %) zabírají zahrady, 171 ha (1,8 %) je tvořeno zastavěnou plochou a nádvořím, lesní pozemky jsou na ploše 115 ha (1,2 %), vodní plochy na 111 ha území (1,2 %), přičemž větší vodní plochy typu rybníky, přehrady či jezera jsou v území zastoupeny pouze okrajově a trvalý travní porost se rozprostírá na 97 ha (1,1 %) řešeného území. Nejméně jsou zastoupeny ovocné sady, které zaobírají plochu pouze 24 ha (0,3 %).

Graf 28: Druhy pozemků na území Mikroregionu Němčicko (Český úřad zeměměřický a katastrální)

Z provedené analýzy je zjevné, že silnou stránkou území je silné zastoupení orné půdy, což se jeví jako příležitost k pěstování široké škály plodin a k růstu zemědělské produkce v území. Zastoupení orné půdy je v řešeném území opravdu nadprůměrné při srovnání s Olomouckým krajem i Českou republikou. V Olomoucké kraji se orná půda rozprostírá na cca 38 % území kraje a v České republice na cca 36 % území ČR.

Naopak, v porovnání s Olomouckým krajem a Českou republikou, je území podprůměrné v zastoupení lesních pozemků. Podíl lesních pozemků na rozloze kraje tvoří cca 35 %, na území ČR je to přibližně 34 % celkové rozlohy země. Ačkoliv spadá Olomoucký kraj mezi kraje s vysokým zastoupením orné půdy, řešené území se významně vymyká krajským průměrům, a to jak v zastoupení orné půdy, tak v zastoupení lesních pozemků.

Území svazku má díky své poloze a geologickým podmínkám pestré složení půd. Z hlediska půdních druhů se na území nacházejí převážně půdy středně těžké až těžké, zejména hlinité až jílovitohlinité (místy i jílovité) s vysokým obsahem jemných částic. Pouze menší část území má lehčí, písčité či hlinitopísčité půdy, vyskytující se například tam, kde půdní profil leží na písčném podloží.

Z hlediska půdních typů v mírně zvlněných až vyvýšených polohách převažují hluboké černozemě a místy i hnědozemě, které vznikají na sprašových či jílovitých sedimentech. Tyto půdy mají střední až vysokou úrodnost; černozemě zvláště jsou bohaté na humus a živiny a mívají neutrální až mírně alkalickou půdní reakci, zároveň se vyznačují výbornou schopností zadržovat vodu. Jsou tak ideální pro

pěstování obilovin i okopanin. Vzhledem k mírné svažitosti některých pozemků jsou však lokálně ohroženy vodní erozí, která může ovlivňovat jejich kvalitu.

V nižších polohách, zejména v nivách podél řeky Hané a menších toků (např. Brodečky), jsou rozšířeny fluvizemě. Tyto aluviální půdy se vyznačují vysokým obsahem živin díky častým nánosům sedimentů. Jsou však také náchylné k dočasnému podmáčení, což omezuje možnosti jejich obdělávání. Přesto zůstávají velmi úrodné a vhodné pro intenzivní zemědělství, včetně pěstování zeleniny a dalších náročnějších plodin.

Ve značné části mikroregionu, typicky na hanácké úrodné rovině, lze najít černozemě, které jsou pro střední Moravu charakteristické. Tyto půdy se vyznačují vysokým obsahem humusu a vynikající úrodností, což z nich činí ideální půdy pro široké spektrum zemědělských plodin. Díky svému bohatství na živiny a výborné struktuře umožňují efektivní využití i pro plodiny náročné na kvalitu půdy.

Celkově je kvalita půdy na Némčicku považována za příznivou, přestože v některých lokalitách může být snížena erozí či podmáčením. Půdní rozmanitost v této oblasti umožňuje pestrou zemědělskou produkci a široké využití místních zemědělských ploch.

1.15 Životní prostředí

Silnou stránkou Mikroregionu Némčicko je zemědělská krajina Hané doplněná o cenné přírodní prvky, které utvářejí její charakter. O to důležitější je klást důraz na ochranu životního prostředí a krajinných hodnot prostřednictvím projektů zaměřených na obnovu mezí a remízků, revitalizaci menších vodních ploch či podporu výsadby původních druhů stromů a keřů. Významným cílem je také zlepšení kvality vodních toků, opatření proti vodní a větrné erozi půdy a celkové posílení ekologické stability intenzivně využívané zemědělské krajiny.

Klimatické změny a jejich dopady představují pro území výzvu. Rostoucí teploty, sucho i přivalové srážky zvyšují tlak na místní ekosystémy a hospodaření v krajině. Zásadní proto bude adaptace na tyto změny prostřednictvím podpory zelených ploch v obcích, zadržování dešťové vody v krajině i v zastavěných částech a rozvoje přírodně blízkých opatření, která pomohou snížit riziko povodní, zlepšit mikroklima a zvýšit retenční schopnost půdy.

Dominantou přírodního prostředí Mikroregionu Némčicko je Přírodní rezervace Vitčický les, která se nachází jihovýchodně od Prostějova poblíž obce Vitčice. Jedná se o cenný zbytek původních karpatských dubohabřin, rozkládající se na ploše téměř 100 hektarů. Rezervace je charakteristická staršími listnatými porosty s pestrým bylinným patrem, v němž se vyskytují druhy jako brčál menší, konvalinka vonná či kokořík mnohokvětý. Vitčický les představuje v převážně zemědělsky intenzivně využívané krajině významný ostrůvek biodiverzity a ekologické stability. Kromě ochrany rostlinných a živočišných druhů plní také důležitou funkci v regulaci mikroklimatu a zadržování vody v krajině. Rezervace má rovněž krajinářský a rekreační význam, protože nabízí možnost odpočinku v přírodě a tvoří přirozenou dominantu okolí.

V řešeném území se jinak nenachází velké množství významných přírodních lokalit, což lze považovat za slabou stránku regionu oproti jiným společenstvím, které disponují například lokalitami evropského významu spadající do sítě Natura 2000. Nejbližší takové území se nachází poblíž obce Kojetín a Chropyně, kde je evropsky významná lokalita (EVL) Morava – Chropynský luh. Další taková lokalita je jihovýchodně od řešeného území poblíž Kroměříže, a to EVL Troják.

V Mikroregionu Némčicko se kromě přírodní rezervace Vitčický les nacházejí i další cenné lokální biocentra a přírodní památky, které výrazně doplňují ekologickou mozaiku regionu. Mezi tyto lokality patří:

- **Biocentrum Mokroš** nedaleko obce Mořice – uměle vytvořený mokřad založený v roce 2004 na zamokřených polích, který zahrnuje mokřadní tůně, vlhké louky a nástupné porosty lužního lesa. Slouží jako retenční nádrž, úkryt pro zvěř a prostor pro ekologické vzdělávání formou naučné stezky s povalovým chodníkem a altánem.
- **Národní přírodní památka Křéby** (u obcí Koválovice-Osíčany / Koválovice u Tištiny) – lokalita významná výskytem suchomilných rostlin, mezi nimi len žlutý, len tenkolistý, koniklec velkokvětý, kavyl Ivanův, hvozdík pyšný, a dále pro hnízdění ptáků v pískových stěnách bývalého lomu (např. břehule říční, vlha pestrá).
- **Mokřad Sekyry** poblíž obce Želeč – lokalita evidovaná jako přírodní zajímavost / mokřad v zemědělské krajině, která může mít potenciál pro ochranu vlhkých biotopů v regionu.
- **Sad starých odrůd** v Mořicích – ovocný sad někdy vnímán jako lokální biokoridor ÚSES, významný jako prvek propojující krajinu, pro zachování dřevinné diverzity a pro podporu biodiverzity v zemědělském prostoru.

Tyto lokality představují klíčové prvky v síti ekologické stability regionu. V krajině silně ovlivněné intenzivním zemědělstvím fungují jako „zelené ostrůvky“, které přispívají k propojení biotopů, zvyšování biodiverzity a odolnosti vůči tlakům (erosivní procesy, přerozdvození, fragmentace krajiny).

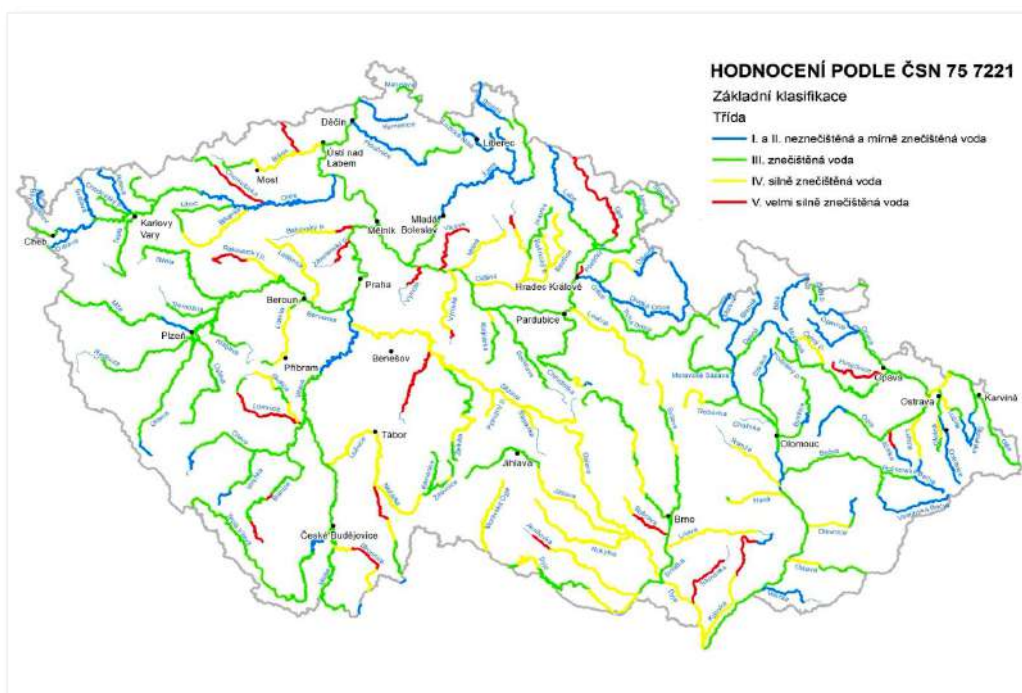
Z hlediska kvality ovzduší spadá řešené území dle indexu kvality ovzduší do 1 A – velmi dobrá až dobrá. V řešeném území se nachází menší množství vodních ploch, ostatně, jak je komentováno v kapitole geografie území, vodní plochy zabírají 1,2 % území. Mezi ty největší patří Dolní a Horní rybník poblíž obce Doloplazy či Alej ve Víceměřicích.

Územím Mikroregionu Němčicko protéká řeka Haná, která představuje významný krajinný a ekologický prvek. Její přítomnost je zásadní pro zachování druhové pestrosti rostlin a živočichů, neboť vytváří pestré vodní a pobřežní biotopy sloužící jako útočiště pro obojživelníky, vodní ptactvo, ryby i hmyz. Haná zároveň zajišťuje přirozený odvod přebytečné vody z krajiny, čímž pomáhá regulovat vodní režim a snižovat riziko lokálních povodní či podmáčení zemědělské půdy. V době sucha hraje naopak roli zdroje vlhkosti, který podporuje stabilitu místních ekosystémů a zlepšuje mikroklima v okolí. Řeka má i krajinářský a rekreační význam – vytváří přirozenou osu území, zvyšuje atraktivitu prostředí a může být rozvojovým prvkem pro cykloturistiku a volnočasové aktivity.

Pakliže se zaměříme na kvalitu vody, spadá řeka Haná dle „Vyhodnocení jakosti povrchových vod v profilech sledování“ Výzkumného ústavu vodohospodářského T. G. Masaryka z velké části do kategorie IV., tedy silně znečištěná voda.

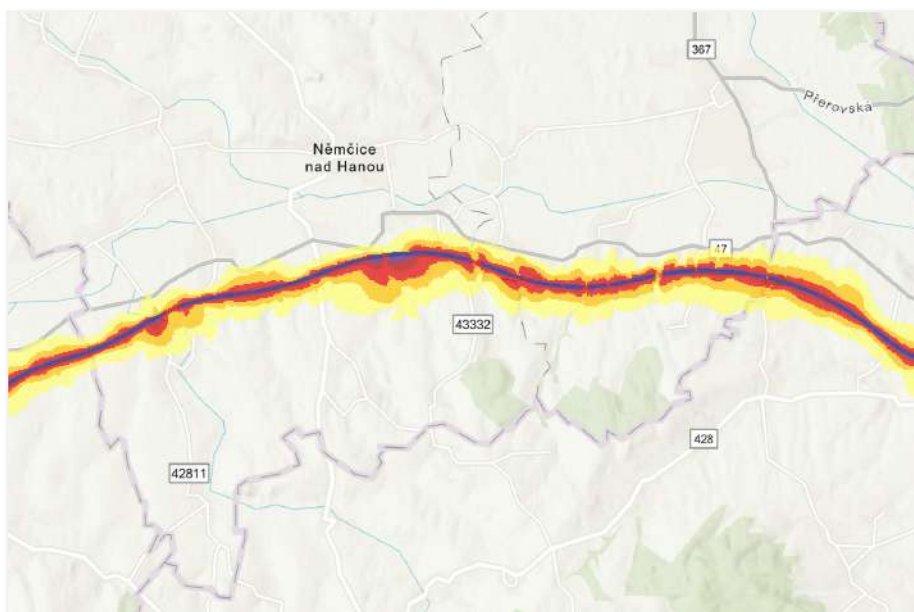

Obrázek 10: Mapa znečištění vod na území ČR (Hydroekologický informační systém VÚV TGM)

Životní prostředí může také mimo jiné znečišťovat hluk. Hlukové znečištění je nadměrný a škodlivý hluk z dopravy, průmyslu nebo jiných lidských činností, který negativně ovlivňuje zdraví a kvalitu života lidí i zvířat. Sledovaný region má však pouze jeden zdroj významného hlukového znečištění, a to dálnici D1, což lze s ohledem na vytíženost této dálnice očekávat. Dálnice znečišťuje okolí obcí poblíž, tedy například Tištin, Nezamyslice, Mořice a Vrchoslavice. Zbytek území je dle hlukové mapy téměř nedotčen.

Obrázek 11: Mapa hlukového znečištění na území SO Némčicko (Geoportál Ministerstva zdravotnictví ČR)

Legenda: Světle žlutá: 50 - 55 dB, oranžová: 55 - 60 dB, červená: 60 - 65 dB, tmavě červená: 65 - 70 dB, fialová: 70 - 75 dB, modrá: > 75 dB.

V řešeném území se mohou nacházet také zanedbané či problematické plochy. Jedná se například o tzv. brownfieldy – tedy pozemky a objekty, které v minulosti sloužily k průmyslovým, skladovacím nebo zemědělským účelům, avšak v současnosti jsou nevyužívané, chátrající a čekají na rekultivaci či nové funkční zapojení. Do této kategorie mohou spadat i lokality se starými ekologickými zátěžemi, které vyžadují nápravu a systematickou péči.

Evidenci brownfieldů vede CzechInvest ve své Národní databázi. Nemusí zde být však zahrnuty všechny brownfieldy, neboť data nemusí být vždy aktuální, a zkrátka nemusí být zde brownfieldy zapsány. Lze tedy předpokládat, že se v území nachází více objektů, například stará zemědělská družstva apod.

V řešeném území je v databázi pouze jeden objekt, a to Farma Mořice. Jedná se o soukromě vlastněný areál o rozloze přibližně 20 000 m², jenž v minulosti sloužil zemědělské výrobě. V současnosti je objekt pouze částečně využíván a z velké části chátrá, což z něj činí významnou rozvojovou rezervu území. Jeho obnova a nové funkční využití by přispěly k posílení místní ekonomiky, zvýšení atraktivity obce a zároveň by umožnily efektivní využití již zastavěného území bez potřeby záboru kvalitní zemědělské půdy. Lokalita tak představuje příležitost pro realizaci projektů, které mohou spojit ekonomický rozvoj s principy udržitelnosti a regenerace zanedbaných ploch. Lze považovat za silnou stránku území, že se zde nachází pouze jeden brownfield a zároveň se může jednat o příležitost právě pro obec Mořice s ohledem na možné využití areálu, pakliže by se stal majetkem obce. Je také důležité, že z hlediska dopadu na životní prostředí, kromě neestetického narušení krajiny, se nejedná o objekt mající negativní dopad na životní prostředí.

Obrázek 12: Farma Mořice (Národní databáze brownfieldů)

Z hlediska nakládání s odpady, což je důležitá součást životního prostředí, jsou v území detekovány problémy s bioodpadem, jak vyplynulo z dotazníkového šetření. Některé obce uvedly, že se jedná o oblast, která by byla vhodná, aby byla řešena v rámci spolupráce obcí v mikroregionu. S ohledem na rozvoj svazku se může jednat o oblast, která nabízí příležitost k řešení a umocnění spokojenosti obcí ve společenství.

Na území se nachází celkem tři sběrné dvory pro nebezpečný odpad, a to v obcích Němčice nad Hanou, Pivín a Vrchoslavice, jak je možné vidět v Tabulce 13 občanské vybavenosti. S ohledem na to, že

v dotazníkovém šetření nebyl identifikován žádný problém v této oblasti, lze považovat počet sběrných dvorů za dostatečný.

Poslední část, které se bude tato kapitola věnovat, je energetika. Z pohledu svazku představuje tato oblast zajímavou příležitost pro rozvoj komunitní energetiky. Do budoucna by mohla obcím přinést výrazné výhody, zejména možnost sdílení přebytků vyrobené elektřiny mezi jednotlivými obcemi. I proto bylo v rámci šetření zjišťováno, zda obce již disponují vlastními fotovoltaickými panely a zda by měly zájem se do systému komunitní energetiky aktivně zapojit.

Přes 70 % obcí (dvanáct obcí) svazku momentálně nemá na obecních budovách fotovoltaické panely. Osm z nich však zvažuje jejich nákup do budoucna. Zbylých pět obcí má nainstalované fotovoltaické panely, přičemž tři uvažují nebo mají v plánu jejich počet rozšířit, jak je vidět v následující tabulce.

Tabulka 22: Přehled instalace fotovoltaických panelů na obecních budovách

Dobromilice	?
Doloplazy	×
Dřevnovice	?
Hruška	?
Koválovice-Osíčany	✓
Mořice	●
Němčice nad Hanou	●
Nezamyslice	?
Pavlovice u Kojetína	?
Pivín	?
Srbce	×
Tištín	×
Tvorovice	?
Víceměřice	●
Vitčice	×
Vrchoslavice	✓
Želeč	?

Pozn.: ✓ - Ano, zatím nám to takto stačí; ● - Ano, zvažujeme/plánujeme další rozšíření; ? - Ne, ale uvažujeme o tom; × - Ne, zdroj: vlastní šetření

Jak lze vidět v Tabulce 11 zabývající se ochotou spolupráce ve vybraných oblastech, členské obce jsou k řešení komunitní energetiky kladně nakloněny. Pět obcí (29 %) si spolupráci určitě dokáže představit a osm obcí (47 %) chce v této oblasti spolupracovat za určitých podmínek. Většina je tedy pro, neboť pro variantu vůbec ne a spíše ne se vyslovilo vždy po jedné obci. Dvě obce by v oblasti možná spolupracovali. S ohledem na výsledky šetření lze tedy spolupráci v komunitní energetice považovat za příležitost společenství.

2 SWOT analýza

Tabulka 23: SWOT analýza (průřezová)

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Vysoká důvěra</p> <p>SO Němčicko se opírá o mimořádně silný sociální a politický kapitál. Téměř celá členská základna (94 %) vyjádřila jednoznačný zájem o prohloubení dosavadní spolupráce, přičemž 53 % uvedlo, že má „určitě zájem“. Tato ochota svědčí o vysoké míře důvěry a funkčnosti svazku, jelikož většina respondentů hodnotí dosavadní rozvoj SO jako velmi dobrý až průměrný (70 % obcí je spokojeno či mírně spokojeno).</p> <p>Kapacitní a kvalitní školský systém</p> <p>Dostupnost a dostatečnost mateřských a základních škol je hodnocena obcemi jako vynikající nebo velmi dobrá, s pozitivním hodnocením. Klíčovým aktivem pro budoucí rozvoj je významná kapacitní rezerva základních škol v regionu, kde průměrná naplněnost dosahuje pouze 69 %. Kapacitní rezerva v základních školách je kritickým prvkem pro zvládnutí demografických fluktuací a umožňuje cílené přitahování mladých rodin, aniž by hrozilo rychlé přetížení systému.</p>	<p>Demografický úbytek a stárnutí populace</p> <p>I přes vyšší plodnost než celostátní průměr, region čelí dlouhodobému a strukturálnímu demografickému úbytku. Celkový počet obyvatel Němčicka klesl mezi lety 2013 a 2024 o 1,8 %. Zároveň dochází k rychlému stárnutí populace. Kombinace trvalého přirozeného úbytku a vysokého indexu stáří naznačuje, že budoucí populační růst je zcela závislý na migračních ziscích. Region postrádá vnitřní sílu k přirozené obnově, což zvyšuje jeho zranitelnost vůči ekonomickým šokům ovlivňujícím migraci.</p> <p>Bytová politika</p> <p>Výraznou slabinou je nízká, kolísavá a nestabilní úroveň bytové výstavby. Celkově je bytová výstavba v regionu slabá a nestabilní. Tato inertnost je omezena primárně vnitřními bariérami rozvoje, které byly identifikovány jako problémy s technickou infrastrukturou, dostupností stavebních pozemků a zdoluhavým územním plánováním.</p> <p>Fragmentace Administrativních Procesů</p> <p>Ačkoli má Němčicko vysokou míru neformální spolupráce, snahy o profesionální racionalizaci a dosažení úspor z rozsahu v klíčových provozních agendách narážejí na vnitřní odpor. Obce vykazují nejnižší ochotu ke společnému zajištění personální agendy a mzdové účtárny, kde 83 % respondentů spolupráci spíše nebo určitě odmítá. Tyto obavy pramení ze strachu ze ztráty samostatnosti a kontroly nad provozem společné techniky a financováním.</p>
HROZBY	PŘÍLEŽITOSTI
<p>Dopravní transformace a metropolitní napojení</p> <p>Poloha SO Němčicko je silně ovlivněna dálnicí D1, která regionu poskytuje vysokou lukrativitu a snadné spojení s Brnem. Klíčová příležitost spočívá v plánované modernizaci železniční sítě. Řešeným územím má procházet Rychlé spojení VRT Brno–Přerov s maximální rychlostí 200 km/h, zahrnující sjezd u Nezamyslic.</p> <p>Potenciál pro komunitní energetiku a ekologickou regeneraci</p> <p>Objevují se nové oblasti spolupráce s vysokou mírou přijetí členskými obcemi. Až 76 % obcí je nakloněno ke spolupráci v oblasti komunitní energetiky, přičemž 29 % si ji dokáže představit „určitě ano“. Tato oblast představuje příležitost pro snížení energetické závislosti a sdílení přebytků. Dále existuje konkrétní brownfield Farma Mořice (20 000 m²), vhodný k regeneraci. Jelikož nepředstavuje ekologickou zátěž, jeho obnova a nové</p>	<p>Potřebnost sociálních služeb a péče o rodiny</p> <p>Nejzávažnější hrozbou je strukturální nedostatečnost sociálních služeb. Dostupnost pobytových sociálních služeb (např. domovů pro seniory) je hodnocena kriticky (průměr 3,53 z 5), přičemž 29,4 % respondentů ji vnímá jako zcela nedostatečnou. Podobně kritická je situace v oblasti podpory mladých rodin. Dostupnost dětských skupin a hlídání byla hodnocena nejhůře ze všech sledovaných služeb (průměr 3,65), přičemž 47,1 % respondentů ji považuje za zcela nedostatečnou. Kombinace rychlého stárnutí s nedostatkem pobytových služeb představuje existenciální riziko pro seniory a zároveň nedostatek péče o nejmenší děti přímo sabotuje potenciál pro příchod mladých rodin.</p>

využití by přispěly k posílení místní ekonomiky, zvýšení atraktivitu obce a efektivnímu využití již zastavěného území bez nutnosti záboru úrodné půdy.	
--	--

Největší silnou stránkou regionu je mimořádně vysoká ochota členských obcí k prohlubování spolupráce (zájem vyjádřilo 94 % obcí), stejně jako stabilní a kapacitní školská infrastruktura, která funguje jako vzdělávací centrum pro okolní sídla. Největší příležitostí je využití vnějších ekonomických tlaků—zejména rostoucí poptávky po dostupném bydlení mladých rodin unikajících z přehřátých metropolitních center, budoucí dopravní napojení na vysokorychlostní železnici (VRT) a hlavně využití potenciálu institutu společenství obcí. Klíčovou slabou stránkou je chronická investiční inertnost, která se projevuje slabou a nestabilní bytovou výstavbou. Další slabinou je ne příliš vysoký zájem obcí ke sdílení klíčových administrativních agend, jako je personální a mzdové účetnictví, což brání úsporám z rozsahu. Nejzávažnější hrozbou je kombinace rychlého demografického stárnutí s kritickým nedostatkem kapacit v pobytových sociálních službách a službách péče o malé děti.

Tabulka 24: Tematická SWOT analýza (dle oblastí)

SILNÉ STRÁNKY	SLABÉ STRÁNKY
<p>Aktuální stav mikroregionu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktivní zapojení členských obcí do svazkové spolupráce ➤ Převažující pozitivní hodnocení spolupráce a spokojenosti s činností mikroregionu ➤ Silná ochota ke spolupráci, rozvoji společných projektů a investic ➤ Fungující systém vzájemné pomoci a sdílení dobré praxe a zkušeností <p>Veřejná správa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Široká nabídka služeb v samostatné i přenesené působnosti ➤ Dobrá dostupnost školství, volnočasových aktivit a dopravy ➤ Vysoká ochota ke spolupráci v sociálních službách, školství a odpadech <p>Občanská vybavenost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dobrá celková vybavenost obcí, zejména v Němčicích nad Hanou a Nezamyslicích ➤ Vysoký podíl základní infrastruktury (hřiště, knihovny, kulturní domy, kostely) ➤ Dostupnost základních veřejných služeb v každé obci ➤ Pozitivní přístup obcí ke spolupráci v oblasti technické vybavenosti (53 % zájem o sdílení techniky) <p>Sociální služby</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Finanční a organizační náročnost sdílení techniky ➤ Riziko souběžné potřeby techniky více obcemi ➤ Nedostatečné investiční možnosti menších obcí ➤ Postupné zastarávání vybavení bez zajištěného servisu 	<p>Aktuální stav mikroregionu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Omezené využívání sdíleného majetku a techniky ➤ Obavy z možného omezení samostatnosti a administrativní složitosti ➤ Nerovnoměrné zatížení menších obcí <p>Veřejná správa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatečné sociální a dětské služby ➤ Omezené personální a finanční kapacity obcí <p>Občanská vybavenost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nerovnoměrná úroveň vybavenosti mezi obcemi ➤ Nedostatek zdravotnických zařízení (pouze jedna lékárna) a turistických služeb ➤ Omezené skladové prostory pro společnou techniku ➤ Obavy z financování a koordinace při sdílení vybavení <p>Sociální služby</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Finanční a organizační náročnost sdílení techniky ➤ Riziko souběžné potřeby techniky více obcemi ➤ Nedostatečné investiční možnosti menších obcí ➤ Postupné zastarávání vybavení bez zajištěného servisu <p>Školství a předškolní vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatek dětských skupin a zařízení pro nejmenší ➤ Místní rozdíly v naplněnosti MŠ a rozdílná nabídka mimoškolních aktivit ➤ Kapacitní a personální omezení škol, nedostatek odborných pedagogů, zejména pro žáky se speciálními potřebami

<p>Školství a předškolní vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dobrá dostupnost MŠ a ZŠ v rámci mikroregionu ➤ Aktivní ZUŠ Němčice nad Hanou s rozšířením působnosti i do okolních obcí ➤ Stabilní síť škol s dlouhodobě udržitelnými počty žáků ➤ Aktivní podpora meziobecní spolupráce na úrovni školních a volnočasových aktivit (např.: SVČ Orion...) <p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Bohatý kulturní život a regionální akce podporující aktivní zapojení obyvatel ➤ Dobrá regionální informovanost díky zpravodaji Cesta ➤ Aktivita spolků a tradiční kulturní identita Hané ➤ Dlouholetá tradice místních iniciativ ➤ Strategická poloha mikroregionu <p>Doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Výborná dopravní poloha území díky dálnici D1 a jejím sjezdům (Mořice, Ivanovice na Hané) ➤ Dobře rozvinutá silniční síť I., II. i III. třídy ➤ Kvalitní železniční spojení s Brnem, Olomoucí a Přerovem ➤ Dostatečná dopravní obslužnost dle hodnocení obcí ➤ Rozvinutá síť cyklotras a cyklostezek s turistickým potenciálem ➤ Vysoká ochota obcí spolupracovat v oblasti dopravní obslužnosti (71 % pozitivních odpovědí) <p>Geografie území</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Strategická poloha v jihozápadní části Olomouckého kraje ➤ Úrodné nížiny Hané s nadprůměrným podílem orné půdy (72,5 %) ➤ Vysoká kvalita půd (černozemě, hnědozemě, fluvizemě) s vysokou úrodností ➤ Rozmanitá a esteticky hodnotná krajina (nížiny, pahorkatiny, lesy, vodní toky) ➤ Významná ekologická pestrost a biologická rozmanitost ➤ Atraktivní krajinný ráz vhodný pro rekreaci a cykloturistiku <p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Cenné krajinné prvky Hané, jádrem PR Vitčický les (ostrov biodiverzity, mikroklima, retence) ➤ Celkově dobrá kvalita ovzduší (index 1A) ➤ Řeka Haná jako klíčová ekologická osa území ➤ Funkční síť lokálních biocenter a přírodních památek (Mokroš, Křeby, Sekyry, Sad starých odrůd) ➤ Minimum brownfieldů (evidován 1 – Farma Mořice) 	<p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nízká propagace regionu mimo vlastní území ➤ Nedostatek koordinace kulturních aktivit napříč regionem ➤ Závislost financování kultury na obecních rozpočtech <p>Doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nevyhovující koordinace bezpečnostních opatření v dopravě ➤ Omezené možnosti veřejné dopravy v menších obcích <p>Geografie území</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Velmi nízký podíl lesních ploch (1,2 %) oproti krajskému a národnímu průměru ➤ Nedostatek vodních ploch a prvků modrozelené infrastruktury ➤ Lokální problémy s vodní erozí a podmáčením půdy ➤ Převaha orné půdy může snižovat krajinnou stabilitu <p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Silně znečištěná voda v toku Hané (třída IV) ➤ Hluk v koridoru D1 u dotčených obcí ➤ Problémy s biodpadem (nutnost společného řešení) ➤ Omezený počet významných chráněných lokalit (mimo PR Vitčický les)
---	--

HROZBY	PŘÍLEŽITOSTI
<p>Aktuální stav mikroregionu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zavedení konceptu "létačícího úředníka" a sdílených služeb ➤ Možnost zřízení servisní organizace mikroregionu (např. pro zeleň, odpady) ➤ Společné investice do infrastruktury (technika, digitalizace, odpadové hospodářství) ➤ Společné projekty v oblasti ekologie a energetiky <p>Veřejná správa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj meziobecní spolupráce a sdílených služeb („létačící úředník“) ➤ Projekty v oblasti komunitní energetiky a péče o veřejný prostor ➤ Využití dotačních možností v rámci SO <p>Občanská vybavenost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Společný nákup a sdílení techniky (sekačky, traktory, sněžné pluhy) ➤ Vytvoření servisní organizace pro provoz a údržbu technického vybavení ➤ Rozvoj infrastruktury cestovního ruchu (např. informační centrum, služby pro turisty) ➤ Podpora soukromých poskytovatelů občanské vybavenosti ➤ Spolupráce obcí na údržbě veřejného prostoru a zeleni <p>Sociální služby</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj komunitních služeb jako jsou sdílené pečovatelské kapacity nebo senior taxi ➤ Rozšiřování komunitních center a mezigenerační péče ➤ Využití dotačních podpor (OPZ+, KAP II, projekty MPVS a regionálních fondů) <p>Školství a předškolní vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Společné projekty v oblasti školství (např. doplňková výuka, kroužky) ➤ Využití dotačních programů MŠMT a EU pro obnovu zařízení a digitalizaci ➤ Rozvoj doplňkových forem vzdělávání (ZUŠ, mimoškolní kluby, volnočasová centra) ➤ Posílení jazykové výuky a zapojení škol do mezinárodních projektů ➤ Podpora environmentální a digitální gramotnosti <p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj regionální turistiky a kulturní identity ➤ Spolupráce s neziskovým sektorem na kulturních akcích ➤ Využití kulturních aktivit pro posílení místní soudržnosti ➤ Zlepšení cestovního ruchu skrze společné kulturní produkty a marketing 	<p>Aktuální stav mikroregionu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Organizační a finanční náročnost při rozvoji infrastruktury a koordinaci technického vybavení ➤ Nerovnoměrnost dostupnosti a kvality sociálních služeb ➤ Nízká právní flexibilita systému svazku obcí <p>Veřejná správa</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Přetížení obcí při rozšiřování agend ➤ Nedostatek odborných pracovníků ➤ Legislativní omezení spolupráce mezi obcemi <p>Občanská vybavenost</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Finanční a organizační náročnost sdílení techniky ➤ Riziko souběžné potřeby techniky více obcemi ➤ Nedostatečné investiční možnosti menších obcí ➤ Postupné zastarávání vybavení bez zajištěného servisu <p>Sociální služby</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Rostoucí potřeba sociálních služeb vzhledem ke stárnutí populace ➤ Nedostatek kvalifikovaných pracovníků v oblasti sociální péče ➤ Finanční nejistoty a závislost na dotacích ➤ Sociální izolace některých skupin, kterou nelze řešit tradičními službami <p>Školství a předškolní vzdělávání</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Kolísání demografického vývoje a snižování počtu dětí ➤ Zvýšené provozní náklady školských zařízení a rostoucí administrativní zátěž ➤ Nedostatečná podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ➤ Odchod mladých rodin a žáků do větších center <p>Kultura</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nedostatečný finanční rámec pro nové projekty ➤ Pokles účasti obyvatel na komunitních akcích ➤ Konkurence komerčních a digitálních kulturních forem <p>Doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Přetížení dopravní sítě v okolí dálnice D1 ➤ Riziko zhoršení bezpečnosti dopravy bez koordinace mezi obcemi ➤ Finanční náročnost údržby dopravní infrastruktury <p>Geografie území</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Pokračující ztráta biodiverzity v důsledku intenzivního zemědělství ➤ Riziko degradace půdy a eroze při absenci krajinných prvků ➤ Dopady klimatických změn (sucho, extrémní srážky) <p>Životní prostředí</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj akcí zaměřených na udržení mládeže a rodin v regionu <p>Doprava</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Zřízení svazkové policie nebo systému sdílené správy bezpečnosti ➤ Využití plánované vysokorychlostní trati Brno–Přerov (RS1) pro rozvoj regionu ➤ Spolupráce s krajem na zlepšení dopravní obslužnosti a propojení obcí ➤ Rozvoj cykloturistiky a doprovodných služeb (ubytování, občerstvení, servis) ➤ Zavedení seniortaxi nebo lokálního dopravního systému pro specifické skupiny <p>Geografie území</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Obnova a rozšíření lesních a remízkových porostů ➤ Podpora retenčních opatření a zadržování vody v krajině ➤ Rozvoj agroturistiky a rekreačního potenciálu venkovské krajiny ➤ Možnost ekologicky šetrného hospodaření (ekofarmy, precizní zemědělství) ➤ Posílení ochrany přírodních hodnot prostřednictvím dotačních programů <p>Životní prostředí</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Obnova mezí, remízků, výsadby původních dřevin, revitalizace tůní a menších vodních ploch ➤ Protierozní a retenční opatření v krajině (zadržování dešťové vody včetně intravilánu) ➤ Komunitní energetika (většina obcí nakloněna; rozvoj FVE a sdílení přebytků) ➤ Společné nakládání s bioodpadem a posílení oběhového hospodářství ➤ Revitalizace Farmy Mořice jako udržitelný rozvoj brownfieldu 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Klimatická změna: sucho, přívalemé srážky, povodňové epizody ➤ Další degradace půd (větrná/vodní eroze) v intenzivně obhospodařované krajině ➤ Setrvalé znečištění vod při pomalé nápravě zdrojů ➤ Podfinancování péče o krajinu a údržby ekologické infrastruktury
---	--

3 Návrhová část

3.1 Vize strategie

Profesionalizace spolupráce v regionu jako prostředek k rozvoji celého (mikro)regionu

Vzhledem k **vysoké podpoře spolupráce** identifikované v rámci realizovaných rozhovorů je zde velký všeobecný potenciál v rámci nového společenství obcí pro naplnění. Většina respondentů podmiňuje další či hlubší spolupráci jasně definovanými parametry a podmínkami takové spolupráce. Cílem by mělo být zefektivnit úřední procesy, zvýšit kvalitu rozhodování a plánování a snížit administrativní zátěž členských obcí bez nutnosti centralizace klíčových agend, kde panují obavy ze ztráty kontroly. Tyto obavy pramení ze strachu ze ztráty samostatnosti a kontroly nad provozem společné techniky a financováním. Nicméně profesionální kancelář SO, resp. DSO, se napříč ČR ukazuje na konkrétních příkladech jako klíčový faktor pro její dynamický rozvoj. Je tedy třeba si stanovit jasnou vizi, plán rozvoje spolupráce v rámci SO Němčicko, ale také předpokládané cíle a očekávané výsledky, které by tento krok měl přinést, protože z průzkumu je vidět, že ochota ke spolupráci ve společenství je, nicméně je potřeba budovat důvěru ruku v ruce s tímto plánem. Základním východiskem pro úspěšné naplnění tak je systematické **společné strategické plánování**, které umožní členským obcím podílet se společně na identifikaci relevantních potřeb a koordinaci souvisejících řešení dle různých tematických oblastí s podporou **dostupné, funkční a odborně kapacitní kanceláře SO**. Společenství by mělo mít jasnou architekturu své struktury a základních principů fungování s určitou mírou vnitřní flexibility při rozhodování o společném postupu dle vybraných témat/agend.

Vybudování společné institucionální kapacity pro zajištění společného postupu při zajištění vybraných služeb, aktivit a techniky

Vysoká důvěra ve vzájemnou spolupráci v rámci regionu a zájem o sdílení technického vybavení, ale také společný postup při zajištění vybraných služeb by měly být využity k vytvoření transparentního modelu **servisní organizace**. S ohledem na obavy členů společenství ohledně možnosti ztráty samostatnosti, nebo kontroly nad provozem je součástí dílčích kroků této strategie příprava transparentního a propracovaného plánu pro vznik společné servisní organizace, která bude efektivním nástrojem členských obcí při zajišťování společného postupu u vybraných služeb, aktivit či techniky. Institucionalizace servisní organizace s jasnými pravidly pro přístup a financování zajistí, že obavy obcí budou minimalizovány a společně identifikovaná témata a agendy budou řešeny efektivně. Důvěryhodnost tohoto systému bude založena na řízení dle cílů a průběžné skládání účtů. V rámci zajištění funkčnosti takového modelu je třeba dle zkušeností vytvořit novou podřízenou servisní organizaci s určitou flexibilitou v rámci řízení a zajišťování služeb, ale také s jasně nastaveným dohledem pro členy SO a adekvátními kontrolními mechanismy.

3.2 Cíle strategie

Tabulka 25: Navrhované cíle strategie v oblasti veřejných služeb

Veřejné služby
Posílení a zprofesionalizování meziobecní spolupráci
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Posílení principů a nástrojů pro společný postup při zajištění služeb a agend mezi obcemi   <ul style="list-style-type: none"> ❖ identifikace vhodných příležitostí/oblastí pro spolupráci ❖ společné strategické plánování ❖ vytvoření pracovních skupin ve vybraných tematických oblastech ❖ sdílení dobré praxe a navštěvování ostatních SO   ➤ Vytvořit servisní organizaci pro realizaci vybraných služeb   <ul style="list-style-type: none"> ❖ vybrat vhodnou právní formu a nalézt vhodnou strukturu ❖ nastavit ekonomický model ❖ zabezpečit personální stránku organizace   ➤ Maximalizovat spolupráci s ostatními stakeholdery v regionu (MAS, DSO, kraj, národní organizace...) ➤ Zavést koncept „létajícího úředníka“ ➤ Vytvořit odborné a personální kapacity v rámci SO Němčicko (kancelář SO)   <ul style="list-style-type: none"> ❖ posílení personálních kapacit kanceláře v oblasti obslužných agend (VZ, GDPR, dotace...?) ❖ posílení odborných personálních kapacit kanceláře v tematických oblastech (odborní zaměstnanci dle oblastí)   ➤ Pořádat pravidelná setkání obcí
Zlepšit dostupnost veřejných služeb (dle zájmu 3 různé intenzity – společné plánování, společná koordinace, společný postup/zajištění)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Školství a volnočasové aktivity ➤ Terénní a pobytové sociální služby ➤ Zdravotnické služby ➤ Kulturní aktivity na území SO a společná propagace ➤ Společný postup při udržení úřadů (přenesená působnost)
Zajištění komunálních služeb servisní organizací
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Odpadové hospodářství ➤ Seniortaxi ➤ Sdílení technického vybavení ➤ Péče o zeleň
Efektivně využívat a sdílet technické zázemí obcí
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Společný nákup a provoz komunální techniky ➤ Zavést systém sdílení techniky (sekačky, pluh, zametače, traktory) ➤ Využít volné prostory obcí pro společné skladování techniky
Zvyšovat efektivitu a úspornost obecní infrastruktury
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podporovat spolupráci obcí při údržbě veřejného prostoru ➤ Sdílet zkušenosti a know-how v oblasti provozních služeb ➤ Využívat dotační tituly na obnovu a modernizaci veřejné infrastruktury

Tabulka 26: Navrhované cíle strategie v oblasti dopravy

Kvalitní a atraktivní život
Kvalitní život v mikroregionu
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Akcelerace míst pro výstavbu, koordinace společného postupu ➤ Podpora přípravy či realizace opatření zvyšujících kvalitu života v SO ➤ Podpora místní ekonomiky ➤ Sdílení dobré praxe
Atraktivita mikroregionu
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ucelená, cílená a systematická komunikace regionu a obcí SO navenek ➤ Aktualizace strategie cestovního ruchu pro region

Tabulka 27: Navrhované cíle strategie v oblasti dopravy

Doprava
Zlepšit dopravní dostupnost a bezpečnost v území
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Společný přístup k dopravní a bezpečnostní infrastruktuře ➤ Podporovat spolupráci obcí při řešení dopravní bezpečnosti (např. svazková policie)
Využít dopravní polohu regionu pro rozvoj
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktivní přístup k plánovanému rozvoji VRT Brno–Přerov ➤ Spolupracovat s krajem a SŽDC při přípravě trasy a infrastruktury ➤ Zajistit, aby region profitoval z dopravních přínosů VRT (přístupnost, zaměstnanost)
Podpořit rozvoj cyklo dopravy a udržitelné mobility
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Rozvoj cyklotras a doprovodné infrastruktury ➤ Udržovat a rozšiřovat síť cyklostezek v regionu ➤ Vytvářet zázemí pro cyklisty (odpočívky, stojany, servisní body) ➤ Propagovat cykloturistiku nejen jako součást rozvoje cestovního ruchu, ale také jako zdravější a ekologičtější alternativu k místní přepravě

Tabulka 28: Navrhované cíle strategie udržitelného rozvoje regionu

Udržitelný rozvoj regionu
Rozvíjet energetickou soběstačnost obcí (zvážit třídění)
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Podpora komunitní a obnovitelné energetiky ➤ Instalovat a rozšiřovat fotovoltaické panely na obecních budovách ➤ Zvážit vznik společného systému komunitní energetiky v rámci svazku
Posílit oběhové a udržitelné nakládání s odpady
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Spolupráce v odpadovém hospodářství ➤ Zavést společný systém nakládání s biodepadem ➤ Optimalizovat provoz sběrných dvorů a sdílené služby
Regenerovat zanedbané a nevyužité plochy
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Revitalizace brownfieldů a opuštěných objektů, využít potenciál bývalých farem a podobných areálů pro nové funkční využití ➤ Podporovat projekty kombinující ekonomický rozvoj a ekologickou obnovu

Tabulka 29: Ostatní navrhované cíle strategie

Ostatní cíle
Podporovat spolupráci se soukromým sektorem při zajišťování služeb
Posilování a koordinaci regionální soběstačnosti z hlediska potravin
Podpora mladých talentů v mikroregionu
Rozvíjet přeshraniční spolupráci
Zachování a rozvoj dopravní obslužnosti
Podpora SMART principů a nástrojů v mikroregionu a technologických inovací
Posilování jiných zdrojů financování obcí
Posilování ekonomického výkonu na území mikroregionu

Seznam použitých zdrojů:

Statistiky:

Cizinci s povoleným pobytem. Ministerstvo vnitra. Dostupné z: <https://mv.gov.cz/clanek/cizinci-s-povolenym-pobytem>

Demografická ročenka správních obvodů obcí s rozšířenou působností - 2015–2024 aktualizace. Český statistický úřad. Online. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/produkty/demograficka-rocenka-spravnich-obvodu-obci-s-rozsirenou-pusobnosti-rtjcl4b0xh>

Malý lexikon obcí České republiky – 2024. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/produkty/maly-lexikon-obci-ceske-republiky>

Obyvatelstvo. Český statistický úřad. Dostupné z:

<https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=statistiky#katalog=30845>

Počty dětí a žáků ve školách zřizovaných obcemi. Ministerstvo financí. Online. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/rozpocetova-politika/uzemni-rozpocety/hospodareni-uzemnich-rozpocetu/financovani-materskych-a-zakladnich-skol/2024>

Sčítání lidu, domů a bytů (2021). Český statistický úřad. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/scitani-lidu-domu-a-bytu>

Struktura pozemků. Český statistický úřad. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/struktura-pozemku?pocet=10&start=0&skupiny=34&razeni=-datumVydani>

Veřejné registry:

Český statistický úřad: <https://www.czso.cz/>

Český hydrometeorologický ústav. *Resort životního prostředí*. Dostupné z: <https://www.chmi.cz/>

Národní geoportál INSPIRE. CENIA. Dostupné z: <https://geoportal.gov.cz/>

Geoportál silniční a dálniční sítě ČR. *Ředitelství silnic a dálnic ČR*. Dostupné z: <https://geoportal.rsd.cz/web>

Katalog poskytovatelů sociálních služeb a vybraných zdravotních služeb v Olomouckém kraji. *Krajský úřad Olomouckého kraje*. Dostupné z: <https://kissos-ok-katalog.olkraj.cz/>

Národní databáze brownfieldů. *Czech Invest*. Dostupné z: <https://brownfieldy-dotace.czechinvest.org/Aplikace/bf-public-x.nsf/bfs.xsp>

Portál geolokačních dat. Ministerstvo vnitra. Dostupné z: <https://kamdojizdime.cz>

Webové stránky a online dokumenty:

Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky: <https://aopkcr.maps.arcgis.com/home/index.html>

Hydroekologický informační systém VÚV TGM. *Výzkumný ústav vodohospodářský T. G. Masaryka*. Dostupné z: <https://heis.vuv.cz/>

Integrovaný dopravní systém Olomouckého kraje. *Koordinátor Integrovaného dopravního systému Olomouckého kraje*. Dostupné z: <https://www.idsok.cz/>

Katalog sociálních služeb na Prostějovsku. *Statutární město Prostějov* (2023). Online. Dostupné z: <https://www.prostejov.eu/filemanager/files/3193354.pdf>

MERTL, Alexander. *Odsazovací plochy – Němčice nad Hanou* (2009). Online. Dostupné z: https://portal.cenia.cz/eiasea/download/RUIBX09MSzQ0MV9vem5hbWVuaURPQ18xLnBkZg/OLK44_1_oznameni.pdf#:~:text=Černozemě%20typické%20na%20jílovitých%20sedimentech,ornicích%202%2C6%20-%203%2C6

Mikroregion Němčicko. Dostupné z: <https://www.nemcicko.cz>

Ministerstvo financí ČR: <https://www.mfcr.cz/>

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky: <https://www.msmt.cz/>

Taxonomický klasifikační systém půd ČR. *ÚVT, s.r.o a BENETA.cz, s.r.o*. Dostupné z: <https://klasifikace.pedologie.cz/>

Vysokorychlostní tratě v ČR. *Správa železnic, státní organizace*. Dostupné z: <https://vrtky.cz/o-projektu>

Základní umělecká škola Němčice nad Hanou. Dostupné z: <https://www.zusnemcicenh.cz/>
<https://www.olkraj.cz/zakladni-informace-rejstrik-svazku-obci/mikroregion-nemcicko-s-o>

Přílohy

Tabulka 30: Přehled poskytovaných služeb v rámci přenesené působnosti

	Matrika	Ověřování listin	Pohřebnictví	Czech point	Evidence obyvatel	Vydávání občanských průkazů a cestovních dokladů	Vydávání řídičských průkazů	Živnostenský úřad	Vykonávání státní správy lesů	Rozhodování na úseku myslivosti a rybářství	Doprava a silniční hospodářství pro silnice II. a III. třídy	Organizace voleb	Projednávání přestupků	Dávky a sociální služby	Sociálně právní ochrana dětí	Péče o staré a zdravotně postižené
Dobromilice	✗	✔	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗
Doloplazy	✗	✔	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗
Dřevnovice	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗
Hruška	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗
Koválovice-Osíčany	✗	✔	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗
Mořice	+	✔	✔	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗
Němčice nad Hanou	✔	✔	✗	✔	✔					✔		✔	✗	+		
Nezamyslice	✔	✔	✔	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗
Pavlovice u Kojetína	✗	✔	✔	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✔	✗
Pivín	✗	✔	✔	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✔	✔	✗	✗	✗
Srbce	✗	✔	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	+
Tištín	✗	✔	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✗
Tvorovice	✗	✗	+	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	+	✔	+	✗	✗	✗
Viceměřice	✗	+	✗	✔	✔	✗	✗	✗	+	✗	✔	✔	✗	+	+	✔
Vitčice	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✔	✗	✗	✗
Vrchoslavice	✗	✔	✔	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗		✔	✔	✗	✗	
Želeč	✗	✔	✗	✔	✔	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✔	✗	✗	✗	✗

Pozn.: ✔ - Ano; ✗ - Ne, nechceme + - Ne, ale chceme

Tabulka 31: Vnímání dostupnosti či dostatečnosti vybraných služeb v jednotlivých obcích - 1 (vynikající) - 5 (nedostatečné)

Obce	Dopravní obslužnost (frekvence a různorodost spojů)	Sociální služby (pobytové služby)	Sociální služby (terénní, asistence)	Dětské skupiny a híždání	Mateřské školství	Základní školství	Kroužky a volnočasová centra
Dobromilice	1	5	1	5	1	2	2
Doloplazy	1	5	4	3	1	1	1
Dřevnovice	1	1	1	1	1	1	1
Hruška	4	4	4	5	2	2	2
Koválovice-Osíčany	3	4	4	4	4	4	1
Mořice	2	3	3	1	1	2	2
Němčice nad Hanou	2	5	3	5	1	1	1
Nezamyslice	2	3	3	3	2	1	1
Pavlovice u Kojetína	4	4	2	5	2	2	3
Pivín	2	1	1	5	1	1	1
Srbce	1	5	5	5	2	1	1
Tišítn	3	3	3	5	2	2	2
Tvorovice	2	3	2	4	2	2	2
Víčeměřice	2	3	4	3	1	1	1
Vitčice	3	3	3	2	1	1	1
Vrchoslavice	3	3	2	1	2	2	1
Želeč	2	5	3	5	1	1	1
Průměr	2,24	3,53	2,82	3,65	1,59	1,59	1,41

Tabulka 32: Projevený zájem k společné realizaci větších investičních projektů

Dobromilice	●
Doloplazy	●
Dřevnovice	✓
Hruška	●
Koválovice-Osíčany	✗
Mořice	✓
Němčice nad Hanou	●
Nezamyslice	●
Pavlovice u Kojetína	✓
Pivín	✓
Srbce	✓
Tištín	✗
Tvorovice	●
Víceměřice	●
Vitčice	●
Vrchoslavice	●
Želeč	●

Pozn.: ✓ - Ano; ● - Ano, ale za určitých podmínek; ✗ - Ne

Tabulka 33: Projevený zájem ke sdílení technického vybavení

Dobromilice	✓
Doloplazy	✗
Dřevnovice	●
Hruška	✓
Koválovice-Osíčany	✗
Mořice	✓
Němčice nad Hanou	✗
Nezamyslice	✗
Pavlovice u Kojetína	✗
Pivín	✓
Srbce	✓
Tištín	✗
Tvorovice	✓
Víceměřice	✓
Vitčice	✓
Vrchoslavice	✗
Želeč	✓

Pozn.: ✓ - Ano; ● - Ano, ale za určitých podmínek; ✗ - Ne